

**STRATEGIE PODPORY VYUŽITÍ POTENCIÁLU
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
V KONTEXTU POLITIKY SOUDRŽNOSTI 2014+**

Ministerstvo kultury České republiky

leden 2013

Obsah

1.	ANALYTICKÁ ČÁST	3
1.1.	ÚVOD	3
1.2.	AKTUÁLNÍ STAV PODPORY KULTURY V REGIONECH.....	4
1.2.1.	<i>Základní koncepční přístup k podpoře kultury.....</i>	4
1.2.2.	<i>Krajské strategie v oblasti kultury a památkové péče.....</i>	6
1.2.3.	<i>Objem prostředků alokovaných na památkovou péči.....</i>	8
1.3.	SWOT ANALÝZA	9
2.	STRATEGICKÁ ČÁST	16
2.1.	VÝCHODISKA PRO NÁVRH STRATEGIE ZE STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ	16
2.1.1.	<i>Vazba návrhové části relevantní strategické dokumenty České republiky.....</i>	16
2.1.2.	<i>Vazba návrhové části na relevantní strategické dokumenty Evropské unie.....</i>	18
2.2.	STRATEGICKÉ CÍLE.....	25
2.3.	STRUKTURA A POPIS PRIORITY A OPATŘENÍ	26
2.3.1.	<i>Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví.....</i>	27
2.3.2.	<i>Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa .....</i>	42
2.3.3.	<i>Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO).....</i>	46
2.3.4.	<i>Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů.....</i>	48
2.4.	PŘÍLOHA Č. 1 K PRIORITY Č. 1	57
2.4.1.	<i>Možnosti financování jednotlivých opatření v rámci priority 1 .....</i>	57
2.4.2.	<i>Možní příjemci podpory jednotlivých opatření v rámci Priority č. 1 .....</i>	61
2.4.3.	<i>Problémy spojené s implementací podpory v oblasti kultury v rámci Priority č. 1 .....</i>	62
2.5.	PŘÍLOHA Č. 2: VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ - SOUHRN.....	63
2.6.	SEZNAMY.....	83

1. ANALYTICKÁ ČÁST

1.1. Úvod

Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+ (dále Strategie) byla zpracována jako podpůrný strategický materiál s cílem poskytnout návrh cílů, priorit, opatření a strategických směrů podpory pro financování ze strukturálních fondů v novém programovém období v oblasti kulturního dědictví. Strategie je zpracována v dlouhodobém horizontu s akcentem na oblast ochrany, obnovy a využití kulturního dědictví, využití lidských zdrojů a efektivní propagace a marketingu ve vazbě na kulturní sektor.

Dokument je rozdělen do dvou hlavních částí. První část – analytická navazuje na dokument „Problémová analýza podpory kultury v kontextu politiky soudržnosti 2014+“ (Problémová analýza) a je doplněna o výstupy z dotazníkových šetření, které vypovídají o některých aspektech aktuálního stavu podpory kultury v regionech ČR. Kromě těchto výstupů z jednotlivých regionů bylo provedeno několik hloubkových rozhovorů s vlastníky kulturních památek. Výstupy z Problémové analýzy a dotazníkového šetření společně s výstupy vyplývajícími z rozhovorů s vlastníky kulturních památek byly zohledněny ve zpracované SWOT analýze. SWOT analýza respektuje členění v části 3 Problémové analýzy a odráží aktuální stav v jednotlivých oblastech, přičemž více akcentuje svým rozpracováním oblast kulturního dědictví a lidských zdrojů.

Souhrn aktuálního stavu, který odráží problémová analýza, společně s dopracovanou SWOT analýzou tak tvoří odrazový můstek pro druhou, strategickou část dokumentu.

Strategická část respektuje již schválenou strukturu globálních cílů a navržených priorit a strategických cílů uvedených v Problémové analýze (Indikace možných řešení: Návrh strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti EU 2014+). Jak již bylo konstatováno u analytické části, s ohledem na užší zaměření strategie na oblast kulturního dědictví a oblast lidských zdrojů, rozšiřuje se počet opatření vázajících se k těmto dvěma oblastem a tyto oblasti jsou dále rozpracovány detailněji. Strategie obsahuje kromě zdůvodnění dané priority také popis strategie pro dosažení cíle priority, tzn. specifikaci způsobů, jak budou řešeny klíčové problémy v dané prioritní oblasti, popis cílových skupin a typů a mechanismů podpory včetně vazby na národní rozvojové priority a tematické oblasti a investiční priority ERDF/ESF.

Relevance jednotlivých opatření je dále v komentáři zdůvodněna a doplněna o příkladové aktivity s výstupy mapujícími intervenci krajů u vybraných příkladových aktivit. Tyto výstupy byly zpracovány na základě dotazníkového šetření, kdy respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle jasně daného klíče. Rizika neřešení problémů vázajících se k jednotlivým opatřením jsou dále zpracována v dopadech případně neřešených problémů. Z obsahové struktury navrhovaných priorit a opatření je patrná dělna územní dimenze podpory kultury v oblasti jednotlivých priorit, která je zpracována vždy v závěru jednotlivých kapitol vázajících se k prioritám.

Materiál vychází v mnoha ohledech z existujících koncepčních dokumentů na národní úrovni i úrovni Evropské unie a u nejvíce relevantních strategií poukazuje na vazby mezi Strategií a těmito podklady. Tomu se věnuje kapitola Východiska pro návrh strategie ze strategických dokumentů. Je nezbytné v této části upozornit na skutečnost, že některé dokumenty zatím nebyly schváleny příslušným orgánem a jedná se tedy pouze o návrh.

Příloha č. 1 obsahuje na žádost zadavatele podrobnější vstup k Prioritě č. 1. Jednou z oblastí je i informace k možnostem financování navrhovaných opatření. Zde je třeba předeslat, že v této fázi se jedná hlavně o dedukci vycházející z dostupných informací týkajících se přípravy programového období 2014 – 2020 a extrapolaci z praxe programového období 2007 – 2013. Skutečné možnosti mohou být výrazně odlišné, což však bude zřejmé až po schválení jednotlivých operačních programů.

Součástí této kapitoly je rovněž rámcová informace o nástrojích finančního inženýrství, na které má být v programovém období 2014–2020 kladen zvýšený důraz. Kapitola se kromě obecné informace o těchto nástrojích věnuje i identifikaci potenciální cesty, jak by i oblast kultury, pro kterou se zdá být tento způsob financování a priori nevhodný, mohla tyto alternativní nástroje využít (prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje měst).

1.2. Aktuální stav podpory kultury v regionech

Aktuální stav podpory kultury v regionech byl hodnocen ze tří základních aspektů: základní přístup k podpoře kultury (resp. kultury a památkové péče) (i), krajské strategie v oblasti kultury a památkové péče (ii) a objem prostředků alokovaných právě na památkovou péči (iii), která je z hlediska zadavatele stěžejním tématem pro tuto strategii. Za tímto účelem byly využity dva hlavní nástroje, a to dotazníkové šetření, jehož parametry jsou popsány v příloze č. 2 tohoto dokumentu, a desk research – analyticko-srovnávací práce využívající jako zdroj dat informace zaslané kraji a případné dohledání chybějících dat na internetových stránkách jednotlivých krajů.

1.2.1. Základní koncepční přístup k podpoře kultury

Oblast kultury byla v rámci dotazníkového šetření rozdělena na následující sektory na základě Výsledku účtu kultury ČR za rok 2010 – ČSÚ, NIPOS:

- kulturní sektor: památky, muzea a galerie, knihovny, tradiční lidová a umělecká řemesla, scénická umění, výtvarné umění, kulturní a umělecké vzdělávání
- kulturní průmysly: film, videohry, televize, rozhlas, knihy a tisk, hudba
- kreativní odvětví: architektura, design, reklama

Z uvedeného členění na kulturní sektory zvolili všichni respondenti kulturní sektor jako prioritní oblast z pohledu podpory financování z EU, nikoli tedy kulturní průmysly nebo kreativní odvětví. V převažující většině případů se tato oblast shoduje s krajskou prioritou.

Přestože je tento sektor většinou chápán jako krajská priorita, objevují se i zde určité disproporce v jeho financování. Ty jsou dané jak na národní, tak na regionální úrovni v první řadě nízkým objemem disponibilních prostředků pro oblast kultury. Jediný kraj, ve kterém údajně nejsou pocítovány disproporce ve financování a investuje podle vlastního tvrzení poměrně vysokou částku na kulturu (5 %), je hlavní město Praha. V ostatních regionech jsou uvedeny konkrétní oblasti, pro které se nedostává prostředků a hlavní příčinou je právě nastavení rozpočtů, které pro kulturu zůstávají spíše udržovacího nikoli rozvojového charakteru. Zájem o granty v oblasti kultury je proto obvykle několikanásobně vyšší než alokované prostředky. Z konkrétních oblastí, které jsou podfinancovány na regionální úrovni, byly zmíněny zejména: památky, muzea, galerie, tradiční lidová a umělecká řemesla, výtvarné umění, knihovny, scénické umění, film, tradiční lidová kultura či vydávání knih s regionální tematikou.

Na národní úrovni se některé oblasti shodovaly a na podfinancování poukazovali respondenti zejména v oblastech: obnova, rozvoj památek, muzea, galerie, knihovny, živá kultura, tradiční lidová kultura, kulturní a umělecké vzdělávání, akcentováno bylo podfinancování divadel. Současně však krajští respondenti zmínili i některé systémové problémy, jako např. chybějící systém koordinace mezi státními a krajskými organizacemi, mj. při stanovování standardů digitalizace sbírkových předmětů nebo při akvizicích, nebo chybějící odpovídající systém podpory památek a památkových území či na nezahrnutí některých oblastí do priorit státní kulturní politiky.

Z hlediska kategorie příjemců podpory je patrný rozdílný přístup jednotlivých krajů. Některé regiony odmítají preferenci určitého typu příjemců a akcentují obecně spíše stabilní organizace, které příspěvek hospodárně využijí, či organizace, které realizují akce podporující rozvoj kraje – to se týká např. Prahy,

Moravskoslezského či Olomouckého kraje. Naopak jiné kraje upřednostňují určité skupiny, nejčastěji organizační složky krajů, příspěvkové organizace a obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení, NNO, obce, svazky obcí, zájmová sdružení v oblasti kultury. Současně byli zmíněni i vlastníci památek.

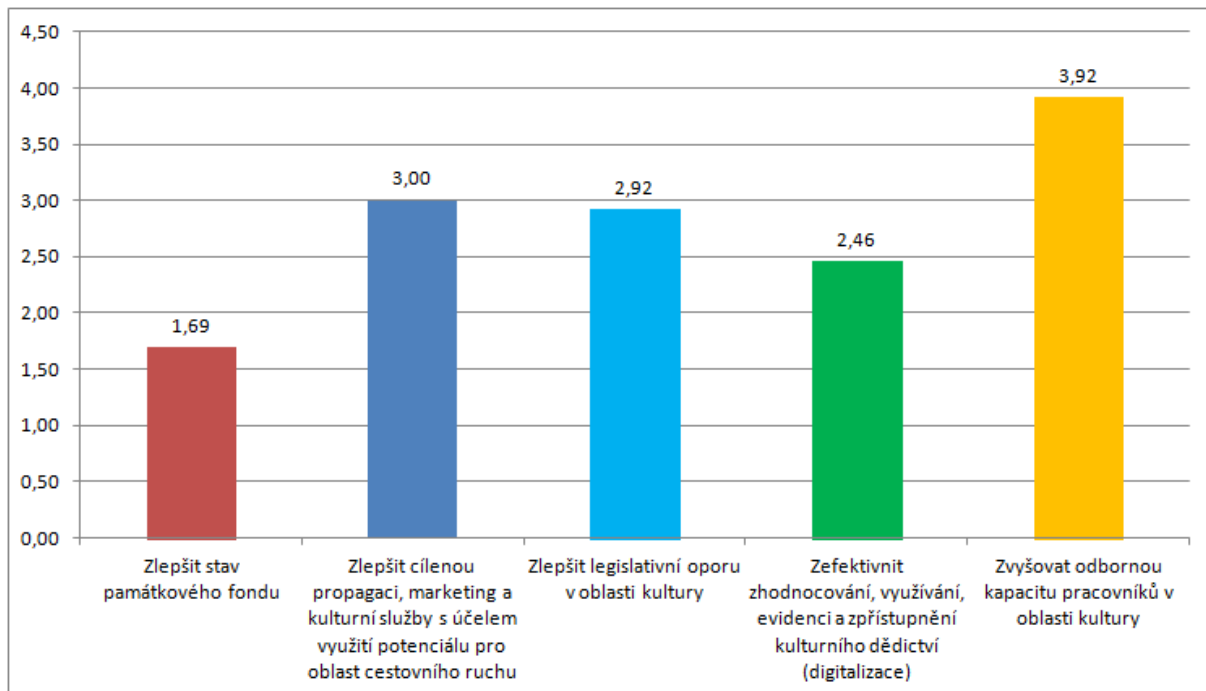
Ukázalo se, že samy kraje jsou poměrně zkušenými příjemci, neboť dotační tituly nejen poskytují, ale současně se o ně i ucházejí. Všechny kraje využívají mezinárodní spolupráci, konkrétně se jedná zejména o: ROP, EHP Norsko, Přeshraniční spolupráci ČR - SR, ČR - Bavorsko, ČR - Rakousko, ČR - Sasko, ČR - Polsko z evropských fondů. Spolupráce však probíhá nejen na úrovni krajů, ale i jejich příspěvkových organizací. Jediný kraj, který poukazuje především na spolupráci na úrovni měst a obcí, nikoli na úrovni krajů, je Královéhradecký kraj. Kromě evropských zdrojů je mezinárodní spolupráce využívána i v rovině partnerství mezi regiony, městy, jednotlivých organizací formou např. výměnných výstav, společných publikací, seminářů. Zajímavý příklad byl zmíněn v Plzeňském kraji, neboť kraj má svého zástupce v českoněmeckém kulturním centru.

Následující graf č. 1 nabízí pohled respondentů na význam předem definovaných oblastí podpory z hlediska kultury a památkové péče. Vyhodnocení bylo získáno jako průměr z kvantifikovaných odpovědí, zasazených na pětibodovou škálu, kdy hodnota 1 představuje nejdůležitější a 5 naopak nejméně důležitý typ podpory. Graf jasně demonstruje, že největší význam je mezi kraji přisuzován zlepšení stavu památkového fondu, následovaný zefektivněním zhodnocování, využívání a evidence a zpřístupnění kulturního dědictví, jinými slovy oblast digitalizace. O třetí a čtvrtou příčku se dělí téma zlepšení legislativní opory a oblast marketingu a propagace. Zvyšování odborné kapacity pracovníků v oblasti kultury skončilo na posledním místě.

Postavení poslední položky odpovídá nejspíš i současné krajské realitě. Explicitně se mezi respondenty přihlásilo k průběžnému zvyšování odborné kvalifikace 7 krajů, poměrně často se v odpovědích objevuje jistá rezignace ve smyslu poddimenzování potřebného počtu zaměstnanců, kteří dělají jen to nejnutnější a na vzdělávání nemají čas. U těch krajů, které zvyšování odborné kvalifikace i tak realizují, se jedná zejména o tyto aktivity: účast na seminářích, kurzech či samostudium. Někteří respondenti očekávají větší nabídku v oblasti vzdělávání ze strany MK.

Hodnocení jednotlivých krajů lze zjistit z Přílohy č. 2 tohoto dokumentu, případně z jednotlivých dotazníků zaslaných MK, nicméně je třeba poukázat na rozdílnost jednotlivých stanovisek, zejména při hodnocení významu určitých typů podpory. Relativně největší shoda mezi kraji panovala právě v té nejpotřebnější kategorii, tj. zlepšení stavu památkového fondu (směrodatná odchylka 0,75) a naopak nejvíce rozdílné bylo hodnocení v případě zlepšení legislativní opory v oblasti kultury, kde směrodatná odchylka dosáhla hodnoty 1,66. U ostatních tří kategorií se směrodatná odchylka pohybovala mezi těmito dvěma póly, přičemž konkrétní hodnoty jsou uvedeny v Příloze č. 2.

Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 9 Následující položky pouze očísľujte dle pořadí důležitosti

Pozn.: Vyhodnocení získáno jako průměr z odpovědí jednotlivých respondentů (krajů), přičemž hodnocení se pohybovalo na pětibodové škále, kdy 1 představovala nejdůležitější a 5 naopak nejméně důležitý typ podpory.

1.2.2. Krajské strategie v oblasti kultury a památkové péče

Tabulka č. 1 podává přehled o strategiích v oblasti kultury a památkové péče mezi jednotlivými kraji České republiky. Z tabulky lze vysledovat následující tendence:

- V zásadě se jedná o střednědobé dokumenty, jedinou výjimkou je Ústecký kraj, kde mají dohledané programy charakter spíše jednoletých dotačních titulů a koncepci v pravém slova smyslu představuje pouze místní Program rozvoje kraje.
- I přehled krajských strategií poukazuje na pravděpodobně větší význam přikládání péči o památkový fond, neboť v této oblasti zpracovalo více regionů samostatnou strategii (10 krajů strategie v oblasti památkové péče, 7 krajů strategie zaměřené obecně na rozvoj kultury, Olomoucký kraj má jednotnou strategii pro oba směry).
- S jednou výjimkou lze formulovat pravidlo, že pokud region připravil strategii pro oblast kultury, zpracoval současně i koncepční dokument pro oblast památkové péče. Naopak to ale neplatí.
- Koncepce zaměřené na zřizované organizace v kraji vypracovalo 9 krajů, orientují se zejména na obecný rozvoj zřizovaných organizací, oblast muzejnictví, knihoven a divadelních souborů a hudebních těles.
- Pro úplnost byly doplněny programy rozvoje krajů, jakožto základní střednědobý dokument definující priority podpory regionálního rozvoje. Přirozeně jej zpracovaly všechny kraje.
- Některé regiony rozpracovaly do podoby koncepcí i specifická témata – např. tradiční lidovou kulturu (Liberecký kraj) nebo marketing a propagace (Zlínský kraj).
- Velmi rozsáhlé pokrytí z hlediska strategií má Zlínský kraj.
- Dotazníkové šetření i další metody ukázaly, že evaluace strategických dokumentů je stále častější, nejčastější frekvence je ročně, ale objevuje se i pětiletý cyklus. Jediný kraj se přihlásil i k aktivnímu připomínkování dokumentů na národní úrovni (Plzeňský kraj).

Tabulka 1: Přehled hlavních strategických dokumentů v oblasti kultury za kraje ČR

Zaměření strateg. dok. / kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Královéhradecký	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Plzeňský kraj	Praha	Středočeský kraj	Vysočina	Zlínský kraj	Ústecký kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj
Podpora kultury obecně / platnost		Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji / 2009 – 2013	Koncepce kultury Karlovarského kraje / 2013 – 2020					Koncepce kulturní politiky HMP 2010 - 2014			Program podpory kultury ve Zlínském kraji / 2012 - 2017	Program na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí); Program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářející kulturní krajinnu Ústeckého kraje / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)	Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji / 2004 - 2008	Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje v letech 2010 – 2015
Péče o památkový fond / platnost	Koncepce podpory památkové péče Jihočeského kraje / dokument připraven ke schválení	Koncepce zachování a obnovy kulturních památek v Jihomoravském kraji / není explicitně uvedena	Koncepce památkové péče / není k dispozici	Koncepce péče o památkový fond Královéhradeckého kraje / není explicitně uvedena	Koncepce účinnější podpory památkové péče v Libereckém kraji / není explicitně uvedena	Koncepce podpory památkové péče v Moravskoslezském kraji / 2010 - 2013	Koncepce památkové péče Plzeňského kraje / 2003 - 2012				Střednědobý plán podpory památkové péče ve Zlínském kraji do roku 2013 Střednědobý plán podpory památkové péče ve Zlínském kraji / 2009 - 2013	Program podpory regionální kulturní činnosti / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)	Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji / 2004 - 2008	Koncepce podpory státní památkové péče / 2006-2012; Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji / není explicitně stanovena
Zřizované organizace v kultuře / platnost	Koncepce rozvoje zřizovaných organizací v oblasti kultury Jihočeského kraje na období 2009 – 2013				Sbirkotvorná činnost muzeí zřizovaných Libereckým krajem / není explicitně uvedena	Program rozvoje muzejnictví v Moravskoslezském kraji / není explicitně uvedena	Koncepce rozvoje muzeí v Plzeňském kraji / 2012 – 2017 ; Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji 2012 - 2015		Koncepce muzeí a galerií zřizovaných Středočeským krajem / není explicitně stanovena, Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje / není explicitně stanovena	Koncepce výkonu regionálních funkcí v kraji Vysočina (oblast knihovnictví) / 2012 - 2015	Koncepce rozvoje kulturních zařízení Zlínského kraje / 2009-2013	Program podpory aktivit stálých profesionálních divadelních souborů a hudebních těles působících v Ústeckém kraji / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)		Pravidla pro zajištění regionálních funkcí v Pardubickém kraji/ není explicitně stanovena; Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje / 2010 – 2015
Program rozvoje kraje / platnost	Program rozvoje Jihočeského kraje / 2007 - 2013, 2014 - 2020	Program rozvoje Jihomoravského kraje / 2010 - 2013	Program rozvoje Karlovarského kraje / 2007 – 2013, 2014 - 2020	Program rozvoje Královéhradeckého kraje / 2011 - 2013	Program rozvoje Libereckého kraje / 2007 - 2013	Program rozvoje Moravskoslezského kraje / 2010 - 2012	Program rozvoje Plzeňského kraje 2008 - 2013	Strategický plán hl. m. Prahy / 2008 - 2011 (2013)	Program rozvoje Středočeského kraje (aktualizace 2009) / není explicitně stanovena	Program rozvoje kraj Vysočina / 2011 - 2014	Program rozvoje Zlínského kraje / 2001 - 2012	Aktualizace Programu rozvoje Ústeckého kraje / 2014 – 2020	Program rozvoje Olomouckého kraje / 2012 - 2015	Program rozvoje Pardubického kraje / 2012 - 2016
Specifické koncepce					Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v LK / není explicitně uvedena						Strategie rozvoje marketingu a propagace organizací Zlínského kraje v oblasti kultury / 2012-2016; Koncepce rozvoje místní kultury ve Zlínském kraji / 2009-2013; Koncepce rozvoje kultury ve Zlínském kraji- situační analýza / není explicitně stanovena			

Zdroj: zaslané podklady a internetové stránky jednotlivých krajů.

1.2.3. Objem prostředků alokovaných na památkovou péči

Vzhledem k důrazu, který je v regionech kladen na památkovou péči jakožto oblast podpory, byly alokované prostředky podrobněji zkoumány právě v tomto segmentu. Je třeba předeslat, že srovnání alespoň základního ukazatele (alokace prostředků na památkovou péči v letech 2010, 2011, 2012) bylo poměrně náročné, neboť v případě větší části krajů byly tyto položky obtížně dohledatelné na jejich internetových stránkách. Někde bylo třeba posčítat data za podpořené projekty, někde se pracovalo s úrovní grantů, jinde byla naopak památková péče a kultura sloučeny či ne zcela jasně odděleny. V tomto ohledu by bylo vhodné, kdyby existovala a byla aplikována jednotná metodika sběru dat tak, aby směřování veřejných zdrojů bylo transparentní a jednoduše dohledatelné.

Tabulka č. 2 shrnuje dohledané informace, ačkoli v některých případech se potřebná data nalézt nepodařilo. Je zřejmé, že ve sledovaném období finance na památkovou péči na úrovni krajů kopírovaly celorepublikový trend a u většiny bylo zaznamenáno snižování či stagnace, s výjimkou krajů Jihočeského, Olomouckého a Vysočiny, kde naopak alokace stoupá.

Nejvyšší objem finančních prostředků poskytuje na oblast památkové péče logicky Praha, následována Středočeským a Jihočeským krajem. Trojicí na opačné straně pořadí, tedy s nejnižší alokací představují kraje Pardubický, Plzeňský a Jihomoravský. Nelze však v tomto ohledu vysledovat souvislost s tím, že v návaznosti na množství prostředků alokovaných na tento segment kraj zpracovává nebo nezpracovává strategii.

Tabulka 2: Přehled prostředků alokovaných na památkovou péči v krajích ČR v letech 2010 - 2013

Kraj	Charakteristika	2010 (CZK)	2011 (CZK)	2012 (CZK)
Praha	Granty na památkově významné objekty a granty na obnovu církevních objektů v majetku církví	56 550 000	54 770 000	51 347 000
Karlovarský	Památková péče	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Středočeský	Středočeský Fond kultury a obnovy památek - nasčítáno za oblast obnovy kulturních památek a podpora drobných památek	35 526 435	30 194 408	31 138 521
Jihomoravský	Dotační program pro poskytování dotací z rozpočtu Jihomoravského kraje v oblasti kultury a památkové péče na rok 2010, resp. 2011, resp. Dotační program "Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče" 2012 - informace pouze za památkovou péči	10 640 000	7 655 000	4 800 000
Jihočeský	GP Nemovité kulturní památky, GP Zvýšené náklady obnovy památkově chráněných staveb, GP Movité kulturní dědictví, GP Obnova drobné sakrální architektury v krajině, GP Předprojektová příprava obnovy kulturních památek	17 500 000	18 730 000	19 479 770
Královéhradecký	Obnova památkového fondu na území KHK a Obnova historických varhan	12 955 000	14 100 000	10 180 000
Liberecký	Podpora kultury v LK a Obnova kulturních památek - odstraňování následků škod po povodních	6 500 000	6 650 000	6 442 170
Moravskoslezský	Program obnovy kulturních památek a památkově chráněných nemovitostí a Moravskoslezském kraji - Poskytnutí účelových neinvestičních dotací, Podpora individuálních akcí na obnovu kulturních památek a památek místního významu.	10 000 000	7 700 000	8 170 000

Zlínský	Památková péče	9 061 000	6 162 545	6 277 897
Ústecký	Dotační program na záchranu a obnovu kulturních památek ÚK a Dotační program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářející kulturní krajinu ÚK	10 000 000	10 000 000	12 530 344
Pardubický	Program podpory stavební obnovy a restaurování kulturních památek a drobných objektů památkového charakteru a program podpory preventivní péče o sbírky muzeí a galerií	9 600 000	3 890 000	3 100 000
Olomoucký	Program podpory kultury a památkové péče - Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji	8 831 265	9 534 011	10 766 278
Plzeňský	Zachování a obnova kulturních památek PK a Obnova historického stavebního fondu v památkových rezervacích a zónách a staveb drobné architektury	7 500 000	Data nejsou k dispozici	4 060 000
Vysočina	Památkově chráněná území, Dotace na obnovu kulturních památek, Dotace městům s památkami kulturního a přírodního dědictví UNESCO a Dotace na zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek	11 500 000	13 900 000	16 000 000

Zdroj: zaslané podklady a internetové stránky jednotlivých krajů.

1.3. SWOT analýza

Souhrn problémů a hlavní výstupy Problémové analýzy, včetně výstupů aktuálního stavu kultury v regionech se promítají do SWOT analýzy, která respektuje členění Problémové analýzy v části 3. (Analýza hlavních problémů v oblasti kultury v kontextu strukturálních fondů 2014+).

SWOT analýza tvoří spojovací článek mezi Problémovou analýzou a strategickou částí tohoto dokumentu.

Tabulka 3: SWOT analýza

Stav a využití nemovitých kulturních památek	
Silné stránky	Slabé stránky
ČR jako země se silnými kulturními tradicemi a cítěním ve vztahu k národnímu historickému bohatství	problémy spojené s financováním památek, nedostatek financí z veřejných rozpočtů, celková podfinancovanost památek celostátního významu
rozsáhlý památkový fond na území ČR, k roku 2012 bylo evidováno 12 kulturních statků Světového dědictví v seznamu UNESCO, 300 památek zařazených na seznam národních kulturních památek a více než 40 tis. památek zařazených na seznam kulturních památek	nedostatečný objem finančních kompenzací plynoucích ze státního rozpočtu na podporu vlastníků při obnově kulturních památek a absence uceleného systému nepřímé finanční podpory vlastníků jednotlivých složek památkového fondu v daňové oblasti
umělecky, historicky a typologicky světově unikátní síť památkových objektů s původními historickými mobiliáři, zpravidla hradů, zámků a objektů v památkových rezervacích zpřístupněných veřejnosti pro kulturní a výchovně vzdělávací účely	neexistence podrobného sledování a vyhodnocování stavu památkového fondu na základě jednotných kritérií na úrovni celého státu
seznam neohroženějších nemovitých památek, který je veden Národním památkovým ústavem	špatný technický stav části památkového fondu, zejména sakrálních památek v majetku církví a náboženských společností, venkovských panských sídel a dvorů a drobných památek v krajině
velký počet venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb	nestabilizované majetkoprávní poměry k části památkovému fondu:

	<ul style="list-style-type: none"> - areály bývalých tvrzí, drobných zámečků a bývalých šlechtických sídel, kde není zřejmě jejich budoucí možné využití, což zapříčiňuje oddalování jejich záchrany - rozsáhlé statky, dvory s chlévy a stodolami se zděnou architekturou navrácených v restitucích bez prováděné údržby, což zapříčiňuje jejich velmi rychlý úpadek
církevní památky - kostely, které jsou pravidelně využívány a navštěvované veřejností	snížující se konkurenceschopnost nabídek využití památkového fondu pro volnočasové aktivity
	nedostatečná formální i obsahová kvalita Ústředního seznamu kulturních památek.
	nedostatečná infrastruktura a existence bariér u části památek bránících intenzivnějšímu přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům
	stav a problémy spojené s technickými památkami označované jako brownfields
	absence uceleného systému osvěty v oblasti památkové péče a jejího vyjádření ve vzdělávacích programech na všech stupních škol
	konzervativnost a malé mezinárodní zkušenosti pracovníků v oblasti památkové péče (obnova památkového fondu a dobrá praxe)
	nedostatečná popularizace památkového fondu v médiích
Příležitosti	Hrozby
využití nemovitých kulturních památek pro edukativní činnost v propojení na další aktivity spojené s účinnou propagací památek jako významných turistických cílů - tvorba, propagace a prodej konkurenceschopných produktů na národní a regionální úrovni	úplná devastace nejvíce ohrožených nemovitých památek nacházejících se na seznamu MonumNET a ztráta významné části národního kulturního dědictví
zajištění specifického vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek	neřešení regionálních problémů spojených s poškozenými památkami podmiňující prohloubení rozdílů v socioekonomické atraktivitě jednotlivých regionů
zapojení znevýhodněných občanů a příslušníků minorit do obnovy a využití kulturních památek	nedostatečný monitoring zamezující včasnému podchycení problémů chátrajících památek z důvodu nedostatku finančních prostředků a nedostatečného využívání pro potřeby cestovního ruchu
cílená podpora určená na záchranu ohrožených památek	úbytek autenticity a celistvosti významných nemovitých kulturních památek
vytvoření účinného systému motivace soukromých vlastníků památek ke kontinuální péči o památkový fond včetně jejich vzájemné spolupráce	nevratné škody ve vybraných segmentech nemovitého i movitého památkového fondu zapříčiněné zanedbáváním péče vlastníků (např. nedostatečná základní péče o památkový fond sakrální povahy při klesající religiozitě obyvatelstva s prudkým nárůstem počtu nevyužívaných a chátrajících venkovských kostelů a far)
marketingové využití památek, zkvalitňování služeb vázaných na kulturní památky jako zásadní faktor růstu spokojenosti návštěvníků	nedostatečná informovanost o malých venkovských památkách (kulturní přehledy, orientační tabule, mapy)
využití historických objektů pro poskytování služeb v oblasti kultury (živá kultura), turistického ruchu a navazujících oborů včetně ubytovacích a stravovacích služeb apod.	nepřiměřené formy cestovního ruchu jako riziko ohrožující kulturní památku (např. přetíženost dopravou, limitovaná únosnost kapacity návštěvnosti a sezónnost)
oživení příběhů vázaných na památky, využití historických osob a událostí	pokračující pokles návštěvnosti u památkových objektů, významné snížení počtu školních výletů s následkem úbytku návštěvníků
využití industriálního dědictví - revitalizace objektů technických památek do podoby tematických muzeí, zábavných a sportovních parků, nových komerčních či nákupních oblastí, pro účely netradičního bydlení	situace u památek hornictví a hutnictví - řada z nich byla zavřena a v současné době představují poměrně velké zátěže
budování partnerství na mezinárodní úrovni s cílem propojit jednotlivé kulturní cíle (kulturní a technické památky)	fluktuační a odliv specialistů ve výkonné i odborné složce státní památkové péče

posílení právní jistoty vlastníků nemovitostí i správních orgánů (nové definování veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, posílení právní jistoty vlastníků kulturních památek, zjednodušení výkonu veřejné správy na úseku památkové péče, zvýšení vymahatelnosti práva a kontrolní činnosti na úseku státní památkové péče)	neřešení rostoucích požadavků na využívání ICT v provozu památkových objektů
prohloubení spolupráce mezi orgány památkové péče a územními samosprávami (naplnění cíle lepší odborné kvalifikace úředníků na úseku výkonu státní správy v oblasti památkové péče)	možné riziko zhoršení národní image v rámci Evropského společenství, které považuje kulturu za jednu z priorit Strategie Evropa 2020
rozvoj malého a středního podnikání s vysokým podílem kvalifikované práce souvisejících s péčí a využíváním památkového fondu	ohrožení archeologických nalezišť (amatérští „hledací pokladů“, aj.)
Národní památkový ústav a jeho regionální organizační struktura, která pokrývá metodicky jednotnou propagaci a marketing kulturních památek ve vlastnictví státu, výhodou je propojení se všemi úrovněmi veřejné správy	

Stav a využití movitého kulturního dědictví	
Silné stránky	Slabé stránky
existence Ústředního seznamu kulturních památek a Centrální evidence sbírek	neexistence podrobného sledování a vyhodnocování stavu památkového fondu na základě jednotných kritérií na úrovni celého státu
efektivně fungující a v Evropě uznávaný Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví	nedostatečný monitoring aktivit a výstupů na regionální úrovni
hustá síť sbírkotvorných a paměťových institucí na území ČR, přístupnost movitého kulturního dědictví jejich prostřednictvím, realizace množství popularizačních aktivit včetně výstav, seminářů, atd. v těchto institucích	nedostatečný objem finančních prostředků na ochranu (konzervování, restaurování), na evidenci a digitalizaci majetku a sbírek
velká část movitého kulturního dědictví uložena v muzeích a galeriích přístupných veřejnosti	nevyhovující a nedostatečné depozitární prostory
rozmanitost provozovatelů jednotlivých muzeí a galerií, taktéž pestrá nabídka témat a produktů	nedostatečná odbornost a kreativita zaměstnanců daných institucí, jejich průběžné vzdělávání
kvalitní restaurátorská činnost, v poslední době mimo jiné díky výraznému podílu dotací ze strukturálních fondů EU	nedostatečný objem finančních prostředků pro akviziční, prezentační, publikační a propagační činnost
existence aktivních hvězdáren, planetárií a astronomických pozorovatelů	pokles akviziční činnosti muzeí, dárcovství a pozůstalosti
modernizace vybavení v knihovnách, internetizace	nedostatečný marketing a nevyrovnaná úroveň rozsahu a kvality poskytování veřejné knihovnické a informační služby mezi jednotlivými obory a regiony
propojování se školami a dalšími vzdělávacími institucemi	snížující se návštěvnost a snižování konkurenceschopnosti
existence profesních asociací a sdružení	slabá podpora marketingu od zřizovatelů
významný potenciál původní tradice (lidová slovesnost, hudba, tanec, hry, obřady, obyčeje, zvyky a technologické dovednosti, řemeslnou výroba, metody a díla lidového stavitelství a další druhy lidové umělecké výroby)	nedostatečné využívání ICT pro centralizaci a dostupnost dat v oblasti nemateriálního kulturního dědictví
existence Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR	nedostatečná finanční podpora pro regionální odborná pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu v krajích ze strany krajů
existence Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici	
vytvoření regionálních odborných pracovišť pro péči o tradiční lidovou kulturu v krajích jako součást krajských muzeí	
Příležitosti	Hrozby
zkvalitnění Ústředního seznamu kulturních památek digitalizací a vektorizací mapových složek, obdobně CES a jejich propojení	uzavření jednotlivých institucí vedoucí k zamezení přístupu ke kultuře a ke ztrátě pracovních míst a zvýšení nezaměstnanosti, v případě muzeí a galerií také k ohrožení

	fyzické podstaty sbírek
posilování podpory pro dostatečné zabezpečení objektů, ve kterých jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví	
podpora akviziční činnosti muzeí, galerií, knihoven a Národního filmového archivu, možnost získávat kulturní statky mající zcela mimořádný význam	nižší akviziční činnost muzeí, galerií a knihoven způsobující snížení jejich konkurenceschopnosti v budoucnu, a v případě muzeí a galerií ztrátu příležitosti získat do sbírky konkrétní předměty, které se již na trhu v budoucnu nemusí objevit
lepší materiální, prostorové a technické zázemí muzeí, galerií a knihoven	nedostatečná podpora malých (soukromých) muzeí vystavujících předměty pojící se tematicky k regionu, typickým činnostem v regionu
rozvoj aktivit paměťových institucí, knihoven mimo tradiční knihovní službu (např. zapojení knihoven do konceptu celoživotního vzdělávání veřejnosti či specifických skupiny obyvatelstva, knihovna jako informačního centrum pro veřejnost s využitím ICT...)	pokles realizovaných expozic ve sbírkotvorných institucích z důvodu finančních a odborných
výraznější začlenění knihoven do systému školního a mimoškolního vzdělávání	snížující se počet přednášek, exkurzí, konferencí, výstav a podobných vzdělávacích programů v paměťových institucích
zajištění specifického vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí	snížování počtu registrovaných čtenářů v knihovnách
vzdělávání široké veřejnosti s cílem rozlišit, ocenit a vnímat skutečné hodnoty nemateriálního dědictví	vybavenost velké části knihoven nereflektující aktuální trendy ICT s ohledem na rostoucí počet návštěvníků online služeb
pokračovat v identifikaci a dokumentaci jevů tradiční lidové kultury	ohrožení knihovního fondu (degradace, žloutnutí a křehnutí papíru...) z důvodu nedostatku financí
	ohrožení jevů tradičních lidových kultur tlakem masové produkce tuzemského i zahraničního kýče
	ohrožení sbírek muzeí a galerií (nevhodné uložení, nevyhovující fyzický stav předmětů) z důvodu nedostatku financí na odpovídající, patřičně vybavené depozitáře, na průběžné restaurování a konzervaci předmětů
	zastaralé vybavení expozic muzeí a galerií může snižovat návštěvnost těchto institucí

Propagace kulturního dědictví s důrazem na cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
dlouholetá tradice navštěvování památek v ČR	zkracování délky pobytu domácích i zahraničních turistů
atraktivní nabídka kulturních památek včetně UNESCO, vysoký kulturně historický potenciál	sezónnost nabídky cestovního ruchu
ČR jedna z nejbezpečnějších zemí na světě	nedostatečná koordinace v oblasti tvorby politik na národní a regionální úrovni a sektorových politik (kulturní, cestovní ruch, územní plánování, dopravní, průmyslová, environmentální)
poznávací a kulturní cestovní ruch jako hlavní atraktivita pro turisty z ČR i zahraničí	nedostatečná propagace kulturního dědictví
snadná dostupnost mnoha kulturních cílů v regionech z Prahy	výrazná koncentrace zahraničních návštěvníků do Prahy bez vazby na kulturní cíle v regionech
národní parky situované v příhraničních oblastech s velkým potenciálem pro přeshraniční cestování za kulturními památkami	absence dat pro sledování jednotlivých cílových skupin – návštěvníků kulturních památek
dobré marketingové schopnosti podnikatelských subjektů	nedostatečný monitoring aktivit a výstupů na regionální úrovni
konání tradičních kulturně-společenských akcí regionálního, národního i mezinárodního významu	malý zájem cestovních kanceláří a touroperátorů působit na domácím trhu a nabízet regionální produkty v oblasti kultury

živá tradice a folklor v mnoha turistických regionech	malé zapojení se subjektů působících v kultuře do regionálního destinačního managementu
živá tradice a četnost neprofesionálních uměleckých aktivit	nedostatečná alokace prostředků na podporu aktivit, omezený sponzoring podnikatelské sféry
Příležitosti	Hrozby
vzájemná spolupráce subjektů na regionální, meziregionální a mezinárodní (přeshraniční) úrovni s cílem zefektivnit propagaci jednotlivých kulturních subjektů a kulturních cílů, tvorba společných produktů	prohlubující se rozdíl v návštěvnosti mezi Prahou a regiony ČR
podpora nabídky dalších zajímavých kulturně-historických objektů a míst	silná a aktivní konkurence v sousedních zemích, propad v kvalitě nabídky oproti těmto destinacím
tvorba produktů cestovního ruchu ve spolupráci s podnikatelskými subjekty	přímé využívání památek zařízeními cestovního ruchu s řadou modernizačních úprav a závažnými zásahy do památky
v rámci integrovaných plánů rozvoje území (IPRÚ) podpora synergických projektů směřujících k rozvoji cestovního ruchu v daném území	narušování tržního prostředí prostřednictvím poskytovaných účelových dotací do těch oblastí, které jsou schopny obstarat soukromé subjekty
podpora nezbytné doprovodné infrastruktury (např. dostatek parkovacích míst, kvalitní komunikace, služby)	obecný růst daňového zatížení obyvatelstva, výraznější propady příjmů domácnosti
potenciál vytvářet nová pracovní místa na trhu práce	reklama a průvodní jevy nadměrné koncentrace turismu
existence bohaté sítě festivalů a přehlídek neprofesionálního umění	V důsledku úspor veřejných rozpočtů snižování veřejné podpory kultury a umění

Potřebnost digitalizace a ICT v kultuře ***

Silné stránky	Slabé stránky
Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020, schválená vládou ČR usnesením ze dne 30. ledna 2013 č. 70	absence legislativních, organizačních a technických podmínek pro trvalé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů kulturního obsahu
	nedostatečná evidence nemovitých památek, propagace českého kulturního dědictví na evropské/mezinárodní scéně (velmi nízký počet (cca 3,4 %) kulturních objektů, které byly digitalizovány)
přímý a operativní přístup Ministerstva kultury do Ústředního seznamu kulturních památek	malá úroveň digitalizace s negativním dopadem na spolehlivou evidenci seznamu movitých památek, právní jistotu vlastníků, monitoring movitých památek a stupeň jejich ochrany a zabezpečení
datový systém RUIAN, který byl vytvořen v návaznosti na další registry veřejné správy	absence propojenosti a dostupnosti jednotlivých databází zřízených na jednotlivých úrovních, jednotná koordinace
Dlouholetá digitalizace nejvýznamnějších historických dokumentů a periodik ohrožených rozpadem v knihovnách ČR (prostřednictvím dotačního programu MK Veřejné informační služby knihoven), budování digitální knihovny vzácných a historických dokumentů Manuscriptorium	finanční náročnost digitalizace na personální i technické kapacity
Dostupnost katalogů českých knihoven v elektronické podobě díky dlouholeté retrokonverzi dotované z rozpočtu MK	
Budování Národní digitální knihovny a regionálních digitálních knihoven z prostředků strukturálních fondů	
Příležitosti	Hrozby
zpřístupnění evropského kulturního dědictví prostřednictvím Evropské digitální knihovny a Světové digitální knihovny provozované UNESCO a Library of Congress	neřešení rostoucích požadavků na využívání ICT v provozu památkových objektů, muzeí, galerií, knihoven atd. bude mít dopad na samotný provoz, ochranu, monitoring, opravu, evidenci, prezentaci a propagaci kulturního bohatství
vybudování certifikovaných datových úložišť i dalších systémů, které budou garantovat trvalé uchování	negativní dopad nedostatečné digitalizace na další odvětví, zejména cestovní ruch, výzkum, průmysl a vzdělávání

a zpřístupnění digitálních dokumentů	
výrazný dopad digitalizace v kultuře na aktivity v dalších sektorech (cestovní ruch, výzkum, vzdělávání, průmysl)	znemožnění efektivního způsobu výuky prostřednictvím nejmodernějších technologií či možnosti 3D a 2D prezentací památkových objektů
zefektivnění digitalizace v oblasti kultury	
digitalizace kulturního obsahu zaměřujícího se také na publikace vydané v průběhu 20. a 21. století s cílem jejich širšího zpřístupnění a využití při respektování práv autorů	
rozšíření systému povinného výtisku na digitální dokumenty	

Lidské zdroje v oblasti kultury

Silné stránky	Slabé stránky
kulturní oblast jako významný sektor z pohledu zaměstnávání populace ČR	vysoká fluktuace pracovníků v kulturní oblasti
rostoucí počet obyvatel s vyšším vzděláním v ČR	nedostatečné začleňování sociálně slabších skupin obyvatelstva do kulturního sektoru
relativně významné uplatnění dobrovolníků zejména v oblasti kulturního dědictví, v některých oborech živého umění a v knihovnictví	snižující se tendence celkového počtu zaměstnanců v sektoru kultury (od roku 2005)
Doplnění systému uměleckého vzdělávání v gesci MŠMT o neformální vzdělávání (mimo školský systém) a jeho podpora z veřejných zdrojů	nízké mzdové ohodnocení zaměstnanců v oblasti kultury a odchod kvalifikovaných zaměstnanců do jiných sfér
	omezená možnost zjistit přesné údaje o počtech zaměstnanců v povoláních kulturního charakteru, nesnadná kvantifikace některých kulturních služeb a statků pro jejich jedinečnost a neziskový charakter
Příležitosti	Hrozby
podpora manažerské dovednosti řídicích pracovníků v kultuře prostřednictvím posílení jejich znalostí v oblasti finančního řízení kulturních institucí	zvyšující se rozdíl mezi průměrnou mzdou napříč jednotlivými kulturními oblastmi (pomyslná dělicí čára probíhá mezi oblastmi tradičního umění a oblasti kulturních a kreativních průmyslů)
zavedení systému akreditovaných kurzů pro pracovníky v oblasti kultury	
vzdělávání zaměstnanců kulturního sektoru související s procesem digitalizace a využíváním nejmodernějších ICT	
podpora dalšího vzdělávání v oblasti autorských práv a duševního vlastnictví	
podpora týkající se poradenství a vzdělávání v oblasti podnikání, finančnictví, duševních práv, rozvoje produktů a služeb, přístupu na trh, marketingu atd.	
intenzivnější tvorba vzdělávacích programů kulturních institucí pro školská zařízení	
zahrnutí vzdělávacích aktivit v památkách do školních vzdělávacích programů	
cílené propojování uměleckého vzdělávání s technologickým	
systematické zapojování studentů a absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy a rozvoje kulturního dědictví	
podpořit budování partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách	
ekonomický přínos KKO	
spolupráce umělců a uměleckých institucí se školami a školskými zařízeními jako implementace metodiky otevřené koordinace	

Rozvoj kulturních a kreativních odvětví ***

Silné stránky	Slabé stránky
sektor vyznačující se vysokou přidanou hodnotou a vysokým potenciálem	absence specifických systémů pro podporu podnikání v oblasti KKP (kreativní inkubátory, „huby“)
velmi progresivní odvětví mající svůj význam i v rámci zaměstnanosti	slabé, neefektivní a neflexibilní sítě (profesní, oborová, zájmová uskupení)
nezpochybnitelný význam KKO pro ekonomický a společenský růst, zaměstnanost, rozvoj inovací a informačních a komunikačních technologií, které čerpají z atraktivity obsahu	absence strategické podpory na státní i regionální úrovni
KKO vytvářejí kreativní atmosféru a přitahují talenty	nedostatečné propojení vzdělávání a podniků (neexistence některých vzdělávacích oborů, nedostatečná příprava absolventů na budoucí profesi, soukromé podnikání, komunikaci s odborníky, atd.)
dobré mezinárodní renomé české živé kultury	nedostatečná podpora veřejných financí
silná vazba kulturních a kreativních odvětví na průmysl, který tvoří významnou část HDP ČR	celkové nastavení společnosti, které nevnímá kulturu jako základní složku života, ale jako zbytečnou nadstavbu
	obtížné shánění soukromých prostředků na kulturní projekty
Příležitosti	Hrozby
mapování stavu kulturních a kreativních odvětví na všech úrovních	odliv talentů vyškolených v rámci veřejného vzdělávacího systému ČR
rozvoj podnikatelských schopností představitelů KKO	oslabení systému rozvoje talentů a kreativity v ČR (lidové školy umění, neformální vzdělávání, talentové soutěže, atd.)
vybudování sítí a klastrů s cílem výměny a přenosu zkušeností s propojením různých účastníků (výrobci, poskytovatelé služeb, příbuzná odvětví, akademická pracoviště, veřejné organizace, firmy, investoři)	silné zaměření se na technologické inovace
podpora netechnologických projektů a projektů, jejichž výstupem jsou produkty a služby stojící na pilířích duševního vlastnictví (autorské právo, ochranné známky a designová práva)	
využití ekonomické a společenské dimenze kultury a s nimi spojené kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činností ekonomiky	
podpora vzniku nových a kvalitních obsahů – inovace ve službách v kombinaci se silnými brandy (značkami)	
podpora podnikání a inovací v KKO otevřená a dostupná i pro malé, střední a mikropodniky (ideálně i pro OSVČ) ze všech odvětví KKO	
podpora digitalizace kulturního obsahu a jeho zpřístupnění na klíč k rozvoji dalších služeb a možných podnikatelských záměrů	
prohloubit kontakty mezi jednotlivými obory a zapojení kreativních lidí do stávajících podniků a procesů	

*** na základě zadání není více rozpracováno

2. STRATEGICKÁ ČÁST

2.1. Výchozí podmínky pro návrh strategie ze strategických dokumentů

Zatímco Problémová analýza poskytovala pohled na relevantní strategické dokumenty EU i ČR spíše přehledového charakteru (viz kapitola 4.1 Problémové analýzy v kontextu politiky soudržnosti), pro Strategii podpory kultury v kontextu politiky soudržnosti 2014 + byla jako doplněk výše zmíněné kapitoly dopracována u relevantních dokumentů podrobnější perspektiva na vazbu na návrhovou část této strategie. Návrhová část níže uvedené strategie nicméně vychází z obou dokumentů.

Relevantní strategické dokumenty jsou uspořádány do dvou podkapitol, a to dokumenty EU a ČR.

2.1.1. Vazba návrhové části relevantní strategické dokumenty České republiky

Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020 – Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce

Tento dokument představuje základní vstupní materiál, na základě něhož bude vypracována Dohoda o partnerství, která bude předložena EK ke schválení do čtyř měsíců ode dne vstupu relevantní evropské legislativy v platnost. Jsou zde v základních obrysech definovány jednotlivé operační programy (OP), resp. jejich cíl, zaměření, vazba na tematické cíle a investiční priority, regionální dimenze a řídicí orgán. Na druhou stranu je tato charakteristika poměrně obecná, nejsou nijak blíže specifikovány cíle či priority, takže některé níže označené vazby jsou spíše implicitním očekáváním podporovaných oblastí. Pozitivním rysem je, že pro každé opatření návrhové části Problémové analýzy v kontextu politiky soudržnosti 2014+ se podařilo nalézt oporu v některém z OP. Je však třeba zdůraznit jejich již zmiňované prozatím velmi obecné nastavení; v některých případech byla sice vyznačena vazba mezi daným OP a oblastí podpory, tu však lze spíše očekávat na základě deklarovaných spojení OP a tematických cílů a v tomto dokumentu není explicitně uvedena.

Tabulka 4: Vazby oblastí podpory Problémové analýzy v kontextu politiky soudržnosti 2014+ na operační programy definované v podkladu pro přípravu Dohody o partnerství

OP / opatření Problémové analýzy	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	3.1	4.1	4.2	4.3
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost							?			
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání										
OP Doprava										
OP Životní prostředí										
OP Zaměstnanost										
Integrovaný regionální operační program					?					
OP Praha – pól růstu										

Zdroj: vlastní zpracování

Legenda

	Silná vazba
	Slabá vazba
?	Popis dává vazbu tušit, ale není explicitně zmíněna

Karta tematického okruhu č. 6 Integrovaný rozvoj území

Tento dokument byl vypracován MMR jako podklad pro diskusi o zaměření kohezní politiky v České republice a pro přípravu Dohody o partnerství a pro zaměření operačních programů. Tematické okruhy mají sloužit jako převodník mezi národními rozvojovými prioritami (definovanými vládou ČR pro čerpání fondů EU po roce 2013) a cíli a prioritními osami jednotlivých operačních programů. Zahrnují analýzu daného tématu a definují aktivity, které by měly být podpořeny z OP, aby bylo dosaženo cílů v národních rozvojových prioritách.

Globálním cílem tohoto tematického okruhu je posilování územní soudržnosti České republiky s respektováním územních priorit Územní agendy Evropské unie 2020, přičemž jednou s územních priorit této agendy je i management ekologických, krajinných a kulturních hodnot regionů.

Tematický okruh definuje tři specifické cíle či investiční strategie, přičemž u prvních dvou lze vymezit určitý vztah k oblasti kultury. První z nich Inteligentní specializace klade důraz na inovace, výzkum a vývoj, vysoce kvalifikované lidské zdroje. Zde lze spatřovat prostor pro intervence vymezené v Problémové analýze nejspíš v oblastech kreativních odvětví, tj. priorita 3, případně moderní digitalizační techniky, tj. priorita 2. Je však třeba předeslat, že tato témata mohou mít spíše nepřímou vazbu na tuto strategii a bude záležet na jejím konkrétním nastavení pro implementaci v daném operačním programu.

Druhá z investičních strategií Integrovaný rozvoj venkovských a sociálně problémových území již pro oblast kultury nabízí konkrétnější obrysy podpory, a to zejména v jedné z deklarovaných oblastí rozvoje – cestovní ruch, v níž se spojují tematické cíle zaměřené na rozvoj podnikatelského prostředí a kulturního dědictví s důrazem na zaostávající regiony, tj. explicitní vazba na tematický cíl Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů a investiční prioritu Ochrana, propagace a rozvoj kulturního dědictví.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014 – 2020, draft, září 2012

Koncepce již v analytické části zdůrazňuje význam oblasti kultury pro cestovní ruch a městský a kulturní cestovní ruch jsou vyzdvihovány jako klíčová forma cestovního ruchu v České republice. V tomto duchu pokračuje Koncepce i při formulaci strategie, neboť uchování kulturního a přírodního bohatství je jedním z deklarovaných cílů.

Globálním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni a udržení jeho ekonomické výkonnosti jako důsledek dosažení rovnováhy mezi ekonomickým, socio-kulturním, environmentálním a regionálním rozvojem. Moderní politika cestovního ruchu by měla mimo jiné usilovat o podporu využívání kulturního a přírodního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu s garancí zachování jejich kvality.

Z hlediska jednotlivých intervencí se tyto cíle promítají zřetelně v prioritě 1, resp. opatření 1.4 Zkvalitnění nabídky primárního cestovního ruchu (zkvalitnění využívání přírodních a kulturně – historických atraktivit pro cestovní ruch). Je však třeba upozornit, že jsou akcentovány nejvýznamnější kulturně-historické a technické památky, tj. památky národního a nadnárodního významu, zejména pak památky UNESCO a jejich zázemí.

Vazba je evidentní rovněž mezi prioritou 3 Destinační marketing a plánovanými aktivitami intervence Problémové analýzy 1.4 Osvěta, propagace a konkurenceschopnost.

Strategie regionálního rozvoje pro období 2014 – 2020, návrh, listopad 2012

Strategie regionálního rozvoje pro období 2014 – 2020 je základním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a měla by koordinovat z územního hlediska i ostatní veřejné politiky. Ve strategické části tohoto dokumentu je kultura vnímána jako důležitá složka kvality života obyvatel v zájmu zachování územní soudržnosti. Ochrana kulturních hodnot a využití jejich potenciálu jsou pak do Strategie včleněny jako jeden z parametrů dlouhodobé vize.

Bezprostřední vazba na oblast kultury je patrná v oblasti podpory 3.2 Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu, neboť by měla být zaměřena na rozšíření nabídky kulturního vyžití, oživení a zvyšování kvality služeb ze strany kulturních institucí.

Další vazby, i když již spíše implicitní, se objevují v těchto intervencích:

- 1.1 Podpora transferu znalostí mezi výzkumným a podnikatelským sektorem – lze předpokládat i možnost podpory kreativních odvětví (priorita 3 Problémové analýzy),
- 1.4 Rozšíření a zkvalitnění infrastruktury, neboť podpora by se měla zaměřovat mimo jiné na doplnění infrastruktury pro cestovní ruch (některé, byť spíše doplňkové aktivity priority 1 Základní péče o kulturní dědictví Problémové analýzy),
- 3.X Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva ve spojení s opatřením 4.1 Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru Problémové analýzy,
- 4.1 Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb s ohledem na celou prioritní osu 4 Efektivita lidských zdrojů,
- 5.1 Podpora rozvoje lokální ekonomiky – částečně priorita 3 Zabezpečení rozvoje lokálních a kreativních odvětví,
- 8.3 Informační a komunikační podpora fungování územní veřejné správy s vazbou pravděpodobně na 1.2 Evidence a monitoring,
- 9.1 Posílení strategických a koncepčních nástrojů a přístupů k místnímu a regionálnímu rozvoji s vazbou na 1.1 Národní kulturní památky a památky UNESCO.

2.1.2. Vazba návrhové části na relevantní strategické dokumenty Evropské unie

Strategie Evropa 2020 (Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění) a Národní program reforem České republiky 2012

Strategie Evropa 2020 (2010) aktualizuje Lisabonskou strategii. Tento dokument definuje tři priority: Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích, Udržitelný růst: podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje a Růst podporující začlenění: podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností. Úroveň, které by mělo být v roce 2020 dosaženo, je vymezena pěti kvantifikovanými cíli. Kroky, které by měly vést k naplnění priorit a cílů, jsou vyjádřeny sedmi stěžejními iniciativami, z nichž pro oblast kultury má explicitní vazbu „Digitální program pro Evropu“, neboť zde je zmíněna potřeba digitalizace kulturního dědictví. Implicitně pak mohou být vnímány i další vazby Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+, zejména pak v oblasti vzdělávání (priorita 4) či inovací (prostřednictvím kreativních průmyslů, tj. priorita 3) ve vztahu zejména k iniciativám Inovace v Unie a Průmyslová politika pro éru globalizace.

Implementační dokument Strategie Evropa 2020 na národní úrovni představuje Národní program reformem, který je koncipován pro celé období 2010 – 2020 (zpracovává se od roku 2005) a každoročně aktualizován. Představuje plán reformem na podporu konkurenceschopnosti a překonání překážek hospodářského růstu a slouží rovněž ke sledování příspěvku České republiky k plnění cílů Strategie Evropa 2020. Soulad Národního programu reformem a Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+ je proto chápán jako potenciální příspěvek této Strategie k cílům Národního programu reformem.

Tabulka 5: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+ a reformních opatření NPR 2012

Reformní opatření NPR 2012 / Strategické cíle priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 +	Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa SC: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci, a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO) SC: Využit socioekonomick ý potenciál (KKO) pro zvýšení konkurencesch pnosti ČR	Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů SC: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti
1. Konsolidace veřejných financí				
2. Fungující trh práce a sociální systém jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky - Národní plán zaměstnanosti				
3. Vzdělání jako cesta ke konkurenceschopnosti				
4. Podpora podnikání, digitalizace a rozvoj digitálního trhu				
5. Podpora růstu založeného na výzkumu a inovacích				
6. Podpora nízkouhlíkové Konkurenceschopné ekonomiky šetrné k životnímu prostředí				
7. Podpora konkurenceschopnosti zlepšením dopravní infrastruktury				

Zdroj: vlastní zpracování

Legenda

	Silná vazba
--	-------------

	Slabá vazba
--	-------------

Creative Europe: A new framework programme for the cultural and creative sectors (2014 – 2020), Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions

Dne 23. listopadu 2011 Komise zveřejnila návrh nařízení EP a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa. Jde o jednotný integrovaný program, jehož obecným cílem je zachování a podpora evropské kulturní a jazykové rozmanitosti a posílení konkurenceschopnosti kulturních a tvůrčích odvětví. Program je rozdělen do tří oddílů: (1) nový mezioborový finanční nástroj záruk za půjčky malým a středním podnikům působícím v kulturních a kreativních odvětvích, (2) oddíl zaměřený na podporu kultury a (3) oddíl zaměřený na podporu audiovizuálních médií.

Rozpočtové prostředky budou orientačně rozděleny takto: 15 % pro nový mezioborový finanční nástroj záruk (tzv. finanční nástroj/finanční facility), 30 % pro složku Kultura a 55 % pro složku MEDIA. Celkový navržený rozpočet na léta 2014 – 2020 činí 1,801 miliardy EUR.

Návrh programu „Kreativní Evropa“ je v souladu se dvěma prioritami Strategie podpory kultury v kontextu politiky soudržnosti 2014+, a to jednak prostřednictvím priority 3 Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví, dále pak má vztah i k prioritě 2 Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa, neboť program si rovněž klade za cíl přispět k větší míře digitalizace v kultuře.

Program bude rovněž podporovat iniciativu Evropská hlavní města kultury a iniciativu Označení Evropské kulturní dědictví.

Návrhy nařízení pro programové období 2014 – 2020:

- **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně ERDF, ESF, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006**
- **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj a cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006**
- **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006**
- **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006**
- **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce**

a

Rámcová pozice / Stanovisko pro Parlament ČR k návrhu těchto nařízení

Návrhy nařízení obsahují celou řadu klíčových informací ohledně programování a implementace programového období 2014 – 2020. Pro zaměření Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+ jsou významné zejména z věcného hlediska, neboť zahrnují i nasměrování podpory strukturálních fondů pro léta 2014 – 2020. Z tohoto úhlu pohledu jsou klíčové zejména některé tematické cíle a v jejich rámci investiční priority. Vazby těch nejvíce relevantních tematických cílů ERDF, resp. ESF na priority Strategie jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Tabulka 6: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 + a tematických cílů ERDF

Tematické cíle, resp. investiční priority ERDF / Strategické cíle priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 +	Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa SC: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci, a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO) SC: Využitý potenciál (KKO) pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR	Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů SC: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti
1. tematický cíl „Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací				
a) posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu				
b) podpora podnikových investic do výzkumu a inovací, vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace				
2. tematický cíl „Zlepšení přístupu k IKT, využití a kvality IKT“				
a) rozšiřování širokopásmového připojení a zavádění vysokorychlostních sítí				
b) vyvíjení produktů a služeb v oblasti IKT, elektronický obchod a zvyšování poptávky po IKT				
c) posilování aplikací v oblasti IKT určených pro elektronickou				

veřejnou správu, elektronické učení, elektronické začleňování a elektronické zdravotnictví				
6. tematický cíl „Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů“				
c) ochrana, propagace a rozvoj kulturního dědictví				
e) opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, včetně regenerace starých průmyslových areálů a omezování znečištění ovzduší				
8. tematický cíl: podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil				
b) iniciativy místního rozvoje a podpora subjektů poskytujících místní služby zaměřené na vznik nových pracovních míst, pokud tato opatření nespádají do oblasti působnosti nařízení (EU) č. [...] /2012 [ESF]				
9. tematický cíl podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě				
a) investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám				
(b) podpora materiální a hospodářské obnovy zanedbaných městských a venkovských komunit				
(c) podpora sociálních podniků				
10. tematický cíl: investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu				
11. tematický cíl: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření				

podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy				
--	--	--	--	--

Zdroj: vlastní zpracování

Legenda k Tabulce 6

	Silná vazba
	Slabá vazba

Tabulka 7: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 + a tematických cílů ESF

Tematické cíle, resp. investiční priority ERDF / Strategické cíle priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 +	Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa SC: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci, a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO) SC: Využití socioekonomický potenciál (KKO) pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR	Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů SC: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti
1) podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků				
a) přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků				
b) trvalé začlenění mladých lidí, kteří nemají zaměstnání a nejsou v procesu vzdělávání nebo odborné přípravy, do trhu práce				
c) samostatná výdělečná činnost, podnikání a zakládání podniků				
e) pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám				

2) investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení				
b) zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úrovně dosaženého vzdělání				
c) zlepšování přístupu k celoživotnímu učení, zdokonalování dovedností a schopností pracovníků a zvyšování významu systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce				
3) podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě				
a) aktivní začleňování				
b) integrace marginalizovaných společenství, jako jsou Romové				
c) boj proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace				
d) zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu				
e) podpora sociální ekonomiky a sociálních podniků				
f) strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit				
4) posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy				
a) investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a				

veřejných služeb za účelem reforem, zlepšování právní úpravy a řádné správy				
--	--	--	--	--

Zdroj: vlastní zpracování

Legenda k Tabulce 7

	Silná vazba
	Slabá vazba

Česká republika uplatnila mnoho připomínek podstatných primárně pro programování a implementaci operačních programů. Z hlediska Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+ jsou analogicky jako v případě návrhu nařízená významné především ty, které se vztahují k tematickému zaměření. Pokud jde o postoj ČR k tematickému zaměření ERDF, z hlediska sektoru kultury není bez zajímavosti, že Česká republika usiluje o doplnění seznamu investičních priorit o oblast cestovního ruchu, což může mít implikace i pro kulturní památky, a o rozšíření tematické priority zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků i o oblast rozvoje a propagace majetku a služeb cestovního ruchu a kultury. Pozice ČR k nařízení o ESF bezprostřední implikace pro sektor kultury nepřináší, ačkoli i zde jsou z tematického zaměření kritizovány některé aspekty, které ve výsledku mohou mít vliv na nasměrování intervencí Strategie (např. některá doporučení týkající se míry a charakteru tematické koncentrace).

2.2. Strategické cíle

V návaznosti na část 4.2. Problémové analýzy je doplněna Tabulka č. 4 o další opatření a dílčí cíle.

Pozn. ke struktuře – hierarchii problémů: rozvojová strategie definuje cestu k dosažení globálního cíle v oblasti podpory kultury a je tvořena hierarchií cílů, které jsou vzájemně provázané. Jednotlivé cíle představují pozitivní formulaci problémů, přičemž jednotlivé úrovně hierarchie problémů jsou transformovány následovně:

- *Hlavní problémy - Globální cíle (úroveň vize)*
- *Problémové oblasti - Strategické cíle (úroveň priorit)*
- *Dílčí/klíčové problémy - Dílčí cíle (úroveň opatření)*

Tabulka 8: Návrh rozvojové strategie v oblasti kultury pro strukturální fondy 2014+

Globální cíle	Priority a strategické cíle	Opatření a dílčí cíle
1. Zlepšit ochranu kulturního dědictví	Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho	Opatření č. 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO DC: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO
		Opatření 1.2: Evidence a monitoring DC: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií
		Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví DC: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů
		Opatření 1.4: Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu DC: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních

	propagaci	služeb nebo vzdělávání
		Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby DC: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb
		Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny DC: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek
2. Zvýšit úroveň správy a dostupnosti kulturního dědictví	Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa SC: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci, a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	Opatření 1.7: Osvěta a propagace DC: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví, zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu a zefektivnit propagaci vzájemnou spoluprací subjektů na regionální, meziregionální (přeshraniční) úrovni
		Opatření 2.1: Digitalizace DC: Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci a zpřístupnit jej veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely
3. Zlepšit podnikání a inovace v oblasti kultury	Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO) SC: Využít socioekonomický potenciál (KKO) pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR	Opatření 3.1: Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKO DC: Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKO
		Opatření 3.2: Podnikání, konkurenceschopnost DC: Podpořit budování partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách
4. Zvýšit kvalitu lidských zdrojů v oblasti kultury	Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů SC: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti	Opatření 4.1: Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru DC: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb
		Opatření 4.2: Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury DC: Zavést systém akreditovaného celoživotního vzdělávání pracovníků a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb poskytovaných veřejnosti
		Opatření 4.3: Konkurenceschopnost lidských zdrojů DC: Zavést systém vzdělávání managementu a pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení
		Opatření 4.4: Zaměstnanost DC: Zavést systém zapojování studentů a absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy a rozvoje kulturního dědictví Podpořit vznik nových pracovních míst na trhu práce ve vazbě na kulturu a cestovní ruch

Pozn.: SC-strategický cíl, DC-dílčí cíl.

2.3. Struktura a popis priorit a opatření

Popis jednotlivých priorit je zpracován jednotně a obsahuje:

- Strategický cíl - Cíl priority

- Zdůvodnění priority, popis strategie pro dosažení cíle priority (specifikace způsobů, jak budou řešeny klíčové problémy v dané prioritní oblasti, popis cílových skupin, typů a mechanismů podpory, vliv na zaměstnanost)
- Vazba na národní rozvojové priority a tematické oblasti
- Vazba na investiční priority ERDF/ESF
- Opatření a jeho zdůvodnění, cíl opatření
- Příkladové aktivity pro navrhované opatření
- Význam vybraných aktivit pro regiony
- Dopady případně neřešených problémů
- Územní povaha priorit a opatření

2.3.1. Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví

Hlavním cílem priority je **zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci.**

Pod termínem kulturní dědictví je v této prioritě rozuměn jeho nejširší význam. Kulturní dědictví je souhrn vztahů, sociokulturních regulativů, idejí, etických imperativů, artefaktů, apod. které jsou jako trvalé kolektivní vlastnictví a všeobecně sdílený výsledek činnosti členů určité kultury předávány v čase a prostoru následujícím pokolením. Kulturní dědictví je nejen zásadní pro národní paměť, historii a identitu, ale má i socioekonomické dopady, zejména vytváří pracovní místa a podněcuje rozvoj lokalit a regionů a zvyšuje jejich atraktivitu. Priorita byla navržena na základě zjištění analýzy a dostupných informací o možnostech financování projektů z kulturního sektoru ze SF 2014+.

Priorita zahrnuje podporu hmotného i nehmotného kulturního dědictví. Památkový fond ČR dlouhodobě podfinancovaný a také finanční potřeba na péči o tradiční lidovou kulturu přesahuje možnosti veřejných rozpočtů. Problém tkví zejména ve financování památkového fondu, nevyřešeném vlastnictví, evidenci a způsobu monitorování, byť například systematický monitoring vybraných ukazatelů probíhá na úrovni památek UNESCO¹, a ve stanovení měřitelných kritérií souvisejících se sledováním stavu památek. Zatímco nejvýznamnější nemovité památky ve vlastnictví státu se daří udržovat v reprezentativním stavu, další vlastníci, zejména obce a církve, disponují tak omezenými finančními prostředky, že rozsáhlejší rekonstrukce či alespoň zakonzervování stávajícího stavu nejsou reálné. Mezi nemovité kulturní památky priorita zahrnuje i její podkategorii, památky technické.

V kategorii movitého kulturního dědictví je veřejně přístupná část uložena především v památkových objektech, muzeích, galeriích, knihovnách a ve veřejném prostoru. Jen v paměťových a fondových institucích zřizovaných ministerstvem kultury je evidována zhruba miliarda kulturních objektů. I zde objem finančních prostředků, které lze použít na odpovídající péči o toto movité dědictví, zejména na modernizaci infrastruktury, ochranu sbírek a fondů, knihoven, kde je nezbytné řešit problematiku žloutnutí a křehnutí papíru, které vedou až k jeho rozpadu, a modernizaci kulturních služeb, není dostatečný. Současně chybí systematické začleňování muzeí a galerií do vzdělávacích a výchovných programů, potenciál sbírek není optimálně využíván, absentují marketingové strategie na využívání sbírkového památkového fondu. Jen obtížně se prosazují moderní metody zprostředkovávání rozmanitých sbírek, kulturních děl a poznatků z nich získaných pomocí digitalizace sbírkových předmětů.

¹K NKP a památky UNESCO jsou dále přiřazeny nemateriální statky tradiční lidové kultury zapsané do Seznamu nemateriálních státek tradiční lidové kultury ČR a nemateriální statky tradiční lidové kultury zapsané do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva zřízeného příslušnou Úmluvou UNESCO.

Kulturní dědictví má významný vliv na cestovní ruch, podle průzkumu CzechTourismu je Česká republika pro turisty atraktivní především díky své kultuře a kulturnímu dědictví a cestovní ruch za kulturním dědictvím může představovat hlavní zdroj ekonomického růstu podporující zaměstnanost. Aby byl tento potenciál plně využit, je potřeba šířit osvětu, zlepšit propagaci, pečovat, chránit a podporovat tradiční lidovou kulturu a přicházet s inovativními marketingovými aktivitami. Zároveň je potřeba cestovní ruch usměrňovat, aby kulturní dědictví ve všech podobách (hmotné i nehmotné) bylo zachováno v dobrém stavu i pro budoucí generace.

Je proto třeba zvýšit investice do základní péče o kulturní dědictví jako jedinečného zdroje národního sebevědomí a společenské soudržnosti a zabránit nevratným škodám ve vybraných segmentech nemovitého i movitého památkového fondu, stejně jako nehmotného dědictví. Spolu se zlepšováním základní péče je nutné zefektivnit marketing a propagaci kulturního dědictví, zejména ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu a vytvářet technické a legislativní podmínky pro řádné zhodnocování kulturních statků.

Vazba na strategické dokumenty:

Zaměření priority č. 1 rozvíjí Státní kulturní politiku České republiky pro léta 2009 - 2014, Koncepti účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010 - 2014, Strategii digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020, Koncepti památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016, Koncepti NPÚ na léta 2011 - 2015, Koncepti rozvoje knihoven ČR na léta 2011 - 2015 včetně internetizace knihoven a Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na léta 2011 - 2015.

Pro budoucí operační programy na léta 2014 - 2020 témata priority korelují s Národní rozvojovou prioritou „Integrovaný rozvoj území“, a to tematickou oblastí „Posílení regionální konkurenceschopnosti“, která má stanovený cíl „Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví“. Dále pak s Národní rozvojovou prioritou „Zvyšování konkurenceschopnosti“ a její tematickou oblastí „Konkurenceschopné podniky“.

V rámci nasměrování podpory ERDF pro léta 2014 - 2020 navrhovaná priorita č. 1 přímo zapadá do 6. tematického cíle z návrhu Nařízení s titulem „ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů“, resp. 6. investiční priority ERDF bod c): „ochrana, propagace a rozvoj kulturního dědictví“ a 9. tematického cíle „podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě“, do investiční priority: „podpora materiální a hospodářské obnovy zanedbaných městských a venkovských komunit“, nepřímou vazbu je možné spatřovat i u 8. tematického cíle „Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil“, resp. investiční priority „iniciativy místního rozvoje a podpora subjektů poskytujících místní služby zaměřené na vznik nových pracovních míst, pokud tato opatření nespádají do oblasti působnosti nařízení (EU) č. [...] /2012 [ESF]“.

V rámci priority č. 1 jsou navržena následující opatření:

1. Národní kulturní památky a památky UNESCO
2. Evidence a monitoring
3. Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví
4. Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu
5. Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby
6. Obnova krajiny
7. Osvěta a propagace

Opatření 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO

Cíl opatření: **Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO**

Velká část kulturního dědictví není v takovém stavu, který by umožnil jeho efektivní využití pro ekonomický a sociální rozvoj měst, regionů a krajů. Značná část památek nemá dostatečně rozvinutou kulturní infrastrukturu a jen nepatrný zlomek je ekonomicky soběstačný (cca 20 památek). Česká republika přitom disponuje rozsáhlým kulturním dědictvím a zvyšuje se zájem veřejnosti o jeho využití. Kulturní dědictví plní nezastupitelnou úlohu v regionálním rozvoji, a to zejména ve využívání těchto hodnot v cestovním ruchu.

Podpora by měla směřovat na obnovu a rozvoj národních kulturních památek, které mají největší potenciál pro sociální a ekonomický rozvoj regionů. Seznam NKP obsahuje aktuálně 272 památek, z toho většina je nemovitých (262, v nich je i 11 technických památek). Dále by měla být podpora orientována na naplňování obou Úmluv UNESCO, tj. Úmluvy o ochraně světového dědictví a Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví. V prvním případě se jedná o obnovu a rozvoj 12 českých památek a památkových území, které mají mezinárodní význam, a jsou pro svoji mimořádnou historickou hodnotu zařazeny do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Ve druhém případě jde nejen o další rozvoj 4 statků zapsaných do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva a 8 statků zapsaných do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České, ale i o další podporu a uchování dosud existujících projevů tradiční lidové kultury a jejich předání příštím generacím.

Při směřování podpory v případě obnovy památek je důležité uvědomit si návaznost na nejbližší okolí jednotlivých kulturních objektů, jako jsou zejména ubytovací a stravovací zařízení, nejbližší fyzické prostředí lokality, jeho upravenost a dostatečná občanská vybavenost. V současné době se již samotné památky stěží mohou spolehnout na „pouhé jméno“, protože požadavky turistů se zaměřují i na přidružené služby a okolní prostředí.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu
Identifikovat a dokumentovat jevy tradiční lidové kultury a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR
Zpracovat projektové dokumentace pro stavební řízení pro obnovu
Udržovat, restaurovat a obnovovat vybrané památky a lokality
Rekonstruovat objekty pro zajištění ubytovacích a stravovacích kapacit v okolí vybraných památek
Rekonstruovat kulturní zařízení v dosahu vybraných památek (muzea, divadla, galerie)
Revitalizovat technickou infrastrukturu v lokalitách vybraných památek
Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek
Využít památky pro poskytování služeb v oblasti kultury (živá kultura), vzdělávání (školní vzdělávací programy – výuka v autentickém prostředí památky) a v oblasti volnočasových aktivit
Pro zatraktivnění památky oživit příběhy, které se na ni vážou, využít historických osob a skutečných událostí
Spolupracovat s médii s cílem popularizace památek, jejich významu, ale i problémů
Spolupráce mezi všemi aktéry, státní správou, veřejnou správou i soukromými subjekty včetně neziskových organizací, aj.
Při obnově památek dbát o maximální zpřístupnění (bezbariérovost)

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 1.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.1 Národní kulturní památky a památky UNESCO Cíl: Zlepšit stav	Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu	1,7	0,95

národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO	Identifikovat a dokumentovat jevy tradiční lidové kultury a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR	1,8	0,79
	Zpracovat projektové dokumentace pro stavební řízení pro obnovu	1,9	0,74
	Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality	1,0	0,00
	Rekonstruovat objekty pro zajištění ubytovacích a stravovacích kapacit v okolí vybraných památek	2,1	0,74
	Rekonstruovat kulturní zařízení v dosahu vybraných památek (muzea, divadla, galerie)	1,9	0,32
	Revitalizovat technickou infrastrukturu v lokalitách vybraných památek	2,1	0,57
	Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek	2,3	0,82

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Jednotlivé navrhované aktivity Opatření 1.1 byly průměrně v krajích hodnoceny jako vysoce nebo poměrně relevantní intervence. Jednoznačně nejvyšší relevance byla přisouzena aktivitě „Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality“. V tomto ohledu panovala mezi respondenty naprostá shoda – všichni ji zařadili do kategorie 1 – vysoce relevantní intervence. Tato situace se opakovala v celém hodnocení již jen jednou v opatření 4.2 u aktivity „Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)“.

Ostatní aktivity se naopak blíží hodnocení 2 (poměrně relevantní intervence), přičemž největší rozdíly mezi odpověďmi (dokresluje to i zjištěná směrodatná odchylka) se objevily u těchto aktivit:

- Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu.
- Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek.

V obou případech se hodnocení pohybovala v rozmezí 1 (vysoce relevantní intervence) – 4 (zcela nerelevantní intervence). Zatímco u první z uvedených aktivit se nejhorší možná kategorie objevila jako zcela ojedinělé hodnocení, neboť ostatní respondenti volili pouze mezi kategorií 1-2, v případě druhé z těchto aktivit vybraly tři kraje kategorie 3 nebo 4, ostatní kraje vyhodnotily tuto aktivitu jako vysoce nebo poměrně relevantní (kategorie 1 - 2).

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO
Nárůst počtu ohrožených památek a jejich nevratné poškození až zánik částí nebo celků nejvíce ohrožených památek se rovná ztrátě části národní historie. Pozdější sanace ohrožených památek bude vyžadovat vyšší objem finančních prostředků na záchranu významné části tohoto kulturně – historického dědictví, jehož ochrana je jednou z národních priorit.
Česká republika je zemí se silnými kulturními tradicemi a cítěním ve vztahu k národnímu historickému bohatství. Je vázána mezinárodními úmluvami při ochraně kulturního dědictví. Nenaplňováním těchto úmluv hrozí jak ztráta prestiže, tak postavení a podpory mezinárodních institucí. Zároveň existuje možné riziko zhoršení národní image v rámci Evropského společenství, které považuje kulturu za jednu z priorit Strategie

Evropa 2020.

Podfinancování a nedostatečná ochrana nejcennějších nemovitých kulturních památek včetně památek zapsaných na seznamu UNESCO povede k jejich postupné degradaci a ztrátě hodnot. Za současných podmínek není většina veřejně přístupných památek ekonomicky soběstačná, neumějí a někdy ani nemohou kreativně využívat svého potenciálu pro svůj rozvoj.

U nejnavštěvovanějších památek hrozí v případě nedostatku investic na ochranu, organizační zabezpečení návštěvnického provozu a doplňkovou infrastrukturu devastace vlivem nepřiměřeného počtu návštěvníků koncentrovaných do jednoho místa a období (klimatické změny, opotřebením autentických částí, dopravní přetíženost atd.)

Opatření 1.2: Evidence a monitoring

Cíl opatření: **Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocování stavu památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií**

Stav památkového fondu v České republice monitorují orgány státní správy i odborné organizace státní památkové péče. Bohužel však neexistuje jasné a jednotné podrobné sledování a vyhodnocování na základě jednotných kritérií na úrovni celého státu. Proto je velmi obtížné zjistit stav památek z územního hlediska.

V Ústředním seznamu kulturních movitých památek jsou v některých případech obsaženy nepřehledné a zavádějící informace, z čehož následně plynou problémy s právními důsledky. Tento problém může být vyřešen evidencí a monitoringem mapových složek. Touto cestou dojde ke zkvalitnění celého seznamu, bude dosažena právní jistota vlastníků a v neposlední řadě bude rovněž posílena ochrana a zabezpečení těchto památek. Vytvoření řádné evidence rovněž přispěje k důkladnějšímu monitorování a informování o stavu památek, neboť po roce 1989 docházelo ke změnám ve vlastnictví i umístění movitých a nemovitých památek. Výsledkem tak jsou neúplné informace o movitých a nemovitých památkách.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Vybudovat centrální monitorovací systém pro jasné, jednotné, podrobné a dlouhodobé sledování a vyhodnocování stavu movitých a nemovitých památek v České republice s návaznými programy obnovy a podpory

Propojit tento systém s Centrální evidencí sbírek, jež eviduje veškeré sbírkové předměty v muzeích a galeriích, včetně části movitých KP

Podchytit (evidovat) movité památky (předměty) v církevním vlastnictví (vybavení kostelů atd.)

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 1.2

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.2 Evidence a monitoring Cíl: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií	Vybudovat centrální monitorovací systém pro jasné, jednotné, podrobné a dlouhodobé sledování a vyhodnocování stavu movitých a nemovitých památek v České republice s návaznými programy obnovy a podpory	1,9	0,57

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Pro Opatření 1.2 byla navržena jediná aktivita, kterou respondenti převážně vyhodnotili jako poměrně relevantní intervenci. Výjimkou byly dva kraje, které jí v prvním případě přisoudily mnohem větší význam (kategorie 1), ve druhém naopak byla začleněna do kategorie 3 (spíše nerelevantní intervence).

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.2: Evidence a monitoring
Neřešení problémů týkajících se monitoringu, evidence a vyhodnocování stavu památek později povede k nemožnosti účinně a koordinovaně řešit danou problematiku na regionální, celostátní či mezinárodní úrovni prostřednictvím efektivní alokace potřebného množství financí. Nedostatečná evidence rovněž představuje problém z hlediska vědeckého bádání a popisu zachování památkového fondu pro odbornou i laickou veřejnost.

Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví

Cíl opatření: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů

V rámci opatření by podpora měla směřovat na budování či modernizaci celostátně působících multifunkčních kulturních center, poskytujících technologické zázemí a kulturní služby v oblastech knihovních fondů a knižní produkce a distribuce, filmu, hudby, soudobého výtvarného umění, soudobých uměleckých řemesel, divadla, tance a multimediální tvorby.

Součástí opatření je i podpora kvalitnějšího zabezpečení sbírek, knihovních fondů, památek, sakrálních movitých předmětů a drobné lidové architektury před přírodními živly, před krádežemi a nelegálním vývozem, před postupnou degradací vlivem času i před selháváním lidského faktoru. Součástí investic by mělo být zajištění adekvátního vybavení expozic a technického zázemí v depozitářích pro lepší prezentaci a ochranu fondů. Vedle elektronického a dalšího zabezpečení by měla být prováděna řádná kontrolní činnost zabezpečení památkových objektů, dodržována metodika utajovaných informací, aktualizována a naplňována bezpečnostní koncepce.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb
Zlepšit ochranu kulturního dědictví mechanickými a elektronickými ochrannými systémy před krádežemi a živelnými pohromami
Zlepšit legislativní prostředí (nové definování veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, posílení právní jistoty vlastníků kulturních památek, zjednodušení výkonu veřejné správy na úseku památkové péče, zvýšení vymahatelnosti práva a kontrolní činnosti na úseku státní památkové péče...)
Zlepšit ochranu sbírkových předmětů, fondů a dokumentů před chemickými látkami, světlem, prachem, výkyvem teplot, před působením škodlivých organismů (bakterie, houby, plísně a hmyz), před korozi, zvětráváním, zabránit degradaci papírů, pergamenu a dalších materiálů, pokud již k poškození došlo, tyto předměty restaurovat atp.
Zajištění a aplikace standardu pro jednotlivé depozitáře dle povahy uskladněných předmětů, pravidelné vyhodnocování i pro vědecké účely.
Finančně, metodicky a technicky podpořit malá (soukromá, venkovská) muzea vystavující předměty pojící se tematicky k regionu a typickým činnostem v regionu.

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 1.3

Intervence Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.3 Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví Cíl: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb	2,2	0,63
	Zlepšit ochranu kulturního dědictví mechanickými a elektronickými ochrannými systémy před krádežemi a živelnými pohromami	1,3	0,48
	Zlepšit legislativní prostředí (nové definování veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, posílení právní jistoty vlastníků kulturních památek, zjednodušení výkonu veřejné správy na úseku památkové péče, zvýšení vymahatelnosti práva a kontrolní činnosti na úseku státní památkové péče...)	1,3	0,48
	Zlepšit ochranu sbírkových předmětů, fondů a dokumentů před chemickými látkami, světlem, prachem, výkyvem teplot, před působením škodlivých organismů (bakterie, houby, plísňe a hmyz), před korozí, zvětráváním, ošetřit degradaci papírů a pergamenů atp.	1,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Opatření 1.3 bylo definováno aktivitami, které jsou mezi respondenty považovány celkově spíše za vysoce relevantní, hranici kategorie poměrně relevantní intervence překročila v průměrném hodnocení aktivita „Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb“. Tři kraje ji vnímají jako spíše nerelevantní intervenci.

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešených problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví
Podobně jako nemovité památky, tak i movité památky a knihovní fond se nacházejí v určitém ohrožení. Nedostatečná ochrana může vést k postupné degradaci a rozpadu např. psacích látek a nosičů informací, textilu, dřeva a jiných materiálů muzejních sbírek a bude přímo znamenat nevratné ztráty podstatné části kulturního dědictví.
Snižováním počtu registrovaných čtenářů v knihovnách a špatnou kvalitou a úrovní služeb včetně vybavenosti bude docházet jak k odcizení mladé generace od určitých hodnot, tak k zúžení profilu forem poznávání a kreativity (internet není vše).
Snižující se počet přednášek, exkurzí, konferencí, výstav a podobných vzdělávacích programů v paměťových institucích vede ke snižování povědomí a osvěty o oblasti movitého kulturního dědictví, snižuje se jak možnost oslovení širokého spektra zájemců o návštěvu těchto institucí, tak prezentace obsahu a významu těchto institucí pro společnost.
Podfinancování oblasti ochrany movitého kulturního dědictví povede ke zhoršení kvality zabezpečení, uložení, konzervování, digitální evidence a prezentace této významné části kulturního dědictví. Tlakem na maximální ekonomizaci chodu institucí, které zajišťují výše uvedené funkce (muzea, galerie, knihovny) dochází k degradaci jejich hlavního odborného poslání paměťových a sbírkotvorných institucí, na úkor kvality jsou aktivity „tlačeny“ do komerčních aktivit příslušejících jiným typům organizací.

Nižší akviziční činnosti muzeí, galerií či knihoven znamená narušení jejich základního účelu a poslání, v budoucnu způsobí snížení jejich konkurenceschopnosti. Nižší počet nových sbírek se v budoucnu promítne do počtu realizovaných expozic, který bezpochyby poklesne. Sbírky budou končit u soukromých sběratelů, kteří se nevěnují jejich veřejné propagaci, čímž dojde k ochuzení osvěty obyvatel České republiky a možnosti zvýšení atraktivit pro turisty.

Nevyhovující a nedostatečné depozitární prostory (především pro oblast archeologie) povedou ke ztrátě a zničení unikátního souboru opomíjeného dědictví. Obdobná situace je i s jeho zmapováním, evidencí a prezentací. Pro většinu zřizovatelů institucí (muzeí) v regionech, které jsou pověřeny ukládáním a evidencí těchto souborů je tato situace (s výrazným nárůstem počtu předmětů) dlouhodobě neudržitelná.

Neřešení rostoucích požadavků na využívání ICT v provozu památkových objektů, muzeí, galerií, knihoven atd. má dopad do celé řady sfér počínaje samotným provozem, ochranou, monitoringem, opravou, evidencí, prezentací a propagací. Rovněž některé budovy, v nichž výše uvedené instituce sídlí, jsou často nevyhovující, což se projevuje zejména v jejich provozu. Některé objekty mají omezenou životnost, případně nejsou způsobilé k zavádění nových potřebných technologií, což může vést k dočasnému uzavírání některých institucí do doby, než dojde k získání nových vhodnějších prostor. Případné omezení činnosti či uzavření jednotlivých institucí povede ke ztrátě pracovních míst v místě a ztrátě výdělku a ukončení činnosti napojených služeb a opět k zvýšení nezaměstnanosti v oblasti.

Nedostatečná podpora finanční, metodická a technická malých (soukromých, venkovských) muzeí vystavujících předměty pojící se tematicky k regionu a typickým činnostem v regionu může vést k uzavření těchto institucí. V konečné důsledku se může jednat o významnou ztrátu komplexních informací o regionu/místě, u specifických muzeí o dochování a zmapování různých řemeslných způsobů a technik. Ztráta některých tradičních řemesel, zvyků a zvyklostí, znamená významnou ztrátu části naší národní identity.

Pokračující malou marketingovou podporou od zřizovatelů a zakladatelů paměťových a sbírkotvorných institucí, dochází ke ztrátě konkurenceschopnosti a určité provinčnosti jinak významných pořádaných aktivit.

Pokračující vysoká fluktuace mladých pracovníků muzeí, galerií a knihoven bez jejich systematické motivace vede ke ztrátě kontinuity ve správě a zpracování sbírek a jejich dalšího využití jak v oblasti vědecké, tak popularizační.

Opatření 1.4: Nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu

Cíl opatření: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních služeb nebo vzdělávání

Česká republika disponuje poměrně rozsáhlým památkovým fondem, k roku 2012 bylo evidováno 40 258 nemovitých kulturních památek (nKP). Hlavní problémy tkví v jejich financování, nevyřešeném vlastnictví, nejednoznačné evidenci a způsobech monitorování jejich stavu. Seznam nejohroženějších nemovitých památek, který je veden Národním památkovým ústavem, představuje jediný zdroj informací o stavu zanedbanosti památkového fondu. Kvalita zápisu u nKP je však výrazně nižší než u nNKP, z toho důvodu je hodnocení nKP v současné době velmi obtížné. V evidenci MonumNET je možné nalézt seznam 845 nejohroženějších památek v České republice, přičemž tato skupina je velice heterogenní a obsahuje jak například kostely, zámečky, tvrze, vesnické usedlosti, tak i domy, kapličky či sloupy.

V rámci opatření by podpora měla směřovat na obnovu a rozvoj kulturních a technických památek, které mají největší potenciál pro sociální a ekonomický rozvoj jednotlivých regionů.

Pozornost by měla být věnována špatnému technickému stavu části památkového fondu, zejména sakrálních památek v majetku církví a náboženských společností, venkovských panských sídel a dvorů a drobných památek v krajině.

Špatný stav a nebezpečí ztráty unikátních staveb a zařízení u technických památek je nutné podpořit alespoň při jejich zdokumentování a uchování pro další generaci vzhledem k jejich významu v naší historii.

Technické památky jsou obrazem technické a řemeslné dovednosti předchozích generací. Představují hmotné doklady lidského poznání, práce, vědy i výroby a jsou jedinečným reprezentantem tvůrčích a inovačních schopností člověka. Patří zatím k nejméně využívaným atraktivitám v produktech cestovního ruchu.

Stav nKP obecně komplikují nestabilizované majetkoprávní poměry k části památkovému fondu, např. areály bývalých tvrzí, drobných zámečků a bývalých šlechtických sídel, kde není zřejmé jejich budoucí možné využití, což zapříčiňuje oddalování jejich záchrany, dále rozsáhlé statky, dvory s chlévy a stodolami se zděnou architekturou navrácených v restitucích bez prováděné údržby s důsledkem jejich velmi rychlého úpadku.

Nedostatečný objem finančních kompenzací plynoucích ze státního rozpočtu na podporu vlastníků při obnově kulturních památek a absence uceleného systému nepřímé finanční podpory vlastníků jednotlivých složek památkového fondu v daňové oblasti negativně ovlivňují stav nKP.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu
Revitalizovat objekty technických památek do podoby tematických muzeí, zábavných a sportovních parků, nových komerčních či nákupních center, pro účely netradičního bydlení
Revitalizovat a hledat nové formy využití pro tyto památky hornictví a hutnictví, které byly zavřeny a v současné době představují poměrně velké zátěže
Zachránit technické památky označované jako brownfields (po zvážení jejich kulturně-historického významu)
Vytvořit účinný systém motivace soukromých vlastníků památek ke kontinuální péči o památkový fond
Usilovat o změny daňového systému s cílem daňové asignace s cílem zvýšení přílivu finančních prostředků pro obnovu nemovitého kulturního dědictví v regionech
Využít nemovitých kulturních památek pro edukativní činnost v propojení na další aktivity spojené s účinnou propagací památek jako významných turistických cílů - tvorba, propagace a prodej konkurenceschopných produktů na národní a regionální úrovni
Podpořit účinnou spolupráci vlastníků kulturních památek a vzájemné předávání zkušeností, jak při získávání finančních prostředků na obnovu kulturního dědictví, tak z vlastních rekonstrukcí objektů s následnou koordinací využití těchto objektů (příklady dobré praxe)
Aplikovat mírnější postupy památkové péče při záchraně těchto ohrožených památek
Podpořit značení technických památek

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.4: Nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu
Nebezpečí ztráty unikátních staveb a zařízení u technických památek vzhledem k slabé podpoře jejich restrukturalizace pro jiné využití, nutné alespoň jejich zdokumentování a uchování pro další generaci vzhledem k jejich významu v naší historii.
Absencí spolupráce a nepředáváním zkušeností vlastníků bude docházet k prodlužování a možnému prodražování procesu obnovy KP
Neřešení regionálních problémů spojených s poškozenými památkami může podmiňovat prohloubení rozdílů v socioekonomické atraktivitě jednotlivých regionů. V případě že se uvnitř regionu bude nacházet vysoký počet nevyužívaných a zchátralých památek, dojde k úbytku počtu potenciálních návštěvníků, neboť kulturně – historický potenciál stále sehrává stěžejní roli z hlediska výběru destinace cestovního ruchu.
Všechny nemovitě kulturní památky představují v regionech důležitý faktor z hlediska cestovního ruchu a jejich úpadek či postupné mizení z mapy nabídky výrazně sníží multiplikační efekt vztahující se na ostatní subjekty, které z jejich přítomnosti ekonomicky těží.
Nestabilizace majetkoprávních poměrů u části památkového fondu a vysoké zadlužení (zástavy a prodeje) povede k zablokování dalších postupů obnovy nemovitých památek. (např. areály bývalých tvrzí, drobných zámečků a bývalých šlechtických sídel, kde není zřejmé jejich budoucí možné využití.).
Špatný technický stav části památkového fondu, zejména sakrálních památek v majetku církví a náboženských společností může směřovat k rozprodeji majetku s velkou kulturní hodnotou.

Bez změny daňového systému (daňová asignace) a mecenášství nebude možné docílit zvýšení přílivu finančních prostředků pro obnovu nemovitého kulturního dědictví v regionech.

Nepodchycením nejmladší generace hrozí jak ztráta budoucích návštěvníků, tak snížení povědomí mladé generace o významu našeho kulturně – historického dědictví.

Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby

Cíl opatření: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb

Jedním z cílů tohoto opatření je podpora pasportizace, která předchází vlastní obnově a opravě drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních památek. Na základě takto provedené pasportizace lze systematicky podporovat obnovu a opravu drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních památek.

Při podpoře sakrálních staveb je nezbytné respektovat genius loci jejich umístování, které obvykle souviselo s příběhovým významem místa, na jehož povaze se dodnes silně podílí a spoluurčuje jeho duchovní či výrazový náboj.

Mezi tyto památky patří také historické stavby v torzálním stavu jako paměť místa, které je účelné vytýčit a stabilizovat.

U odsvěcených kostelů je vhodné podpořit jejich využití (z důvodu dosavadního respektu k místu), např. restaurováním interiéru na výstavní sítě (s možností trvalé prezentace památek v okolní krajině), koncertní sítě případně jako sítě k slavnostním příležitostem (svatbám, oslavám významných výročí, atd.).

Je účelné podpořit a chránit vysokou diverzitu našich krajinných typů ale i typů sídel a obydlí našeho venkova z důvodu zachování pro další generace. V souladu s tímto lze venkovské kulturní památky využít k rekreačním účelům, neboť venkovská turistika zaznamenává stále větší zájem ze strany veřejnosti. Nepochybně je vhodné podpořit využití těchto památek v propojení na služby sociální péče a prevence, kdy se osvědčuje spolupráce s Charitou České republiky (např. v případě spolupráce s církvemi – provozují zařízení v osmi diecézích).

Přehled objektů vesnického exteriéru:

Sakrální: kostely, kláštery, klášterní dvory, hřbitovy, velké kaple, hrobky, kapličky, boží muka, zvoničky, smírčí kříže, poutní místa

Profánní: hrady, zámky, zámecké dvory, zámecké parky, zahrady, zámecké jízďárny, velké statky, a dvory, rozhledny, technické stavby a zařízení, školy, pošty, usedlosti a stavení, stavení obývaná významnými osobnostmi, farní budovy.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Rekonstruovat a restaurovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby
Podpořit vhodné využití odsvěcených kostelů s respektem k jejich místu („paměť místa“)
Důsledná a rychlá evidence a pasport těchto památek včetně zaměření, vložení do GIS map
Zaměřit podporu na aktivity řešící soubory těchto drobných památek uceleně, na větším území (min. krajská úroveň)
Zapojit lokální finance pro obnovu drobné sakrální architektury (kraje, obce, soukromí sponzoři...)
Obnovit historické ruiny (např. obnovení základů kostela) v místě s hlubokou tradicí s cílem udržet „paměť místa“
Podpořit speciální projekty zaměřené na využití venkovských KP v propojení na služby sociální péče a prevence (chráněné dílny, domovy důchodců, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, chráněné bydlení atd.)

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby
Pokud nebude podpora směřována k zabezpečení, financování a především důkladné pasportizaci drobných památek ve venkovském prostoru, bude postupně docházet k nenahraditelným škodám vedoucím až k jejich ztrátě.
Pokud se nebudou zároveň s obnovou těchto památek, hledat řešení jejich využití (a uzavírat partnerství za účelem dlouhodobého využití), může se v mnoha případech takto vložená investice do obnovy drobných KP, venkovských KP a drobných sakrálních staveb stát neefektivní.

Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny

Cíl opatření: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek

V rámci tohoto opatření by podpora měla směřovat k rozšiřování kulturních tradic v oblasti využívání různých formací zeleně v solitérní formě chránící (před klimatickými vlivy i živými tvory) a krajinářsky i esteticky doplňující kulturní památky (kříže, boží muka, kaple, studánky, významný pramen, atd.), ve formě alejí (podél křížových a pašijových cest, cest mezi jednotlivými vesnicemi nebo k významným šlechtickým a církevním sídlům, k poutním chrámům a kaplím), ale také ve formě plošných hospodářských, ovocných a okrasných výsadb v druhové skladbě odpovídající tradici daného místa (návesní výsadby vysokokmenných tvarů stromů, sady a zahrady s tradičními odrudami ovoce, rozsáhlé okrasné zahrady „zahrady přátelství“, parky s „borovým loubím“ a lesní komplexy - převážně s listnatými dřevinami v okolí šlechtických a církevních sídel, extenzivní luční sady v okolí památných rybníků, rybářských chatrčí, atd.).

Prostorové řešení a druhová skladba zeleně kolem venkovských kulturních památek a sakrálních staveb byly historicky cenným rysem naší venkovské krajiny. Je žádoucí podpořit obnovu krajinářských úprav, které prošly například barokním, romantickým nebo renesančním vývojem a jejichž hmotné stopy jsou zachovány dodnes. Nelze opomenout potřebnou podporu obnovy a opravy historických oranžerií a skleníků v klášterních a zámeckých zahradách a parcích, které by mohly být přístupné veřejnosti.

Nově navržená opatření vytvoří podmínky pro propagaci a rozvoj cestovního ruchu zvýšením atraktivity památek s rozšířením kulturní diversity krajiny a multifunkčním vlivem zeleně na duchovní pohodu. Při podpoře realizace výukových tras - naučných stezek (ve formě webových aplikací a terénních průvodců) získá širší veřejnost podmínky pro rozšíření kulturních znalostí z oblasti památek v regionu.

K zajištění efektivního využití podpory je nezbytné respektovat následující:

- Vlastní návrh obnovy tradičních opatření nutno řešit v mnohaoborovém kolektivu (počínaje podrobným historicko-dendrologickým průzkumem, vyhodnocením stanoviště historicko-krajinářským průzkumem a konče architektonicko-sadovnickým návrhem), který respektuje genius loci dané kulturní krajiny (tj. zajišťuje ochranu a podporu charakteristického rázu území).
- Následnou realizaci jednotlivých opatření je nezbytné provádět v několika etapách časově závislých na jakosti, počtu i stáří stávající zeleně i místních stanovištních podmínkách (trvajících obvykle 5 až 10 let).

Pokud nebudou respektovány specifické vlastnosti této podpory, může být ohrožen fyzický i historický stav památky (například působením povětrnostních vlivů nebo neodbornou realizací oprav). Může také docházet

k nevratným nenapravitelným škodám způsobeným zásahem uskutečněným v rychlém časovém sledu. Bude vhodné podporu zaměřit i na celistvou a soustavnou údržbu realizované zeleně. Účelné mohou být i možnosti kumulace několika podpor umožňujících rozšíření rozsahu navržených opatření ke zvýšení kulturní diverzity krajiny.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Revitalizovat historickou zeleň a obnovovat tradiční formy sadařství v blízkosti kulturních památek
Podpořit rozšiřování historických tradic v oblasti využívání zeleně k ochraně a krajinářskému i estetickému zvýraznění kulturních a sakrálních solitérních památek
Podpořit tradiční postupy v případě cílené revitalizace nebo obnovy historických alejí podél křížových a pašijových cest, cest mezi jednotlivými vesnicemi nebo k významným šlechtickým a církevním sídlům, k poutním chrámům a kaplím
Podpořit revitalizaci nebo obnovu plošných hospodářských, ovocných a okrasných výsadeb v druhové skladbě odpovídající tradici danému místu, tj. respektovat genius loci dané kulturní krajiny
Podpořit obnovu krajinářských úprav zeleně, které prošly historickým vývojem a jejichž hmotné stopy jsou dodnes zachovány
Podpořit realizaci výukových tras - naučných stezek (ve formě webových aplikací a terénních průvodců) s cílem rozšířit kulturní znalosti z oblasti památek a jejich okolí v regionu.
V podpoře vyžadovat, aby návrhy obnovy tradičních historických opatření byly řešeny v mnohaoborovém kolektivu
Vytvořit podmínky, aby vlastní návrh obnovy tradičních historických opatření bylo možné realizovat etapově v delším časovém období (optimálně podle rozsahu opatření 5 až 10 let)
Podpořit celistvou a soustavnou údržbu zeleně realizované v rámci tohoto opatření
Rozšířit podporu o lokální finance pro obnovu historické zeleně (kraje, obce a soukromí sponzoři)
Vytvořit podmínky pro kumulaci několika podpor a tím umožnit rozšíření rozsahu navržených opatření ke zvýšení kulturní diverzity krajiny

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny
Pokud se nevytvoří podmínky tak, aby vlastní návrh obnovy tradičních historických opatření v obnově krajiny (historické parky atd.) bylo možné realizovat etapově v delším období (optimálně podle rozsahu opatření 5 až 10 let), bude docházet k nenapravitelným škodám způsobeným výrazným zásahem uskutečněným v rychlém časovém sledu.
Nedostatečný a nekoordinovaný přístup ke kulturní krajině, která je nedílnou součástí kulturně - historického dědictví, povede ke ztrátě malebnosti, vyváženosti a informací o krajině.

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 1.4, 1.5 a 1.6

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.4 Nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu Cíl: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovitě kulturní	Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu	1,2	0,42
	Rekonstruovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby	1,1	0,32
	Podporovat komunitní kulturní aktivity ve venkovských oblastech	1,4	0,70
	Revitalizovat historickou zeleň a obnovovat tradiční	1,6	0,70

a technické památky v havarijním stavu, dále Opatření 1.5 a 1.6	formy sadařství v blízkosti kulturních památek		
--	--	--	--

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

V rámci Opatření 1.4, 1.5 a 1.6 jsou za nejvíce relevantní považovány aktivity „Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu“ a „Rekonstruovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby“ (dosažený průměr 1,1, resp. 1,2), ale i zbylé dvě aktivity jsou vnímány jako relevantní, byť zde shoda už nebyla tak výrazná.

Opatření 1.7: Osvěta a propagace

Cíl opatření: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví a zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu

Kultura, umění a památková péče jsou ve velmi těsném vztahu s cestovním ruchem. Aktivity cestovního ruchu dokážou v některých případech zmírňovat některé socioekonomické regionální disparity a v řadě případů tak představují jedinou ekonomicky udržitelnou aktivitu v území s velmi omezenými podmínkami pro výrobní činnosti. Cestovní ruch a k němu přidružené marketingové strategie sehrávají důležitou roli v rámci generování zisků v oblasti kulturního dědictví, jenž se zaměřuje na zachovávání a udržování kulturních památek, realizaci expozic v muzeích a galeriích, pořádání kulturních akcí, které mají velký potenciál utvářet pracovní místa, protože jde o oblast, v níž je lidská práce velmi intenzivně přítomna. Poznávací či kulturní cestovní ruch v rámci cestovního ruchu jakožto celku stále sehrává stěžejní roli, poznávací turistika je úzce spjata s návštěvou objektů kulturního dědictví, zejména pak památkových objektů. Přestože má ČR vzhledem ke svému bohatému kulturnímu dědictví, husté síti kulturních organizací a mnoha kulturním akcím velký potenciál v rozvoji kulturního cestovního ruchu, je jeho využití zatím nedostatečné.

Cílená a inovativní osvěta, propagace a marketing, zejména ve vzájemné spolupráci subjektů na regionální, meziregionální či mezinárodní úrovni, má za cíl zvýšit návštěvnost, atraktivitu a konkurenceschopnost objektů a subjektů a akcí, které jsou součástí kulturního dědictví, a regulovat intenzitu a udržitelnost cestovního ruchu tak, aby hodnoty hmotného i nehmotného kulturního dědictví zůstaly zachovány i pro budoucí generace.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Zpracovat marketingové průzkumy a návazné koncepce marketingu kulturního dědictví pro definované cílové skupiny
Realizovat marketingové strategie pro cílovou skupinu kulturních turistů
Vytvářet turistické balíčky a programy pro kulturní turistiku pro vybrané segmenty návštěvníků
Podporovat doprovodné akce s vazbou na kulturní památky
Podporovat kulturní výměny při festivalech, přehlídkách, podporovat kulturní vztahy se sousedními zeměmi nebo partnerskými kraji či městy; využívat přítom aktivit českých středisek mezinárodních nevládních organizací
Prezentovat kulturní dědictví v zahraničí prostřednictvím českých zastoupení
Propagovat a prezentovat české KKO na světových festivalech a veletrzích
Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní památky
Sdílet a šířit informace o aktuálních kulturních a společenských akcích ve vazbě na kulturní památky
Připravit a realizovat modelové programy pro jednodenní, víkendové a týdenní pobyty zaměřené na poznávání kulturního dědictví

Vytvořit kvalitní vícejazyčný marketing veřejné turistické dopravy ve vazbě na dostupnost a objížďení kulturních památek
Rozšiřovat a zkvalitňovat síť služeb historických objektů a jejich využívání pro poskytování služeb v oblasti kultury
Realizovat specifické vzdělávání managementu kulturních institucí s důrazem na zkvalitnění sítě služeb kulturních památek a rozšíření možností poskytování kulturních služeb a služeb pro cestovní ruch a vzdělávání v oblasti financování a ekonomického provozu kulturních institucí
Vytvořit účinný systém motivace soukromých vlastníků památek k propagaci památkového fondu
Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury
Vytvořit velkou národní kampaň s jasným nastavením hlavní linie propagace
Intenzivně a aktivně propagovat novinky (zprístupnění nově zrekonstruovaných objektů, nové využití památky, nové kulturní, společenské a jiné akce realizované v památkách atd.)
Část marketingu začít na školní výlety s možností interaktivních návštěv památek
Využít venkovské kulturní památky k rekreačním účelům (venkovská turistika zaznamenává stále větší zájem ze strany veřejnosti)
Podporovat netradiční formy prezentace kulturního dědictví

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 1.7

Intervence Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.7 Osvěta a propagace Cíl: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví a zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu	Zpracovat marketingové průzkumy a návazné koncepce marketingu kulturního dědictví pro definované cílové skupiny	2,1	0,88
	Realizovat marketingové strategie pro cílovou skupinu kulturních turistů	2,0	0,94
	Propagovat kulturní památky s ohledem na konkurenceschopné produkty cestovního ruchu	1,3	0,48
	Podporovat doprovodné akce s vazbou na kulturní památky	1,4	0,70
	Podporovat kulturní výměny při festivalech, přehlídkách, podporovat kulturní vztahy se sousedními zeměmi nebo partnerskými kraji či městy	1,4	0,52
	Prezentovat kulturní dědictví za účelem podpory příjezdového cestovního ruchu	1,2	0,42
	Propagovat a prezentovat české KKO na světových festivalech a veletrzích	2,0	0,67
	Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní památky	2,4	0,52
	Sdílet a šířit informace o aktuálních kulturních a společenských akcích ve vazbě na kulturní památky	1,6	0,52
	Připravit a realizovat modelové programy pro jednodenní, víkendové a týdenní pobyty zaměřené na poznávání kulturního dědictví	1,7	0,67
Vytvořit kvalitní vícejazyčný marketing veřejné turistické dopravy ve vazbě na dostupnost a objížďení kulturních památek	1,9	0,88	
Rozšiřovat a zkvalitňovat síť služeb historických objektů a jejich využívání pro poskytování služeb v	1,4	0,52	

	oblasti kultury		
	Realizovat specifické vzdělávání managementu kulturních institucí s důrazem na zkvalitnění sítě služeb kulturních památek a rozšíření možností poskytování kulturních služeb a služeb pro cestovní ruch a vzdělávání v oblasti financování a ekonomického provozu kulturních institucí	2,0	0,67
	Vytvořit účinný systém motivace soukromých vlastníků památek k propagaci památkového fondu	1,4	0,53
	Vytvářet partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách	2,0	0,67
	Rozvíjet mezinárodní spolupráci s cílem propojit jednotlivé kulturní cíle (kulturní a technické památky)	1,8	0,91
	Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury	1,3	0,50

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Z aktivit navrhovaných pro Opatření 1.7 jsou považovány za nejvíce relevantní intervence „Prezentovat kulturní dědictví za účelem podpory příjezdového cestovního ruchu“, „Propagovat kulturní památky s ohledem na konkurenceschopné produkty cestovního ruchu“ a „Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury“ (dosažený průměr 1,2 – 1,3 a současně i poměrně nízká směrodatná odchylka). Naopak až na pomezí mezi poměrně relevantní a spíše nerelevantní kategorií intervencí se nachází aktivita „Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní památky“. Za spíše nerelevantní ji považovaly čtyři kraje, i směrodatná odchylka napovídá, že se na tomto hodnocení kraje spíše shodovaly. Ostatní aktivity byly průměrně hodnoceny v rozmezí 1,4 – 2,1, jsou tedy v regionu vnímány jako poměrně relevantní.

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 1.7: Osvěta a propagace
Snižující se konkurenceschopnost nemovitých kulturních památek pro intenzivnější poskytování kulturních služeb představuje riziko spojené s úbytkem návštěvníků. V případě, že se provoz těchto památek stane z ekonomického hlediska neudržitelným, bude následovat uzavření jednotlivých objektů či institucí, což povede ke ztrátě pracovních míst a zvýšení nezaměstnanosti. Zároveň budou tyto objekty, pokud se pro ně nenajde jiné využití, chátrat a bude docházet k nenahraditelným škodám.
Nedostatečná propagace kulturního dědictví obecně povede ke snížení konkurenceschopnosti v oblasti poznávacího či kulturního cestovního ruchu. Silná a aktivní konkurence v sousedních zemích a propad v kvalitě nabídky oproti těmto destinacím bude mít dopad na snižující se zájem turistů ze zahraničí, ale také domácích turistů, jejichž návštěvnost stále stoupá a do budoucna se považují za významný segment na trhu.
Prohlubující se rozdíly v návštěvnosti Prahy a regionů ukazují na neschopnost využít Prahu jako významného kulturně – historického cíle světového významu k dalšímu nasměrování turistů do regionů. Pokud se tohoto nevyužije, budou významné kulturní cíle postrádat tu část zahraničních turistů (hlavně ze vzdálenějších destinací), kteří nemají povědomí o počtu a významu dalších kulturních památek v ČR.
Pokud se jednotlivé subjekty působící v kultuře nezapojí více do regionálního destinačního managementu a

bude pokračovat nízká míra spolupráce s dalšími subjekty zabezpečujícími služby navazující na nabídky kulturních památek a institucí, povede to následně k nepropojení jednotlivých služeb a nižší návštěvnosti i zájmu o konkrétní kulturní cíle. Jestliže se na regionální úrovni nebudou tvořit ucelené nabídky služeb – produkty se zapojením kulturních památek, bude se snižovat konkurenceschopnost jednotlivých regionů.

Územní povaha priorit a opatření

Z obsahové struktury navrhovaných priorit a opatření a následně také z cíle opatření a návrhu aktivit je patrná dělna územní dimenze podpory kultury v oblasti Priority č. 1.

Tabulka 9: Územní povaha priorit a opatření v rámci Priority č. 1

Priorita	Opatření	Národní úroveň	Regionální úroveň	Místní úroveň
Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví Cíl: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO Cíl: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO	X	X	
	1.2: Evidence a monitoring Cíl: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií	X		
	1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení Cíl: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	X	X	X
	1.4: Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu Cíl: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních služeb nebo vzdělávání	X	X	X
	1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby Cíl: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb		X	X
	1.6: Obnova kulturní krajiny Cíl: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek		X	X
	1.7: Osvěta a propagace Zvýšit povědomí o kulturním dědictví, zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu a zefektivnit propagaci vzájemnou spoluprací subjektů na regionální, meziregionální (přeshraniční) úrovni	X	X	X

2.3.2. Priorita č. 2: Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa

Hlavním cílem priority je **zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT.**

Zajištění dostupnosti nemovitého a movitého kulturního dědictví není zákonem o státní památkové péči komplexně ošetřeno, neboť zpřístupnění kulturních památek pro veřejnost zákon jejich vlastníkům přímo neukládá. Vlastníci těchto památek jsou ke zpřístupnění pouze motivováni prostřednictvím některých dotačních titulů na obnovu a zachování kulturního dědictví. V současné době nedostatečné motivační pobídky vedou k tomu, že některé památky přístupné nejsou. Jinou skupinou v této oblasti tvoří tzv. sbírkotvorné instituce (především muzea a galerie), které mají ze zákona povinnost zpřístupňovat a prezentovat veřejnosti své sbírky.

Tradiční přístup k ochraně, uchování a prezentaci kulturního dědictví je v dnešní době obohacen, v některých případech i nahrazen, všestrannými možnostmi informačních a komunikačních technologií, které

jsou založené na digitalizaci obsahu a jeho zpřístupnění. V rámci tohoto nového přístupu se zdroje kulturního dědictví stávají přístupnějšími a pro společnost se otevírají nové možnosti jeho využití, včetně jeho záchranu pro budoucí generace. Tři základní pilíře v kontextu ekonomickém, legislativním, organizačním a technickém jsou pro problematiku využívání IKT v oblasti kultury identifikovány digitalizace, zpřístupnění digitalizovaného kulturního obsahu prostřednictvím internetu a ochrana a archivace digitálních zdrojů. Digitalizací se v tomto kontextu myslí proces konverze, tvorby a uchování dokumentů, uměleckých děl, historických dokumentů, fotografií, audiovizuálních děl atp. v elektronické reprezentaci tak, aby mohly být zpřístupněny prostřednictvím počítače nebo jiných zařízení.

Přestože je digitalizace kulturního obsahu jako jedna z forem a přístupů k jeho dlouhodobému uchování a prezentaci strategickým cílem vlády ČR již řadu let, skutečností však zůstává, že i navzdory kontinuální finanční a metodické podpoře v jejich dílčích oblastech postrádala digitalizace kulturního dědictví v ČR jednotnou koordinaci v oblastech definování strategických cílů efektivní digitalizace sbírek a fondů paměťových a fondových institucí, podpory jejich efektivní moderní prezentace či rozvoje informačních systémů. Nově tyto potřeby postihuje Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020, schválená usnesením vlády ČR ze dne 30. ledna 2013 č. 70. Současně je třeba při procesu digitalizace legislativně ošetřit autorská práva a zajistit financování licencí pro zpřístupnění kulturního dědictví chráněného autorskými právy.

Digitalizace materiálu kulturního obsahu se tak stává naléhavým úkolem současnosti jednak jako metoda umožňující uchování a ochranu originálních nosičů informací a jednak jako nástroj přiblížení nezkraslených informací veřejnosti komfortním způsobem. V neposlední řadě digitalizace materiálu kulturního obsahu významně přispívá k zefektivnění státní správy.

Vazba na strategické dokumenty:

Zaměření priority č. 2 vychází ze Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020, rozvíjí Státní kulturní politiku České republiky pro léta 2009-2014, Koncepti účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010-2014, Koncepti památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016, Koncepti NPÚ na léta 2011-2015 a Koncepti rozvoje knihoven ČR na léta 2011-2015 včetně internetizace knihoven.

Pro budoucí operační programy na léta 2014-2020 je prioritou č. 2 v souladu s Národní rozvojovou prioritou „Integrovaný rozvoj území“ a tematickou oblastí „Posílení regionální konkurenceschopnosti“, s cílem „Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví, i s Národní rozvojovou prioritou „Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy“, která je současně tematickou oblastí a má stanovený cíl „Zavádění a rozvoj digitalizace agend veřejné správy“. Implicitně pak tato priorita rozvíjí Národní rozvojovou prioritu „Zvyšování konkurenceschopnosti“ a její tematické okruhy „Funkční výzkumný a inovační systém“ a Efektivní trh práce“.

V rámci nasměrování podpory ERDF pro léta 2014-2020 navrhovaná priorita č. 2 zapadá do 2. tematického cíle z návrhu Nařízení s titulem „zlepšení přístupu k IKT, využití a kvality IKT“, konkrétně pod investiční priority ERDF (a) „rozšiřování širokopásmového připojení a zavádění vysokorychlostních sítí“; (b) „vyvíjení produktů a služeb v oblasti IKT, elektronický obchod a zvyšování poptávky po IKT (i když zde spíše nepřímá vazba)“; (c) „posilování aplikací v oblasti IKT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, elektronické začleňování a elektronické zdravotnictví“.

V rámci priority č. 2 je navrženo následující opatření:

1. Digitalizace

Opatření 2.1: Digitalizace

Cíl opatření: **Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci, zajistit trvalé uchování digitálních dat a zpřístupnit digitální obsah veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely**

Digitalizace kulturního obsahu je vnímána jako naléhavý úkol současnosti s ohledem na svou dvojitou funkci: nabízí vhodný způsob uchování kulturního obsahu dnes zachyceného způsobem, který může mít omezenou životnost, a současně umožňuje všeobecný přístup k digitalizovanému materiálu bez ohledu na místo jeho fyzického uložení.

Digitalizaci kulturního obsahu v České republice není možno realizovat bez silných vazeb na aktuální vývoj v mezinárodním prostředí. Na evropské i mezinárodní scéně probíhají v posledních letech intenzivní snahy o maximální využití moderních komunikačních technologií k demokratizaci přístupu ke kultuře, rozvoji informační společnosti a znalostní ekonomiky, jakož i vytváření obsahu a podporu nových online služeb.

Strategické cíle digitalizace kulturního obsahu:

1. Zajištění rovného přístupu odborné i laické veřejnosti ke kulturnímu obsahu v digitální podobě

Hlavními motivy zpřístupnění kulturního a vědeckého dědictví jak národního, tak evropského v digitální podobě co nejširší tuzemské i zahraniční veřejnosti prostřednictvím zejména paměťových institucí jsou všeobecný rozvoj společnosti, vzdělávání, podpora výzkumu a vývoje, kulturního povědomí jednotlivců, podpora kulturní a jazykové rozmanitosti. Při zajištění přístupu k digitálnímu obsahu je nutné zajistit především dodržování autorských práv a práv souvisejících s právem autorským.

Dlouhodobou ambicí Ministerstva kultury je vytvoření Národního kulturního portálu, který by mohl soustředit veškeré odkazy na kulturní obsah dostupný v elektronické podobě. Je třeba vytvořit jasné podmínky integrace digitalizovaného kulturního obsahu do evropské digitální knihovny Europeana a zpřístupnění nejvýznamnějších dokumentů prostřednictvím Světové digitální knihovny provozované UNESCO a Library of Congress.

2. Digitalizace kulturního obsahu a shromažďování digitálních dokumentů jako součásti kulturního dědictví

Digitalizace musí být prováděna při zachování všech práv a zajištění maximální efektivity. Nejde jen o převod zdrojových analogových dat (vč. textu) do digitální podoby, ale také o systematické budování zdrojů a tvorbu nástrojů pro práci s digitálním obsahem včetně jeho propojování a agregace do vyšších celků. Vedle analogových materiálů druhotně převáděných do digitální podoby existují i tzv. born digital dokumenty, což jsou materiály, které již přímo v digitální podobě vznikají. Také k těmto dokumentům musí být zajištěn rovný přístup.

3. Bezpečné uchování digitálních dokumentů

Uchování digitálního obsahu musí být koncipováno tak, aby byl zajištěn přístup k digitálním dokumentům bez ohledu na možné selhání médií či změny technologií. Cílem uchování digitálních záznamů je přesná reprodukce ověřeného obsahu v průběhu času. K tomuto účelu dojde k vybudování centrálních datových úložišť i dalších systémů ve spolupráci s paměťovými institucemi a definování metodiky vhodných systémů dlouhodobého a bezpečného uložení dat. Pro kulturní statky, které se stávají předmětem digitalizace a patří ze své technologické podstaty ke statkům omezené fyzické životnosti, může být digitální konverze jedinou relevantní metodou jejich záchrany a dalšího zachování pro budoucí využití. V těchto případech je nutno dlouhodobě zajišťovat technické parametry digitalizovaného materiálu, aby zůstal použitelný i s ohledem na překotný vývoj v záznamových a prezentačních technologiích. Současně není možno opominout otázky ukládání metadat, migrace dat a jejich formátů a ochranu digitálních objektů prostřednictvím jejich označení jedinečným identifikátorem a zabezpečením proti nežádoucí změně.

4. Vytvoření organizačních a technických předpokladů trvalého uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů včetně ustavení zvláštní pracovní skupiny

Je třeba nastavit vhodné podmínky a pravidla s ohledem na mezinárodní závazky např. vůči EU (např. přístup k osiřelým dílům a dílům, která jsou komerčně nedostupná).

5. Zajištění mezioborové spolupráce

Všeobecná, dlouhodobá a koncepční spolupráce MK s dalšími orgány státní správy, které řeší obdobné úkoly, zejména s Ministerstvem vnitra, Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj, je klíčová. Nezbytným předpokladem úspěchu strategie v celonárodním měřítku je intenzivní zapojení samosprávy, výzkumných organizací a soukromého sektoru.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Vybudování, modernizace a vybavení pracovišť paměťových institucí vhodnými technologiemi
Provádění systematické digitalizace kulturního obsahu
Zlepšení dostupnosti digitalizovaného obsahu - nové metody zpřístupnění a ochrany
Zavádění legislativních, organizačních a technických podmínek pro trvalé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů
Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat a zpřístupnění autorských děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 2.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 2.1 Digitalizace Cíl: Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci a zpřístupnit veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely	Vybudování, modernizace a vybavení paměťových institucí vhodnými technologiemi	2,0	0,67
	Provádění systematické digitalizace kulturního obsahu	1,3	0,48
	Zlepšení dostupnosti digitalizovaného obsahu - nové metody zpřístupnění a ochrany	1,6	0,52
	Zavádění legislativních, organizačních a technických podmínek pro trvalé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů	1,7	0,48
	Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat a zpřístupnění autorských děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví	1,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Podpora digitalizace je v regionech chápána celkově jako smysluplná intervence. V rámci Opatření 2.1 jsou za nejvíce relevantní považovány aktivity „Provádění systematické digitalizace kulturního dědictví“ a „Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat a zpřístupnění autorských děl a dalších

předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví“ (hodnocení 1,3, resp. 1,4 a nízká směrodatná odchylka), ale i ostatní tři aktivity byly zařazeny v nejhorším případě do kategorie poměrně relevantní intervence (průměrné hodnocení 2).

2.3.3. Priorita č. 3: Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO)

Hlavním cílem priority je **využít socioekonomický potenciál (KKO) pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR.**

Priorita se zaměřuje na vytvoření základního prostředí, budování kapacit, síťování a uvolnění inovací pro rozvoj progresivního odvětví kulturních a kreativních odvětví. Takto zaměřená podpora by měla zlepšit dovednosti pro inovativní podnikání, zvýšit zvyšování povědomí o kulturních a kreativních odvětvích a kreativní ekonomice, sdílení informací, vznik inkubačních center a klastrů a utváření sítí pro vzájemnou podporu a vznik nových a inovativních produktů, služeb, obchodních modelů (řešících autorskoprávní vztahy) apod.

Vazba na strategické dokumenty:

Zaměření priority č. 3 vychází ze „Zelené knihy: Odblokování potenciálu kulturních a kreativních odvětví“ a zejména z publikace nabízející první podrobnější přehled o stavu jednotlivých kulturních a kreativních odvětví (KKO) v České republice „Kulturní a kreativní průmysly v České republice. Přehled o stavu jednotlivých odvětví (architektura, design, reklama, film, hudba, knihy a tisk, scénická umění, trh s uměním, TV a rozhlas, videohry, kulturní cestovní ruch) (2011)“. Pro budoucí operační programy na léta 2014-2020 je priorita č. 3 v souladu s Národní rozvojovou prioritou „Zvyšování konkurenceschopnosti“ a tematickou oblastí „Funkční výzkumný a inovační systém“, s cílem „Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací“, i tematickou oblastí „Konkurenceschopné podniky“, s cílem „Zvýšení konkurence MSP“.

V rámci nasměrování podpory ERDF pro léta 2014 - 2020 navrhovaná priorita č. 3 zapadá do 1. tematického cíle z návrhu Nařízení s titulem „Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací“, resp. investičních priorit: (a) „posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu“ (zde spíše nepřímá vazba); (b) „podpora podnikových investic do výzkumu a inovací, vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace“.

V rámci priority č. 3 jsou navrženy následující opatření:

1. Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKO
2. Podnikání, konkurenceschopnost

Opatření 3.1: Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKO

Cíl opatření: **Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKO.**

Investice do KKO mají významný dopad na inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst. KKO sehrávají klíčovou úlohu při uvolňování tvůrčího a inovačního potenciálu regionu, mají zásadní význam pro vznik nových ekonomických aktivit a vytváření nových a udržitelných pracovních příležitostí, mají potenciál pro zvýšení kvality života v městských a venkovských oblastech, zvyšují přitažlivost místa pro investice, přispívají k sociální integraci marginalizovaných skupin obyvatelstva, jsou katalyzátory strukturálních změn a diverzifikace v průmyslových zónách i venkovských oblastech. Jsou také přitažlivé pro cestovní ruch, lákají talenty a přispívají ke změně veřejného obrazu regionů a měst.

KKO se v rychle se měnícím prostředí na pozadí digitalizace a globalizace naskýtají významné příležitosti pro rozvoj nových dovedností, produktů a služeb. Čelí však ztíženému přístupu k finančním prostředkům, které potřebují k zajištění své činnosti a přizpůsobení se informační společnosti. Smyslem opatření je budovat pro KKO tvůrčí prostředí, které podporuje rozvoj inovativních služeb a stimuluje rozvoj tvůrčích podniků.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Podporovat vznik platforem, sítí, znalostních center a klastrů s cílem podpořit budování partnerství se zástupci různých sektorů a posílit budování kapacit MSP v oblasti kulturních a kreativních odvětví
Poskytovat informace, konzultace a shromažďovat příklady dobré praxe
Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětvích
Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK
Podporovat nové obchodní modely pro MSP v oblasti KKO
Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví
Podporovat netechnologické inovace v oblasti kulturních a kreativních odvětví - inovace ve službách
Mapovat a zvyšovat povědomí o kulturních a kreativních odvětvích a kreativní ekonomice (vytvoření informačního a propagačního centra) včetně portálu pro začínající podnikatele
Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 3.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 3.1 Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKO Cíl: Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKO	Podporovat vznik platforem, sítí, znalostních center a klastrů s cílem podpořit budování partnerství se zástupci různých sektorů a posílit budování kapacit MSP v oblasti kulturních a kreativních odvětví	2,6	0,70
	Poskytovat informace, konzultace a shromažďovat příklady dobré praxe	2,4	0,70
	Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětvích	2,0	0,67
	Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK	2,0	0,82
	Podporovat nové obchodní modely pro MSP v oblasti KKO	2,4	0,70
	Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví	2,0	0,67
	Podporovat netechnologické inovace v oblasti kulturních a kreativních odvětví - inovace ve službách	2,2	0,79
	Mapovat a zvyšovat povědomí o kulturních a kreativních odvětvích a kreativní ekonomice (vytvoření informačního a propagačního centra) včetně portálu pro začínající podnikatele	2,4	0,84
Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví	2,0	0,82	

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Ve srovnání s aktivitami ostatních opatření se zdá být zájem krajů o oblast KKO – Opatření 3.1 celkově spíše menší. Je to v zásadě očekávané hodnocení, neboť největší význam podpory této oblasti se předpokládá ve vazbě na průmysl a podnikatelský sektor.

Celkově se pohybuje v rozmezí poměrně relevantní (2) a spíše nerelevantní (3), přičemž relativně větší význam je přisuzován následujícím aktivitám:

- Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětví.
- Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK.
- Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví.
- Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví.

V hodnocení jednotlivých krajů lze vyzorovat jistou polaritu (byť neplatí absolutně) mezi regiony s výraznou průmyslovou tradicí a ostatními. Plzeňský či Moravskoslezský kraj tak hodnotí vesměs všechny aktivity pozitivněji, naopak spíše nižší relevanci mají pro kraje Vysočina, Jihomoravský či hl. m. Praha.

Opatření 3.2: Podnikání, konkurenceschopnost

Cíl opatření: Podpořit budování partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách

Pro nemovité kulturní a technické památky se často hledá nejvhodnější využití ideálně tak, aby jejich přímé využívání neohrozilo stav památky, případně nenarušilo její historickou hodnotu (např. využití zařízeními cestovního ruchu s řadou modernizačních úprav a závažnými zásahy do památky).

Opatření se zaměřuje na vzájemnou spolupráci mezi podnikateli, vlastníky nemovitých kulturních a technických památek a neziskovými organizacemi s cílem využít této spolupráce k zabezpečení komplexních služeb (např. v oblasti cestovního ruchu) v daném území. Velmi významná je pro naplnění aktivní spolupráce pravidelná informovanost o záměrech jednotlivých subjektů tak, aby na sebe jednotlivé služby a aktivity navazovaly.

Smyslem opatření je budovat tvůrčí prostředí, které podporuje rozvoj inovativních služeb a stimuluje rozvoj tvůrčích podniků.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Podporovat průřezovou spoluprací napříč odvětvími

Podpořit budování partnerství na regionální úrovni s cílem propojit jednotlivé služby a aktivity
--

Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní a technické památky
---

2.3.4. Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů

Hlavním cílem priority je **zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti.**

Priorita se specificky zaměřuje na lidské zdroje v oblasti kultury, rozšíření a prohloubení jejich měkkých i tvrdých kompetencí, a to jak pracovníků ve výkonných funkcích, tak i pracovníků, kteří vykonávají odborné činnosti. Prostřednictvím získání těchto kompetencí by měly být posíleny zejména znalosti související s řízením

kulturních institucí, financováním kulturních institucí a posílením marketingových a propagačních strategií, tvorba komplexních projektů zejména na regionální úrovni a posun některých oborů směrem k tzv. kreativnímu a kulturnímu průmyslu. Speciální pozornost je věnována tvorbě programů pro vzdělávací zařízení a spolupráci s mládeží.

Další samostatnou oblastí této priority je propojování kulturního sektoru se sektorem zaměstnanosti, a to zejména v těch případech, kdy je jen velmi obtížné zajistit uchování památek (např. drobných památek v krajině) nebo jsou stávající podmínky a prostory kulturních zařízení nevyhovující. V těchto případech by bylo vhodné propojit potřeby kulturního sektoru s kapacitou registrovaných klientů na pobočkách Úřadu práce ČR, popř. připravit speciální projekty se zapojením nejen nezaměstnaných, ale rovněž zdravotně postižených spoluobčanů.

Pracovníci kulturního sektoru jsou rovněž průběžně konfrontováni s nároky a požadavky procesu digitalizace a nároky plynoucími z legislativního procesu, proto bude důraz kladen rovněž na vzdělávání související s novelizací (či potřebou novelizací) právních úprav souvisejících s oblastí kultury, zejména pak se jedná o autorská práva a možné právní konsekvence v návaznosti na digitalizaci.

Cílovými skupinami opatření priority jsou zejména pracovníci kulturních institucí, studenti odborných a uměleckých škol, nezaměstnaní a zdravotně postižení občané.

Vazba na strategické dokumenty:

Pro budoucí operační programy na léta 2014-2020 témata priority korelují s Národní rozvojovou prioritou „Integrovaný rozvoj území“, tematickou oblastí „Posílení regionální konkurenceschopnosti“, která má stanovený cíl „Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví“. A dále s Národními rozvojovými prioritami „Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy“, tematickou oblastí „Efektivní správa a instituce“ a jejími cíli „Zvýšení kvality státní správy a samosprávy“ a „Zvýšení efektivity vybraných agend veřejné správy a jejich transparentnosti“, a prioritou „Zvyšování konkurenceschopnosti“, tematickou oblastí „Efektivní trh práce“ a jejími cíli „Integrovat na trh práce vyloučené osoby“.

V rámci nasměrování podpory ERDF pro léta 2014- 2020 navrhovaná priorita č. 4 zapadá do 8. tematického cíle z návrhu Nařízení s titulem: „podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil“, konkrétně investiční priority: b) „iniciativy místního rozvoje a podpora subjektů poskytujících místní služby zaměřené na vznik nových pracovních míst, pokud tato opatření nespádají do oblasti působnosti nařízení (EU) č. [...] /2012 [ESF]“, do 9. tematického cíle: „podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě“, konkrétně do investičních priorit: a) „investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám“ (zde spíše nepřímě), (b) „podpora materiální a hospodářské obnovy zanedbaných městských a venkovských komunit“ (zde spíše nepřímě), (c) „podpora sociálních podniků“, do 10. tematického cíle: investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu, 11. tematického cíle: „zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy“.

Z hlediska tematických priorit ESF se pak objevuje přímá nebo nepřímá vazba prakticky u všech investičních priorit ESF (viz tabulka č. 7).

V rámci priority č. 4 jsou navržena následující opatření:

1. Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru

2. Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury
3. Konkurenceschopnost lidských zdrojů
4. Zaměstnanost

Opatření 4.1: Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru

Cíl opatření: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb.

Opatření se zaměřuje na dvě problematické oblasti, které souvisejí se znevýhodněnými skupinami obyvatel. Jednak se opatření zaměřuje přímo na pomoc občanům, kteří jsou zdravotně znevýhodnění a díky svému handicapu mají ztížený přístup do řady kulturních památek a k řadě kulturních služeb. Dále se opatření zaměřuje na pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením nebo osobám sociálně vyloučeným (vč. příslušníků minorit), a to prostřednictvím realizace specifických projektů, kde se propojí potřeby kulturního sektoru s volnou kapacitou registrovaných klientů na pobočkách Úřadu práce ČR, popř. rovněž zdravotně postižených spoluobčanů. Tyto specifické projekty budou zaměřeny na aktivity směřující ke zlepšení stavu nemovitých památek a na jejich opravu, popř. údržbu prostřednictvím zapojování výše zmíněné cílové skupiny a při zvyšování zaměstnatelnosti příslušníků cílové skupiny. Začleňování znevýhodněných skupin obyvatelstva na trh práce a do společnosti bude podpořeno především prostřednictvím podpory projektů, které se budou zaměřovat na rekonstrukci vybraných památek v České republice. Podpořeno bude rovněž zpracování samotných standardů pro dostupnost kulturních objektů pro jednotlivé typy znevýhodnění (např. zrakově postižení, neslyšící, mentálně postižení a další).

V rámci opatření budou podporovány především nástroje, které se již v České republice osvědčily např. v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, které ale budou uplatňovány v oblasti kultury resp. kulturních památek. Klíčové bude vytvoření nástrojů spolupráce všech relevantních partnerů, zejména veřejných kulturních služeb s veřejnými službami zaměstnanosti, kvalitní proškolení cílové skupiny na určitý druh činnosti a stálá odborná supervize během realizace projektu.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Podporovat spolupráci veřejných kulturních služeb s veřejnými službami zaměstnanosti – zapojování nezaměstnaných do programů revitalizace kulturních památek (zapojování nezaměstnaných do specifických projektů zaměstnanosti realizovaných v kulturních zařízeních/památkách)
Podporovat poradenské činnosti, poradenské programy vedoucí k aktivizaci a motivaci při zapojování do specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury
Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních
Zajistit proškolení nezaměstnaných/zdravotně postižených na specifické pracovní činnosti nutné pro revitalizaci kulturních památek
Podporovat doprovodná opatření odstraňující bariéry účasti ve vzdělávacích programech
Realizovat specifické projekty zaměstnanosti – rekonstrukce a provádění interiérových prací a průběžná supervize průběhu prací
Podporovat zakládání sociálních podniků, zaměřených na realizaci specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury
Podpora občanských iniciativ, které chtějí dosáhnout sociálního a socioekonomického „posílení“ (sociální kulturní projekty, kulturní sdružení, občanská sdružení zabývající se neprofesionálním uměním, dobrovolníci pořádající festival)

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 4.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 4.1 Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru Cíl: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb	Podporovat spolupráci veřejných kulturních služeb s veřejnými službami zaměstnanosti – zapojování nezaměstnaných do programů revitalizace kulturních památek (zapojování nezaměstnaných do specifických projektů zaměstnanosti realizovaných v kulturních zařízeních/památkách)	2,5	0,85
	Podporovat poradenské činnosti, poradenské programy vedoucí k aktivizaci a motivaci při zapojování do specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	2,7	0,67
	Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních	1,8	0,79
	Zajistit proškolení nezaměstnaných/zdravotně postižených na specifické pracovní činnosti nutné pro revitalizaci kulturních památek	2,6	0,70
	Podporovat doprovodná opatření odstraňující bariéry účasti ve vzdělávacích programech	2,3	0,82
	Realizovat specifické projekty zaměstnanosti – rekonstrukce a provádění interiérových prací a průběžná supervize průběhu prací	2,6	0,84
	Podporovat zakládání sociálních podniků, zaměřených na realizaci specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	2,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Opatření 4.1 je definováno aktivitami, které jsou v krajském kontextu vnímány spíše jako méně relevantní – převažuje hodnocení mezi kategoriemi 2 - 3. Kategorii poměrně relevantních aktivit (konkrétně průměrné hodnoty 1,8) zastupuje aktivita „Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních“. Lze to interpretovat jako poměrně obecný parametr, který se stává snad již běžným standardem modernizované infrastruktury, proto ve větší míře chápaný jako relevantní aktivita mezi respondenty.

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 4.1: Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru
<p>Každá moderní tolerantní společnost vyžaduje rovnocenné zacházení se všemi jejími příslušníky. Je proto žádoucí, aby nikdo nebyl při využívání kulturních služeb znevýhodněn. Případné vyloučení např. handicapovaných spoluobčanů či členů minoritních skupin je společensky nežádoucí a do budoucna se může podílet na jejich obtížnější integraci do majoritní společnosti.</p> <p>Také nedostatečná infrastruktura a existence bariér u části památek bude bránit intenzivnějšímu přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům obecně.</p>

Opětření 4.2: Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury

Cíl opatření: **Zavést systém akreditovaných kurzů a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb pro veřejnost poskytovaných knihovnami/muzei**

Nové nároky, které jsou kladeny na pracovníky všech sektorů hospodářství, se dotýkají rovněž pracovníků v sektoru kultury. Tradiční přístupy k ochraně, prezentaci a nakládání s kulturním dědictvím jsou již v dnešní době překonány a nezbytností je ovládnutí informačních a telekomunikačních technologií a zvládnutí agendy digitalizace a s ní spojeného zpřístupnění kulturního obsahu. Pracovníci památkové péče proto budou muset zvládnout nové nároky, které jsou především spojeny s elektronickým systémem evidence památkového fondu v ČR, elektronizací procesních postupů v oblasti evidence památkového fondu a se zajištěním možnosti přímého získávání dat z informačního systému evidence památkového fondu. Obdobné nároky budou vyžadovány například směrem k muzejním sbírkám, sbírkám galerijní povahy a k dalším paměťovým institucím.

Důraz je třeba klást na dynamicky se vyvíjející oblast autorského práva. Autorské právo je nástrojem ochrany práv tvůrců kulturních hodnot a těch, kteří investují prostředky do šíření tvůrčí činnosti, jako jsou například nahrávací společnosti nebo nakladatelé. Zároveň ovšem stanovené výjimky a omezení usnadňují přístup ke kulturním statkům, vědeckým poznatkům a dalším informacím široké veřejnosti. Jedná se zejména o výjimky sloužícím potřebám knihoven, muzeí, archivů nebo vzdělávacích organizací. Kulturní politika musí přitom brát ohled na patřičnou vyváženost mezi oprávněnými zájmy autorů a těch, kde výsledky této tvorby využívají.

Navrhované opatření by mělo přispět k racionalizaci administrativní zátěže, snížení náročnosti administrativních procedur a k zefektivnění činnosti úřadů při výkonu správy na úseku památkové péče. Navrhované aktivity budou směřovat ke zvýšení institucionální kapacity, kvality, efektivnosti a transparentnosti činností institucí veřejné správy a zvyšování kvality a dostupnosti veřejných služeb na úseku památkové péče. Bude podpořen rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě na úseku památkové péče, s důrazem na řízení kvality a výkonnosti.

Opětření dále reaguje na trend poklesu zájmu o tradiční knihovní služby, což otvírá možnost využít knihovny pro nové potřeby komunity (například potřeba komunitního, informačního a vzdělávacího centra lokality) a jako přirozené součásti veřejné vzdělávací infrastruktury a celoživotního učení veřejnosti v souladu s opatřeními Konceptu rozvoje knihoven v ČR na léta 2011 - 2015. Akcent sice opatření klade na vzdělávání v oblasti kultury, osvojování si nových informačních technologií a služeb či získávání občanských znalostí, nicméně vyloučeny nejsou ani jiným směrem orientované vzdělávací činnosti pro veřejnost či její specifické skupiny.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Zvýšit odborné kompetence zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace akreditovaných vzdělávacích programů
Posílit kapacity institucí veřejné správy na všech úrovních včetně vzdělávání pracovníků zejména v oblasti legislativy (autorské právo, licencování, ochrana památek)
Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)
Podpořit umělecké vzdělávání s cílem rozvoje kreativity, talentů a kompetencí

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 4.2

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 4.2 Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury Cíl: Zavést systém akreditovaných kurzů a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb pro veřejnost poskytovaných knihovnami	Zvýšit odborné kompetence zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace akreditovaných vzdělávacích programů	1,7	0,48
	Posílit kapacity institucí veřejné správy na všech úrovních včetně vzdělávání pracovníků zejména v oblasti legislativy (autorské právo, licencování, ochrana památek)	1,7	0,82
	Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)	1,0	0,00
	Podpořit umělecké vzdělávání - rozvoj kreativity, talentů a kompetencí	1,6	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Jednoznačně nejvyšší relevanci v rámci Opatření 4.2 má pro kraje aktivita „Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)“. V tomto případě panovala dokonce naprostá shoda napříč všemi regiony, což se v hodnocení všech intervencí napříč prioritami stalo již pouze jednou, u Opatření 1.1, konkrétně aktivity „Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality“. I ostatní tři aktivity jsou v regionech hodnoceny pozitivně, jsou na pomezí vysoce a poměrně relevantních intervencí, konkrétně s hodnocením 1,6 – 1,7.

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 4.2: Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury
Nízké mzdové ohodnocení, nedostatečný prostor pro osobnostní a profesní růst povede k časté fluktuaci pracovníků v oblasti kultury a bude mít dopad na snižování odborného kreditu institucí v kultuře.

Opatření 4.3: Konkurenceschopnost lidských zdrojů

Cíl opatření: **Zavést systém vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení**

Úvahy o rozvojovém potenciálu sektoru kultury na oblast hospodářství jako celku jsou obtížné v tom, že dosavadní vývoj sektoru kultury je výslednicí velmi rozdílného vývoje jeho jednotlivých činností, jednotlivých

oborů nebo jejich uskupení. Při značné různorodosti aktivit sektoru a rozdílnosti v dynamice hlavních indikátorů, charakterizujících sociálně ekonomické pozici, lze předpokládat, že rovněž budoucí vývoj sektoru bude probíhat na základě diferencovaného vývoje jeho jednotlivých oborů a bude určován i podmínkami, které pro jednotlivé obory bude vytvářet kulturní politika státu. Společnou spojnicí zůstává jeden z úkolů kulturní politiky, a to je zachování a tvorba kulturních hodnot. Klíčovými hráči při plnění tohoto úkolu jsou zástupci managementu kulturních institucí a výkonní pracovníci, kteří jsou v pozicích, kde mohou ovlivnit spolupráci v rámci svěřené instituce a budovat a posilovat vazby směrem navenek.

Proto jsou aktivity tohoto opatření zaměřené na rozvoj znalostí a dovedností managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí. Důraz bude přitom kladen na zavádění moderních nástrojů řízení, s důrazem na řízení kvality a výkonnosti a rovněž na strategické řízení a možnosti využití komunitního plánování pro rozvoj instituce kultury. Dále na možnosti marketingového využití památek a na praktické možnosti a výhody propojení oblastí kultury, umění, památkové péče a cestovního ruchu, který může sehrávat významný faktor spojený s návštěvností objektů kulturního dědictví.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Podpořit vytvoření a udržení vysoce efektivních, výkonných a kvalitních veřejných kulturních služeb (podpora reforem nutných pro zvyšování efektivity výkonných pracovišť na místní, regionální a národní úrovni)
Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a realizaci strategií místního rozvoje
Zvyšovat odborné kompetence vedoucích zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace vzdělávacích programů (zejm. v oblasti ekonomiky – efektivní správa majetku, hospodaření kulturních institucí, budování tzv. kulturního průmyslu; v oblasti PR – strategie pro zvyšování atraktivity kulturních památek a marketingu)
Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi kulturními a školskými zařízeními, orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu)
Podpora tvorby a realizace popularizačních vzdělávacích modulů pro školy a školská zařízení s cílem prezentovat a přiblížit kulturní dědictví atraktivním způsobem mládeži
Podpořit vzájemnou spolupráci škol s vlastníky památek s cílem realizovat výuku přímo v autentických historických prostorách památky

Význam vybraných aktivit pro regiony

(na základě vyhodnocení dotazníkového šetření)

Opatření 4.3

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 4.3 Konkurenceschopnost lidských zdrojů Cíl: Zavést systém vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí s důrazem	Podpořit vytvoření a udržení vysoce efektivních, výkonných a kvalitních veřejných kulturních služeb (podpora reforem nutných pro zvyšování efektivity výkonných pracovišť na místní, regionální a národní úrovni)	1,7	0,82
	Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a realizaci strategií místního rozvoje	2,2	0,63

na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení	Zvyšovat odborné kompetence vedoucích zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace vzdělávacích programů (zejm. v oblasti ekonomiky – efektivní správa majetku, hospodaření kulturních institucí, budování tzv. kulturního průmyslu; v oblasti PR – strategie pro zvyšování atraktivity kulturních památek a marketingu)	1,7	0,67
	Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu)	1,1	0,32
	Podporovat uplatnění absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol***	1,8	0,63

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

***aktivita zařazená pod Opatření 4.4

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Nejvíce relevantní intervencí Opatření 4.3 byla vyhodnocena aktivita „Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu“ (průměrné hodnocení 1,1, hodnocení ostatních aktivit se blížilo spíše do kategorie 2 (poměrně relevantní intervence), přičemž relativně nejméně významnou je z hlediska regionů aktivita „Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a realizaci strategií místního rozvoje“ (průměrné hodnocení 2,2).

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 4.3: Konkurenceschopnost lidských zdrojů
Pokračující absence uceleného systému osvěty a vzdělávání v oblasti péče o kulturní dědictví ve vzdělávacích programech na všech stupních škol povede ke snížení povědomí mladé generace o významu našeho kulturního dědictví.
Chybějící podpora nemateriálního kulturního dědictví (např. lidová hudba, divadlo, tanec, festivaly) bude mít dopad na snížení národního kulturního pokladu s rizikem ztráty národní identity. Tyto projevy nemateriálního kulturního dědictví mají vliv na mladé lidi, kteří se prostřednictvím takto zaměřených aktivit smysluplně realizují. Absencí podpory mohou postupně zanikat instituce zabezpečující volnočasové aktivity této povahy s dopadem na trávení volného času mladých lidí hlavně v regionech (venkov).

Opatření 4.4: Zaměstnanost

Cíl opatření: **Zavést systém zapojování studentů a absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy a rozvoje kulturního dědictví**
Podpořit vznik nových pracovních míst na trhu práce ve vazbě na kulturu a cestovní ruch

Toto opatření směřuje prioritně do oblasti zaměstnanosti ve vztahu k obnově kulturně-historického dědictví. V současné době neexistuje systém na národní úrovni, který by řešil cílené zapojování studentů středních (včetně učňovského školství) a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy památek.

Smyslem opatření je tedy za prvé vytvořit prostředí pro snadnější adaptaci absolventů do praxe již v průběhu vzdělávání tak, aby po zahájení samostatného podnikání měli absolventi jednotlivých oborů důvody k získávání dalších kompetencí, za druhé je nezbytné řešení otázky absolventů a podpora jejich uplatnění na trhu práce.

Odborné vzdělání posiluje svoji důležitost oproti obecně preferovanému vzdělání všeobecnému právě tím, že má velký význam pro chod celé společnosti s výrazným dopadem na hospodářství.

Nedílnou součástí odborného a uměleckého vzdělávání je střední a učňovské školství, které musí stále posilovat spolupráci s regionálními zaměstnavateli a průběžně sledovat jejich potřeby a zajímat se o vývoj na trhu práce. Tímto se zabývají některé již existující projekty, kdy základním posláním je vytvoření a pilotní ověření nových způsobů přímé účasti podniků ve výuce a její následné zkvalitnění.

Kromě učňovského a středního školství, které se prioritně soustřeďuje na zvládnutí řemesla, existuje několik vysokých škol s obory zaměřenými na specifický a individuální přístup k restaurování památek. Restaurátoři - absolventi se mohou zapojovat do projektů zaměřených na záchranu a zachování památek nejen v rámci České republiky. Měli by být schopni samostatné práce i ve vedoucích pozicích restaurátorských týmů, tuzemských i mezinárodních. Podstatné je, aby absolvent byl schopen vnímat specifika a jedinečnost objektu své práce a zvolil ideální postup restaurování.

Z pohledu zaměstnanosti a uplatnění čerstvých absolventů vysokých uměleckých škol platí skutečnost, kdy ve srovnání s ostatními obory bezprostředně po absolvování nachází práci zhruba stejný podíl absolventů uměleckých fakult, jako je tomu v celkovém průměru všech absolventů vysokých škol, později však jejich nezaměstnanost již tolik neklesá a stává se výrazně nadprůměrná.

Aktivity tohoto opatření jsou zaměřené také na řešení kritického nedostatku odborníků v řadě řemeslných profesí vázajících se na opravu památek, jejich nahrazováním nekvalifikovanými pracovníky, kteří například z neznalosti uplatňují nestandardní zjednodušování technologických pracovních procesů s dopadem na výsledný produkt.

Příkladové aktivity pro navrhované opatření:

Podporovat uplatnění absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol při obnově kulturních památek
Podpora projektů zaměřených na soulad vzdělávacích programů s potřebami praxe (např. realizace stáží a vzorových projektů postupu obou partnerů – škola, podnik - za optimálních podmínek při rozšiřování účasti podniků v činnosti středních škol), podpořit nové způsoby přímé účasti podniků ve výuce studentů odborných a uměleckých škol s cílem následného zkvalitnění výuky
Aplikovat v odborném školství výrazněji prvky trhu s využitím zahraničních zkušeností a přijímat a podporovat originální řešení
Specifická podpora nadaných žáků
Podpora prezentací tradičních lidových a uměleckých řemesel
Podpora konání krátkodobých soustředění (tzv. řemeslných kempů) žáků konkrétní skupiny oborů v podniku v situaci, kdy je možnost seznámit se (pokud možno v praktické činnosti) se špičkovou technologií, unikátním postupem nebo špičkovým odborníkem – tedy se skutečnostmi, které by za normálních okolností nebylo možno vůbec v reálné činnosti škol realizovat
Zvýšit odborné kompetence zaměstnanců v řadě řemeslných profesí

Dopady případně neřešených problémů

V případě neřešení problémů vyplývajících ze SWOT analýzy hrozí následující dopady:

Opatření 4.4: Zaměstnanost
Nedostatečná podpora spolupráce studentů středních a vysokých odborných či uměleckých škol a podniků, příp. vlastníků KP (formou praxí a stáží) bude mít dopad na zaměstnanost těchto absolventů v určitých specifických odvětvích. Ke zvládnutí specifických technik při restaurování památek včetně mobiliáře je potřeba praxe v terénu s realizací konkrétních úkolů (pod odborným dozorem). Nepodchycení tohoto problému povede v konečném důsledku k následnému neuplatnění studenta na trhu práce.
Nedostatečná podpora celoživotního vzdělávání v oblasti řemesel může vést k nedostatku kvalitních odborníků v řadě řemeslných profesí vazajících se na opravu památek. Jejich nahrazováním nekvalifikovanými pracovníky, kteří například z neznalosti uplatňují nestandardní zjednodušování technologických pracovních procesů s dopadem na výsledný produkt může napáchat nenahraditelné škody na památkách obecně.

Územní povaha priorit a opatření

Z obsahové struktury navrhovaných priorit a opatření a následně také z cíle opatření a návrhu aktivit je patrná dělba územní dimenze podpory kultury v oblasti Priority č. 4.

Tabulka 10: Územní povaha priorit a opatření v rámci Priority č. 4

Priorita	Opatření	Národní úroveň	Regionální úroveň	Místní úroveň
Priorita č. 4: Efektivita lidských zdrojů Cíl: Zefektivnit nastavení systémů řízení A monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti	Opatření 4.1: Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru Cíl: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb	X	X	X
	Opatření 4.2: Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury Cíl: Zavést systém akreditovaných kurzů a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb pro veřejnost poskytovaných knihovnami		X	X
	Opatření 4.3: Konkurenceschopnost lidských zdrojů Cíl: Zavést systém vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení		X	X
	Opatření 4.4: Zaměstnanost Cíl: Zavést systém zapojování studentů a absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy a rozvoje kulturního dědictví Podpořit vznik nových pracovních míst na trhu práce ve vazbě na kulturu a cestovní ruch		X	X

2.4. Příloha č. 1 k Prioritě č. 1

2.4.1. Možnosti financování jednotlivých opatření v rámci priority 1

Možnosti financování navržených intervencí jsou nastíněny ze dvou hledisek. Pro Prioritu 1, která byla zadavatelem výrazně akcentována, byl připraven přehled pravděpodobných možností financování z operačních programů programového období 2014 – 2020. Obecněji je pak zaměřena další podkapitola, která naznačuje potenciál nástrojů finančního inženýrství pro oblast kultury.

Priorita 1 a možnosti financování z operačních programů programového období 2014 - 2020

Následující tabulka nabízí pravděpodobné možnosti financování pro opatření priority 1 z operačních programů programového období 2014 – 2020 v České republice. Je třeba předeslat, že tyto operační programy nebyly dosud nejen schváleny, ale ani zveřejněny (napsány), nastíněné možnosti financování se proto mohou ještě měnit, a to i poměrně výrazně.

Tabulka 11. Pravděpodobné možnosti financování pro opatření Priority č. 1

Priorita / opatření	Pravděpodobné možnosti financování v programovém období 2014 – 2020
Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	Souhrn pro prioritu: IROP, OPPIK, PRV, OP Přeshraniční spolupráce
Opatření č. 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO DC: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO	Integrovaný regionální operační program, mj. i formou integrovaného rozvoje měst nebo integrovaného rozvoje území (snaha o integrovaný přístup cestovního ruchu)
Opatření 1.2: Evidence a monitoring DC: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílů vlastnictví na základě jednotných kritérií	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (oblast ICT)
Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví DC: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	Integrovaný regionální operační program, mj. i formou integrovaného rozvoje měst nebo integrovaného rozvoje území (snaha o integrovaný přístup cestovního ruchu)
Opatření 1.4: Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu DC: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních služeb nebo vzdělávání	Integrovaný regionální operační program, mj. i formou integrovaného rozvoje měst nebo integrovaného rozvoje území – v tomto ohledu by mohl být prostor i pro nástroje finančního inženýrství
Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby DC: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb	Program rozvoje venkova (bude podstatné vymezení hranice mezi PRV a IROP) Přeshraniční spolupráce (OP ČR – Polsko, Svobodný stát Sasko – ČR, Svobodný stát Bavorsko – ČR, Rakousko – ČR, Slovensko – ČR)
Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny DC: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek	Program rozvoje venkova (bude podstatné vymezení hranice mezi PRV a IROP) Přeshraniční spolupráce (OP ČR – Polsko, Svobodný stát Sasko – ČR, Svobodný stát Bavorsko – ČR, Rakousko – ČR, Slovensko – ČR)
Opatření 1.7: Osvěta a propagace DC: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví, zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu a zefektivnit propagaci vzájemnou spoluprací subjektů na regionální, meziregionální (přeshraniční) úrovni	Integrovaný regionální operační program, mj. i formou integrovaného rozvoje měst nebo integrovaného rozvoje území (snaha o integrovaný přístup cestovního ruchu) Přeshraniční spolupráce (OP ČR – Polsko, Svobodný stát Sasko – ČR, Svobodný stát Bavorsko – ČR, Rakousko – ČR, Slovensko – ČR)

Pozn.: Možnosti financování jsou částečně dedukovány z dosud dostupných informací týkajících se přípravy programového období 2014 – 2020 a částečně extrapolovány z praxe programového období 2007 – 2013. Skutečné možnosti mohou být výrazně odlišné, což však bude zřejmé až po schválení jednotlivých OP.

Nástroje finančního inženýrství a navržené intervence v sektoru kultury

Vzhledem k limitovanému a stále se snižujícímu objemu prostředků na oblast kultury, k plánovanému nižšímu rozpočtu pro Českou republiku z fondů Evropské unie i evidentně vysoké potřebnosti financování v sektoru kultury bude nutné v dalších letech hledat zdroje pro jednotlivé priority mezi všemi dostupnými možnostmi. Z tohoto důvodu nelze vyloučit ani nástroje finančního inženýrství, jakkoli se mohou zdát pro oblast kultury a priori nepříliš vhodné. Cílem této kapitoly je proto představit nástroje finančního inženýrství tak, jak by byly patrně využitelné i pro oblast kultury, a to ve vazbě na integrované plány rozvoje měst (IPRM).

Nástroje finančního inženýrství obecně

Nástroje finančního inženýrství postupně nabývají v politice hospodářské a sociální soudržnosti na významu. Pokud v programovém období 1994 – 1999 dosahoval objem prostředků alokovaných jejich prostřednictvím 570 milionů €, v programovém období 2000 – 2006 to bylo již 1,3 miliardy €. V programovém období 2007 – 2013 jejich význam nadále stoupá a totéž se předpokládá i v programovém období nadcházejícím, což souvisí mimo jiné s rozpočtovými tlaky danými finanční a ekonomickou krizí i požadavky na větší udržitelnost a efektivitu financování regionálního rozvoje².

Nástroje finančního inženýrství musí být podle článku 44 Obecného nařízení uskutečňovány prostřednictvím podílových fondů, tj. fondů vytvořených za účelem investování do několika fondů rizikového kapitálu, záručních fondů, úvěrových fondů nebo fondů rozvoje měst. Podle článku 44 Obecného nařízení lze rozlišit v podstatě dva základní druhy nástrojů finančního inženýrství, podle toho, na který subjekt je podpora primárně směřována. „Strukturální fondy mohou jako součást operačního programu financovat výdaje na operace zahrnující příspěvky na podporu nástrojů finančního inženýrství pro:

- a) podniky, zejména malé a střední, jako jsou fondy rizikového kapitálu, záruční fondy a úvěrové fondy,
- b) fondy rozvoje měst, tj. fondy investující do partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem a dalších projektů zahrnutých do integrovaného plánu pro udržitelný rozvoj měst.“ (článek 44, Obecné nařízení).

V programovém období 2007 – 2013 jsou nástroje finančního inženýrství ze strukturálních fondů aplikovány prostřednictvím tří iniciativ, kdy JEREMIE a JASMINE se zaměřují na podniky, zejména na malé a střední, a JESSICA podporuje udržitelný rozvoj měst. Z hlediska plánovaných intervencí v oblasti kultury se zdá být JESSICA nejvíce relevantním nástrojem, navíc jsou s ním v České republice největší zkušenosti (jakkoli i tak dost omezené), další text se proto orientuje především na tento nástroj finančního inženýrství.

JESSICA neboli Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas může podporovat projekty v následujících oblastech:

- městská infrastruktura
- **kulturní a památková místa**
- regenerace brownfields
- vytvoření komerčních center pro MSP, oblast IT a vědy a výzkumu
- budovy pro infrastruktury
- energetické zefektivnění

Využitelnost nástrojů finančního inženýrství v České republice

V České republice nástroj JESSICA zavádějí nebo již implementují ROP MSK, IOP a ROP SM.

² Michie R and Wishlade F (2011) 'Between Scylla and Charybdis: Navigating financial engineering instruments through Structural Fund and State aid requirements', *IQ-Net Thematic Paper* No. 29(2), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow.

ROP MSK, který je z hlediska implementace tohoto nástroje nejdál, umožňuje podporu z JESSICA pro projekty zařazené do integrovaných plánů rozvoje měst. Charakter rozvojových priorit definovaných pro sektor kultury v Problémové analýze v kontextu politiky soudržnosti 2014+ naznačuje, že právě **prostřednictvím IPRM či přidružením se k jiným větším projektům by mohly být využity i nástroje finančního inženýrství i pro oblast kultury.**

Revitalizace památek, resp. revitalizace a rekonstrukce rozmanitých objektů, včetně památek v rámci jednotlivých měst je typickou součástí IPRM. Navíc běžná praxe implementace IPRM funguje tak, že tyto plány zahrnují výčet projektů, které jsou podpořeny přímo v rámci IPRM, a případně další, které bezprostředně souvisí se záměrem daného IPRM, ale nemohou být podpořeny z ROP. Je sice třeba usilovat o dotaci z jiných OP, které však projekty zahrnuté do IPRM při hodnocení obvykle bodově zvýhodní (často získávají 10% bodový bonus).

To, v jaké míře bude využita JESSICA, resp. nástroje finančního inženýrství v příštím programovém období pro jednotlivá témata nelze zatím odhadnout. Bude to patrně záviset zejména na rozhodnutí České republiky, dále pak daného řídicího orgánu. Určitou tematickou indikaci může poskytnout analýza provedená v rámci výzkumu IQ Net zaměřená mimo jiné na odhad využitelnosti nástrojů finančního inženýrství pro jednotlivé tematické cíle i v programovém 2014 - 2020³. Potenciál pro využitelnost nástrojů finančního inženýrství je spatřován ve všech prioritách definovaných v Problémové analýze v kontextu politiky soudržnosti 2014+ (viz následující tabulka).

Tabulka 12: Odhad využitelnosti nástrojů finančního inženýrství pro priority definované v Problémové analýze v kontextu politiky soudržnosti 2014+

Priority definované v Problémové analýze v kontextu politiky soudržnosti 2014+	Tematická priorita z návrhu Nařízení	Pravděpodobná využitelnost nástrojů finančního inženýrství
Priorita č. 1	6. tematický cíl „Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů“, resp. 6. investiční priorita ERDF bod c): „Ochrana, propagace a rozvoj kulturního dědictví“	Ano
Priorita č. 2	2. tematický cíl „Zlepšení přístupu k IKT, využití a kvality IKT“, konkrétně investiční priority ERDF (a) rozšiřování širokopásmového připojení a zavádění vysokorychlostních sítí; (b) vyvíjení produktů a služeb v oblasti IKT, elektronický obchod a zvyšování poptávky po IKT; (c) posilování aplikací v oblasti IKT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, elektronické začleňování a elektronické zdravotnictví	Ano
Priorita č. 3	1. tematický cíl „Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací“, konkrétně investiční priority ERDF (a) posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu; (b) podpora podnikových investic do výzkumu a inovací, vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace	Ano
Priorita č. 4	8. a 9. tematický cíl „Podpora zaměstnanosti a podpora mobility	8. ano

³ Miche R and Granqvist K (2012): A Balancing Act: Managing the Programmes, Closure and Preparations for 2014 – 2020, *IQ-Net Thematic Paper* No. 31(1), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow.

	pracovních sil“ a „Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě“ a prakticky do všech investičních priorit ESF	9. ne
--	--	-------

Zdroj: Miche R and Granqvist K (2012): A Balancing Act: Managing the Programmes, Closure and Preparations for 2014 – 2020, *IQ-Net Thematic Paper* No. 31(1), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow; Problémová analýza v kontextu politiky soudržnosti 2014+.

Prostor pro využití nástrojů finančního inženýrství se tedy zdá být i v sektoru kultury nemalý, ačkoli bude přirozeně záležet na přístupu České republiky, rozhodnutí daného řídicího orgánu, konkrétních projektech, jejich nastavení (neboť potenciál pro využitelnost finančních nástrojů byl zjišťován pouze pro tematické priority, tedy ve velmi obecné rovině), ale i aktivitě a vyjednávacích schopnostech jejich nositelů. Jediný z tematických cílů pokrývajících část plánovaných intervencí, který patrně nebude zařazen do využití nástrojů finančního inženýrství, představuje 9. tematický cíl Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě.

2.4.2. Možní příjemci podpory jednotlivých opatření v rámci Priority č. 1

V následující tabulce jsou k jednotlivým opatřením přiřazeny subjekty, jakožto potenciální příjemci podpory v rámci priority 1. Je třeba uvést, že výsledná struktura příjemců bude zejména otázkou strategického rozhodnutí.

Tabulka 13: Možní příjemci podpory jednotlivých opatření v rámci Priority č. 1

Priorita / opatření	Potenciální příjemci
Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	-
Opatření č. 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO DC: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO	Nestátní neziskové organizace Obce a jimi zřizované organizace Organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace Svazky obcí Zájmová sdružení právnických osob Soukromí vlastníci památek
Opatření 1.2: Evidence a monitoring DC: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií	Organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace
Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví DC: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	Kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace Nestátní neziskové organizace Obce a jimi zřizované organizace Organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace Zájmová sdružení právnických osob Círky a náboženské společnosti
Opatření 1.4: Nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu DC: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovitě kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních služeb nebo vzdělávání	Círky a náboženské společnosti Dobrovolné svazky obcí Kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace Nestátní neziskové organizace Obce a jimi zřizované organizace Zájmová sdružení právnických osob Soukromí vlastníci památek

Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby DC: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb	Círky a náboženské společnosti Dobrovolné svazky obcí Kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace Nestátní neziskové organizace Obce a jimi zřizované organizace Zájmová sdružení právnických osob Soukromí vlastníci památek
Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny DC: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek	Dobrovolné svazky obcí Obce a jimi zřizované organizace Nestátní neziskové organizace Kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace Círky a náboženské společnosti Zájmová sdružení právnických osob Soukromí vlastníci památek
Opatření 1.7: Osvěta a propagace DC: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví, zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu a zefektivnit propagaci vzájemnou spoluprací subjektů na regionální, meziregionální (přeshraniční) úrovni	Kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace Dobrovolné svazky obcí Nestátní neziskové organizace Obce a jimi zřizované organizace Organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace Zájmová sdružení právnických osob Soukromí vlastníci památek Círky a náboženské společnosti

2.4.3. Problémy spojené s implementací podpory v oblasti kultury v rámci Priority č. 1

Příklady problémů vyplynuly z provedených rozhovorů s vlastníky kulturních památek a jsou následující:

Tabulka 14: Problémy spojené s implementací podpory v oblasti kultury v rámci Priority č. 1

Problém	Zdůvodnění problému / popis současné praxe	Návrh řešení	Územní povaha řešení
Příspěvkové organizace MK nebyly možnými příjemci u některých OP	Nebylo možné čerpat finanční prostředky v oblasti vzdělávání (kulturně - historické vzdělávání) pro příspěvkové organizace zřizované MK (v případě kdy gestorem je MŠMT byly přijatelnými žadateli pouze příspěvkové organizace zřizované MŠMT). Tuto možnost by velmi uvítal např. NPÚ.	Otevřít možnost čerpat finanční prostředky na realizaci vzdělávání (kulturně – historické) i pro příspěvkové organizace MK	národní
Časové omezení při čerpání finančních prostředků EU	Některé návrhy obnovy (např. obnova parků) vyžadují realizovat obnovu postupně, na etapy v delším časovém období (optimálně podle rozsahu opatření 5 až 10 let), což za současných podmínek čerpání finančních prostředků z fondů EU není možné. Na tento problém upozornili hlavně soukromí vlastníci KP	Vytvořit podmínky tak, aby vlastní návrh obnovy bylo možné realizovat etapově v delším časovém období	regionální

2.5. Příloha č. 2: Vyhodnocení dotazníkového šetření - souhrn

Metodická informace k dotazníkovému šetření

Šetření mezi regiony České republiky probíhalo ve dvou fázích a bylo provedeno dotazníkovou formou s upřesňujícími konzultacemi. Mezi 10. a 21. prosincem 2012 byli osloveni vedoucí příslušných odborů krajských úřadů všech krajů ČR včetně vedoucího příslušného odboru Magistrátu Hlavního města Prahy.

V rámci prvního kola dotazníkových šetření byli zástupci krajů požádáni jednak o zodpovězení základních otázek potřebných pro nastavení strategie v dané fázi prací (viz. VZOR: Dotazník z oblasti kultury), vedle toho byli ještě požádáni o dodání rámcových informací o svých krajských dotačních programech zaměřených na kulturu a rovněž o přehled krajských strategických dokumentů týkajících se oblasti kultury. V dotazníku byly užity převážně otevřené otázky. Návratnost dotazníků v tomto kole šetření byla téměř úplná - zpracovatel obdržel 13 ze 14 dotazníků, chyběl pouze Pardubický kraj.

Druhé kolo dotazníkového šetření a s ním spojených konzultací proběhlo začátkem ledna 2013. V tomto případě byl dotazník zacílen konkrétněji na problematiku řešenou ve strategii, proto byly otázky převážně uzavřené, přičemž respondenti stanovovali prioritu jednotlivých podtémat s možností upřesnění svého stanoviska. Tento dotazník vyplnilo celkem deset regionů, naopak od čtyř regionů nebyla v rámci stanovených termínů stanoviska obdržena. Obě sady vyplněných dotazníků byly poskytnuty objednateli spolu se zpracovaným strategickým dokumentem.

První kolo dotazníkového šetření

Základní koncepční přístup k podpoře kultury

Aktuální stav podpory kultury v regionech byl hodnocen ze tří základních aspektů: základní přístup k podpoře kultury (resp. kultury a památkové péče) (i), krajské strategie v oblasti kultury a památkové péče (ii) a objem prostředků alokovaných právě na památkovou péči (iii), která je z hlediska zadavatele stěžejním tématem pro tuto strategii. Za tímto účelem byly využity dva hlavní nástroje, a to dotazníkové šetření a desk research – analyticko-srovnávací práce využívající jako zdroj dat informace zaslané kraji a případné dohledání chybějících dat na internetových stránkách jednotlivých krajů.

VZOR: Dotazník č. 1 z oblasti kultury (pro pracovníky příslušných odborů krajských úřadů)

Pozn: Kultura je rozdělena do tří sektorů (viz Výsledky účtu kultury ČR za rok 2010 – ČSÚ, NIPOS):

- *Kulturní sektor: památky, muzea a galerie, knihovny, řemesla, scénická umění, výtvarné umění, kulturní a umělecké vzdělávání*
- *Kulturní průmysly: film, videohry, televize, rozhlas, knihy a tisk, hudba*
- *Kreativní průmysly: architektura, design, reklama*

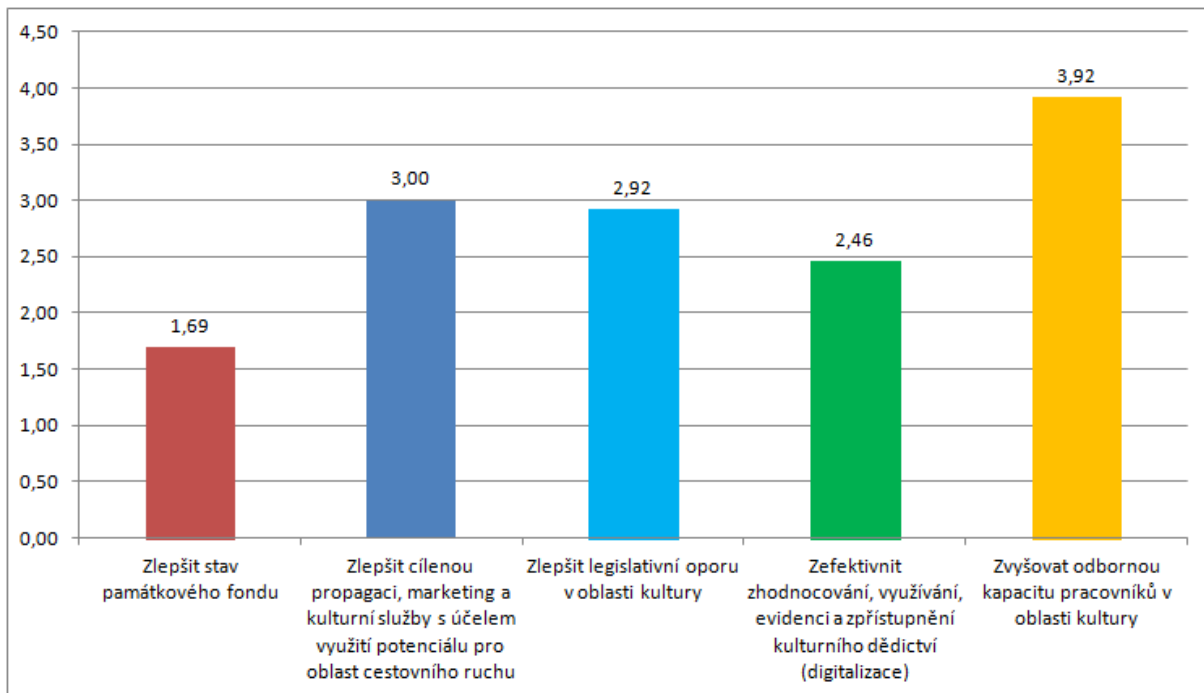
K vyplnění jsou určena modře zbarvená pole. Odpovídejte velmi stručně, heslovitě.

Jakou oblast kultury (kulturní sektor) považujete za prioritní z pohledu podpory financování z EU?	
Je tato oblast shodná s krajskou prioritou?	
Kde vidíte problémy (disproporce) ve financování kultury? Která oblast kultury (kulturní sektor) je (z vašeho hlediska, z hlediska Vašeho kraje) systémově nejhůře podporovaná a proč? (např. tradiční lidová kultura, řemesla, knihovny)	níže

- na regionální úrovni	
- na celostátní úrovni	
Jací příjemci podpor (skupiny, sorty, kategorie příjemců) v oblasti kultury ve vašem kraji by měli být prioritou? <i>V této otázce se jedná o nastavení systému financování, kofinancování, předfinancování.</i>	
V jaké oblasti vidíte přínos nových technologií (např. digitalizace, multimédia)? <i>Můžete uvést konkrétní příklady / oblasti.</i>	
Využíváte mezinárodní spolupráci v oblasti kultury? <i>Pokud ano, uveďte konkrétní příklady a informaci z jakých zdrojů ji financujete.</i>	
Zvyšujete průběžně odbornou kapacitu pracovníků v oblasti kultury? Pokud ano, stávající systém Vám přijde efektivní? Máte náměty na zlepšení?	
Provádíte monitoring a evaluaci strategických dokumentů v oblasti kultury? <i>Pokud ano, jak často; pokud ne, uveďte důvod.</i>	
Následující položky pouze očísľujte dle pořadí důležitosti (1 – nejdůležitější; 5 – nejméně důležité)	<i>níže</i>
- zlepšit stav památkového fondu	
- zlepšit cílenou propagaci, marketing a kulturní služby s účelem využití potenciálu pro oblast cestovního ruchu	
- zlepšit legislativní oporu v oblasti kultury	
- zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci a zpřístupnění kulturního dědictví (digitalizace)	
- zvyšovat odbornou kapacitu pracovníků v oblasti kultury	
Vyplnil(a):	
Pracovní pozice:	
Datum:	

Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 9 Následující položky pouze očísľujte dle pořadí důležitosti

Pozn.: Vyhodnocení získáno jako průměr z odpovědí jednotlivých respondentů (krajů), přičemž hodnocení se pohybovalo na pětibodové škále, kdy 1 představovala nejdůležitější a 5 naopak nejméně důležitý typ podpory.

Krajské strategie v oblasti kultury a památkové péče

Tabulka 1: Přehled hlavních strategických dokumentů v oblasti kultury za kraje ČR

Zaměření strateg. dok. / kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Královéhradecký	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Plzeňský kraj	Praha	Středočeský kraj	Vysočina	Zlínský kraj	Ústecký kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj
Podpora kultury obecně / platnost		Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji / 2009 – 2013	Koncepce kultury Karlovarského kraje / 2013 – 2020					Koncepce kulturní politiky HMP 2010 - 2014			Program podpory kultury ve Zlínském kraji / 2012 - 2017	Program na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí); Program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářející kulturní krajinu Ústeckého kraje / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)	Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji / 2004 - 2008	Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje v letech 2010 – 2015
Péče o památkový fond / platnost	Koncepce podpory památkové péče Jihočeského kraje / dokument připraven ke schválení	Koncepce zachování a obnovy kulturních památek v Jihomoravském kraji / není explicitně uvedena	Koncepce památkové péče / není k dispozici	Koncepce péče o památkový fond Královéhradeckého kraje / není explicitně uvedena	Koncepce účinnější podpory památkové péče v Libereckém kraji / není explicitně uvedena	Koncepce podpory památkové péče v Moravskoslezském kraji / 2010 - 2013	Koncepce památkové péče Plzeňského kraje / 2003 - 2012				Střednědobý plán péče památkové péče ve Zlínském kraji do roku 2013 Střednědobý plán podpory památkové péče ve Zlínském kraji / 2009 - 2013	Program podpory regionální kulturní činnosti / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)	Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji / 2004 - 2008	Koncepce podpory státní památkové péče / 2006-2012; Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji / není explicitně stanovena
Zřizované organizace v kultuře / platnost	Koncepce rozvoje zřizovaných organizací v oblasti kultury Jihočeského kraje na období 2009 – 2013				Sbírkotvorná činnost muzeí zřizovaných Libereckým krajem / není explicitně uvedena	Program rozvoje muzejnictví v Moravskoslezském kraji / není explicitně uvedena	Koncepce rozvoje muzeí v Plzeňském kraji / 2012 – 2017; Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji 2012 - 2015		Koncepce muzeí a galerií zřizovaných Středočeským krajem / není explicitně stanovena, Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje / není explicitně stanovena	Koncepce výkonu regionálních funkcí v kraji Vysočina (oblast knihovnictví) / 2012 - 2015	Koncepce rozvoje kulturních zařízení Zlínského kraje / 2009-2013	Program podpory aktivit stálých profesionálních divadelních souborů a hudebních těles působících v Ústeckém kraji / pro rok 2013 (charakter jednoletých dotačních programů, spíše než koncepcí)		Pravidla pro zajištění regionálních funkcí v Pardubickém kraji / není explicitně stanovena; Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje / 2010 – 2015
Program rozvoje kraje / platnost	Program rozvoje Jihočeského kraje / 2007 - 2013, 2014 - 2020	Program rozvoje Jihomoravského kraje / 2010 - 2013	Program rozvoje Karlovarského kraje / 2007 – 2013, 2014 - 2020	Program rozvoje Královéhradeckého kraje / 2011 - 2013	Program rozvoje Libereckého kraje / 2007 - 2013	Program rozvoje Moravskoslezského kraje / 2010 - 2012	Program rozvoje Plzeňského kraje 2008 - 2013	Strategický plán hl. m. Prahy / 2008 - 2011 (2013)	Program rozvoje Středočeského kraje (aktualizace 2009) / není explicitně stanovena	Program rozvoje kraj Vysočina / 2011 - 2014	Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje / 2001 - 2012	Aktualizace Programu rozvoje Ústeckého kraje / 2014 – 2020	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje / 2012 - 2015	Program rozvoje Pardubického kraje / 2012 - 2016
Specifické koncepce					Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v LK / není explicitně uvedena						Strategie rozvoje marketingu a propagace organizací Zlínského kraje v oblasti kultury / 2012-2016; Koncepce rozvoje místní kultury ve Zlínském kraji / 2009-2013; Koncepce rozvoje kultury ve Zlínském kraji - situační analýza / není explicitně stanovena			

Objem prostředků alokovaných na památkovou péči

Tabulka 1: Přehled prostředků alokovaných na památkovou péči v krajích ČR v letech 2010 – 2013

Kraj	Charakteristika	2010 (CZK)	2011 (CZK)	2012 (CZK)
Praha	Granty na památkově významné objekty a granty na obnovu církevních objektů v majetku církví	56 550 000	54 770 000	51 347 000
Karlovarský	Památková péče	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Středočeský	Středočeský Fond kultury a obnovy památek - nasčítáno za oblast obnovy kulturních památek a podpora drobných památek	35 526 435	30 194 408	31 138 521
Jihomoravský	Dotační program pro poskytování dotací z rozpočtu Jihomoravského kraje v oblasti kultury a památkové péče na rok 2010, resp. 2011, resp. Dotační program "Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče" 2012 - informace pouze za památkovou péči	10 640 000	7 655 000	4 800 000
Jihočeský	GP Nemovité kulturní památky, GP Zvýšené náklady obnovy památkově chráněných staveb, GP Movité kulturní dědictví, GP Obnova drobné sakrální architektury v krajině, GP Předprojektová příprava obnovy kulturních památek	17 500 000	18 730 000	19 479 770
Královéhradecký	Obnova památkového fondu na území KHK a Obnova historických varhan	12 955 000	14 100 000	10 180 000
Liberecký	Podpora kultury v LK a Obnova kulturních památek - odstraňování následků škod po povodních	6 500 000	6 650 000	6 442 170
Moravskoslezský	Program obnovy kulturních památek a památkově chráněných nemovitostí a Moravskoslezském kraji - Poskytnutí účelových neinvestičních dotací, Podpora individuálních akcí na obnovu kulturních památek a památek místního významu.	10 000 000	7 700 000	8 170 000
Zlínský	Památková péče	9 061 000	6 162 545	6 277 897
Ústecký	Dotační program na záchranu a obnovu kulturních památek ÚK a Dotační program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářející kulturní krajinu ÚK	10 000 000	10 000 000	12 530 344
Pardubický	Program podpory stavební obnovy a restaurování kulturních památek a drobných objektů památkového charakteru a program podpory preventivní péče o sbírky muzeí a galerií	9 600 000	3 890 000	3 100 000
Olomoucký	Program podpory kultury a památkové péče - Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji	8 831 265	9 534 011	10 766 278
Plzeňský	Zachování a obnova kulturních památek PK a Obnova historického stavebního fondu v památkových rezervacích a zónách a staveb drobné architektury	7 500 000	Data nejsou k dispozici	4 060 000

Vysočina	Památkově chráněná území, Dotace na obnovu kulturních památek, Dotace městům s památkami kulturního a přírodního dědictví UNESCO a Dotace na zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek	11 500 000	13 900 000	16 000 000
-----------------	--	------------	------------	------------

Zdroj: zasláné podklady a internetové stránky jednotlivých krajů.

Druhé kolo dotazníkového šetření

VZOR: Dotazník č. 2 z oblasti kultury – intervence krajů (pro pracovníky příslušných odborů krajských úřadů)

Priorita / Kategorie	Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Ohodnoťte prosím relevanci dané aktivity pro váš region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence	Uveďte prosím další aktivity, které by, podle Vás, bylo vhodné v dané oblasti podporovat.
1. Základní péče o kulturní dědictví Cíl: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	1.1 Národní kulturní památky a památky UNESCO Cíl: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluvy UNESCO	Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu		
		Identifikovat a dokumentovat jevy tradiční lidové kultury a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury		
		Zpracovat projektové dokumentace pro stavební řízení pro obnovu		
		Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality		
		Rekonstruovat objekty pro zajištění ubytovacích a stravovacích kapacit v okolí vybraných památek		
		Rekonstruovat kulturní zařízení v dosahu vybraných památek (muzea, divadla, galerie)		
		Revitalizovat technickou infrastrukturu v lokalitách vybraných památek		
		Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek		
	1.2 Evidence a monitoring Cíl: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílů vlastnictví na základě jednotných kritérií	Vybudovat centrální monitorovací systém pro jasné, jednotné, podrobné a dlouhodobé sledování a vyhodnocování stavu movitých a nemovitých památek v České republice s návaznými programy obnovy a podpory		
	1.3 Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví Cíl: Zlepšit odborné	Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb		
Zlepšit ochranu kulturního dědictví mechanickými a elektronickými ochrannými systémy před krádežemi a živelnými pohromami				

	a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	Zlepšit legislativní prostředí (nové definování veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, posílení právní jistoty vlastníků kulturních památek, zjednodušení výkonu veřejné správy na úseku památkové péče, zvýšení vymahatelnosti práva a kontrolní činnosti na úseku státní památkové péče...)		
		Zlepšit ochranu sbírkových předmětů, fondů a dokumentů před chemickými látkami, světlem, prachem, výkyvem teplot, před působením škodlivých organismů (bakterie, houby, plísňe a hmyz), před korozí, zvětrávání, ošetřit degradaci papírů a pergamenů atp.		
	1.4 Osvěta, propagace a konkurenceschopnost Cíl: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví a zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu	Zpracovat marketingové průzkumy a návazné koncepce marketingu kulturního dědictví pro definované cílové skupiny		
		Realizovat marketingové strategie pro cílovou skupinu kulturních turistů		
		Propagovat kulturní památky s ohledem na konkurenceschopné produkty cestovního ruchu		
		Podporovat doprovodné akce s vazbou na kulturní památky		
		Podporovat kulturní výměny při festivalech, přehlídkách, podporovat kulturní vztahy se sousedními zeměmi nebo partnerskými kraji či městy		
		Prezentovat kulturní dědictví za účelem podpory příjezdového cestovního ruchu		
		Propagovat a prezentovat české KKP na světových festivalech a veletrzích		
		Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní památky		
		Sdílet a šířit informace o aktuálních kulturních a společenských akcích ve vazbě na kulturní památky		
		Připravit a realizovat modelové programy pro jednodenní, víkendové a týdenní pobyty zaměřené na poznávání kulturního dědictví		
		Vytvořit kvalitní vícejazyčný marketing veřejné turistické dopravy ve vazbě na dostupnost a objížďení kulturních památek		
		Rozšiřovat a zkvalitňovat síť služeb historických objektů a jejich využívání pro poskytování služeb v oblasti kultury		

		Realizovat specifické vzdělávání managementu kulturních institucí s důrazem na zkvalitnění sítě služeb kulturních památek a rozšíření možností poskytování kulturních služeb a služeb pro cestovní ruch a vzdělávání v oblasti financování a ekonomického provozu kulturních institucí			
		Vytvořit účinný systém motivace soukromých vlastníků památek k propagaci památkového fondu			
		Vytvářet partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách			
		Rozvíjet mezinárodní spolupráci s cílem propojit jednotlivé kulturní cíle (kulturní a technické památky)			
		Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury			
		1.5 Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu Cíl: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu	Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu		
			Rekonstruovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby		
Podporovat komunitní kulturní aktivity ve venkovských oblastech					
Revitalizovat historickou zeleň a obnovovat tradiční formy sadařství					
2. Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa Cíl: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	2.1 Digitalizace Cíl: Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci a zpřístupnit jej veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely	Vybudování, modernizace a vybavení technologiemi pracovišť agregátorů			
		Provádění systematické digitalizace kulturního dědictví			
		Zlepšení dostupnosti digitalizovaného obsahu - nové metody zpřístupnění a ochrany			
		Zavádění legislativních, organizačních a technických podmínek pro trvalé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů			
		Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat			
		Zpřístupnění autorských děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví			

<p>3. Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví Cíl: Využít socioekonomický potenciál kulturních a kreativních odvětví pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR</p>	<p>3.1 Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKP Cíl: Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKP</p>	Podporovat vznik platform, sítí, znalostních center a klastrů s cílem podpořit budování partnerství se zástupci různých sektorů a posílit budování kapacit MSP v oblastech kulturních a kreativních odvětví	
		Poskytovat informace, konzultace a shromažďovat příklady dobré praxe	
		Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětvích	
		Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK	
		Podporovat nové obchodní modely pro MSP v oblasti KKP	
		Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví	
		Podporovat netechnologické inovace v oblasti kulturních a kreativních odvětví - inovace ve službách	
		Mapovat a zvyšovat povědomí o kulturních a kreativních odvětvích a kreativní ekonomice (vytvoření informačního a propagačního centra) včetně portálu pro začínající podnikatele	
	Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví		
<p>4. Efektivita lidských zdrojů Cíl: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti</p>	<p>4.1 Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru Cíl: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb</p>	Podporovat spolupráci veřejných kulturních služeb s veřejnými službami zaměstnanosti – zapojování nezaměstnaných do programů revitalizace kulturních památek (zapojování nezaměstnaných do specifických projektů zaměstnanosti realizovaných v kulturních zařízeních/památkách)	
		Podporovat poradenské činnosti, poradenské programy vedoucí k aktivizaci a motivaci při zapojování do specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	
		Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních	
		Zajistit proškolení nezaměstnaných/zdravotně postižených na specifické pracovní činnosti nutné pro revitalizaci kulturních památek	
		Podporovat doprovodná opatření odstraňující bariéry účasti ve vzdělávacích programech	
		Realizovat specifické projekty zaměstnanosti – rekonstrukce a provádění interiérových prací a průběžná supervize průběhu prací	
		Podporovat zakládání sociálních podniků, zaměřených na realizaci specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	

	4.2 Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury Cíl: Zavést systém akreditovaných kurzů a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb pro veřejnost poskytovaných knihovnami	Zvýšit odborné kompetence zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace akreditovaných vzdělávacích programů		
		Posílit kapacity institucí veřejné správy na všech úrovních včetně vzdělávání pracovníků zejména v oblasti legislativy (autorské právo, licencování, ochrana památek)		
		Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)		
		Podpořit umělecké vzdělávání - rozvoj kreativity, talentů a kompetencí		
	4.3 Konkurenceschopnost lidských zdrojů Cíl: Zavést systém vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení	Podpořit vytvoření a udržení vysoce efektivních, výkonných a kvalitních veřejných kulturních služeb (podpora reforem nutných pro zvyšování efektivity výkonných pracovišť na místní, regionální a národní úrovni)		
		Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a realizaci strategií místního rozvoje		
		Zvyšovat odborné kompetence vedoucích zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace vzdělávacích programů (zejm. v oblasti ekonomiky – efektivní správa majetku, hospodaření kulturních institucí, budování tzv. kulturního průmyslu; v oblasti PR – strategie pro zvyšování atraktivity kulturních památek a marketingu)		
		Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu)		
	Podporovat uplatnění absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol			
Jiné	Pokud byste považovali za přínosné podporovat jiné oblasti, prosím uveďte které.			

Výsledky dotazníkového šetření
Oblast podpory 1.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
1.1 Národní kulturní památky a památky UNESCO Cíl: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO	Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu	1,7	0,95
	Identifikovat a dokumentovat jevy tradiční lidové kultury a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury	1,8	0,79
	Zpracovat projektové dokumentace pro stavební řízení pro obnovu	1,9	0,74
	Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality	1,0	0,00
	Rekonstruovat objekty pro zajištění ubytovacích a stravovacích kapacit v okolí vybraných památek	2,1	0,74
	Rekonstruovat kulturní zařízení v dosahu vybraných památek (muzea, divadla, galerie)	1,9	0,32
	Revitalizovat technickou infrastrukturu v lokalitách vybraných památek	2,1	0,57
	Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek	2,3	0,82

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Jednotlivé navrhované aktivity oblasti podpory 1.1 byly průměrně v krajích hodnoceny jako vysoce (kategorie 1) nebo poměrně relevantní intervence (kategorie 2). Jednoznačně nejvyšší relevance byla přisouzena aktivitě „Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality“. Navíc v tomto ohledu panovala mezi respondenty naprostá shoda – všichni ji zařadili do kategorie 1 – vysoce relevantní intervence (tato situace se opakovala v celém hodnocení již jen jednou v opatření 4.2 u aktivity „Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)“). Ostatní aktivity se naopak blíží hodnocení poměrně relevantní intervence (kategorie 2), přičemž největší rozdíly mezi odpověďmi (dokresluje to i zjištěná směrodatná odchylka) se objevily u těchto aktivit:

- Aktualizovat územní plány, management plány, regulační plány, strategické dokumenty a rozvojové programy vybraných památek ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu.
- Vybudovat parkovací plochy a hlídaná parkoviště v blízkosti památek.

V obou případech se hodnocení pohybovala v rozmezí 1 (vysoce relevantní intervence) – 4 (zcela nerelevantní intervence). Zatímco u první z uvedených aktivit se nejhorší možná kategorie objevila jako zcela ojedinělé hodnocení, neboť ostatní respondenti volili pouze mezi kategorií 1-2, v případě druhé z těchto aktivit vybraly tři kraje kategorie 3 nebo 4, ostatní kraje vyhodnotily tuto aktivitu jako vysoce nebo poměrně relevantní (kategorie 1 - 2).

Oblast podpory 1.2

Intervence Předpokládané cíle /	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
1.2 Evidence a monitoring Cíl: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií	Vybudovat centrální monitorovací systém pro jasné, jednotné, podrobné a dlouhodobé sledování a vyhodnocování stavu movitých a nemovitých památek v České republice s návaznými programy obnovy a podpory	1,9	0,57

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Pro oblast podpory 1.2 byla navržena jediná aktivita, kterou respondenti převážně vyhodnotili jako poměrně relevantní intervenci. Výjimkou byly dva kraje, které jí přisoudili mnohem větší význam (kategorie 1), a jeden kraj, který ji naopak začlenil do kategorie 3 (spíše nerelevantní intervence).

Oblast podpory 1.3

Intervence Předpokládané cíle /	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
1.3 Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví Cíl: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů	Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb	2,2	0,63
	Zlepšit ochranu kulturního dědictví mechanickými a elektronickými ochrannými systémy před krádežemi a živelnými pohromami	1,3	0,48
	Zlepšit legislativní prostředí (nové definování veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, posílení právní jistoty vlastníků kulturních památek, zjednodušení výkonu veřejné správy na úseku památkové péče, zvýšení vymahatelnosti práva a kontrolní činnosti na úseku státní památkové péče...)	1,3	0,48
	Zlepšit ochranu sbírkových předmětů, fondů a dokumentů před chemickými látkami, světlem, prachem, výkyvem teplot), před působením škodlivých organismů (bakterie, houby, plísňe a hmyz), před korozí, zvětráváním, ošetřit degradaci papírů a pergamenů atp.	1,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Oblast podpory 1.3 byla definována aktivitami, které jsou mezi respondenty považovány celkově spíše za vysoce relevantní (kategorie 1), hranici kategorie poměrně relevantní intervence (2) překročila v průměrném

hodnocení aktivita „Modernizovat multifunkční kulturní centra a jejich technologické zázemí za účelem zkvalitnění poskytování kulturních služeb“. Tři kraje ji vnímají jako spíše nerelevantní intervenci (kategorie 3).

Oblast podpory 1.4, 1.5 a 1.6

Intervence Předpokládané cíle /	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
Opatření 1.4 Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu Cíl: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu, dále Opatření 1.5 a 1.6	Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu	1,2	0,42
	Rekonstruovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby	1,1	0,32
	Podporovat komunitní kulturní aktivity ve venkovských oblastech	1,4	0,70
	Revitalizovat historickou zeleň a obnovovat tradiční formy sadařství v blízkosti kulturních památek	1,6	0,70

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

V rámci oblasti podpory 1.4, 1.5 a 1.6 jsou za nejvíce relevantní považovány aktivity „Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu“ a „Rekonstruovat drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby“ (dosažený průměr 1,1, resp. 1,2), ale i zbylé dvě aktivity jsou vnímány jako relevantní, byť zde shoda už nebyla tak výrazná.

Oblast podpory 1.7

Intervence Předpokládané cíle /	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
1.7 Osvěta, propagace a konkurenceschopnost Cíl: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví a zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu	Zpracovat marketingové průzkumy a návazné koncepty marketingu kulturního dědictví pro definované cílové skupiny	2,1	0,88
	Realizovat marketingové strategie pro cílovou skupinu kulturních turistů	2,0	0,94
	Propagovat kulturní památky s ohledem na konkurenceschopné produkty cestovního ruchu	1,3	0,48
	Podporovat doprovodné akce s vazbou na kulturní památky	1,4	0,70
	Podporovat kulturní výměny při festivalech, přehlídkách, podporovat kulturní vztahy se sousedními zeměmi nebo partnerskými kraji či městy	1,4	0,52
	Prezentovat kulturní dědictví za účelem podpory příjezdového cestovního ruchu	1,2	0,42
	Propagovat a prezentovat české KKP na světových festivalech a veletrzích	2,0	0,67
	Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí	2,4	0,52

	ve vazbě na kulturní památky		
	Sdílet a šířit informace o aktuálních kulturních a společenských akcích ve vazbě na kulturní památky	1,6	0,52
	Připravit a realizovat modelové programy pro jednodenní, víkendové a týdenní pobyty zaměřené na poznávání kulturního dědictví	1,7	0,67
	Vytvořit kvalitní vícejazyčný marketing veřejné turistické dopravy ve vazbě na dostupnost a objížďení kulturních památek	1,9	0,88
	Rozšiřovat a zkvalitňovat síť služeb historických objektů a jejich využívání pro poskytování služeb v oblasti kultury	1,4	0,52
	Realizovat specifické vzdělávání managementu kulturních institucí s důrazem na zkvalitnění sítě služeb kulturních památek a rozšíření možností poskytování kulturních služeb a služeb pro cestovní ruch a vzdělávání v oblasti financování a ekonomického provozu kulturních institucí	2,0	0,67
	Vytvořit účinný systém motivace soukromých vlastníků památek k propagaci památkového fondu	1,4	0,53
	Vytvářet partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách	2,0	0,67
	Rozvíjet mezinárodní spolupráci s cílem propojit jednotlivé kulturní cíle (kulturní a technické památky)	1,8	0,91
	Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury	1,3	0,50

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Z aktivit navrhovaných pro oblast podpory 1.7 jsou považovány za nejvíce relevantní intervence „Prezentovat kulturní dědictví za účelem podpory příjezdového cestovního ruchu“, „Propagovat kulturní památky s ohledem na konkurenceschopné produkty cestovního ruchu“ a „Uchovávat, šířit, prezentovat a předávat hodnoty tradiční lidové kultury“ (dosažený průměr 1,2 – 1,3 a současně i poměrně nízká směrodatná odchylka). Naopak až na pomezí mezi poměrně relevantní a spíše nerelevantní kategorií intervencí se nachází aktivita „Podporovat marketing stravovacích a ubytovacích služeb a doprovodných akcí ve vazbě na kulturní památky“. Za spíše nerelevantní ji považovaly čtyři kraje, i směrodatná odchylka napovídá, že se na tomto hodnocení kraje spíše shodovaly. Ostatní aktivity byly průměrně hodnoceny v rozmezí 1,4 – 2,1, jsou tedy v regionu vnímány jako poměrně relevantní.

Oblast podpory 2.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
2.1 Digitalizace Cíl: Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci	Vybudování, modernizace a vybavení technologiemi pracovišť agregátorů	2,0	0,67
	Provádění systematické digitalizace kulturního dědictví	1,3	0,48

kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci a zpřístupnit veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely	Zlepšení dostupnosti digitalizovaného obsahu - nové metody zpřístupnění a ochrany	1,6	0,52
	Zavádění legislativních, organizačních a technických podmínek pro trvalé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů	1,7	0,48
	Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat a zpřístupnění autorských děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví	1,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Podpora digitalizace je v regionech chápána celkově jako smysluplná intervence. V rámci oblasti podpory 2.1 jsou za nejvíce relevantní považovány aktivity „Provádění systematické digitalizace kulturního dědictví“ a „Zabezpečení dlouhodobého / trvalého uchování digitálních dat a zpřístupnění autorských děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona pro potřeby vzdělávání, výzkumu a vývoje v digitálním prostředí na internetu a zajistit ochranu práv duševního vlastnictví“ (hodnocení 1,3, resp. 1,4 a nízká směrodatná odchylka), ale i ostatní tři aktivity byly zařazeny v nejhorším případě do kategorie poměrně relevantní intervence (průměrné hodnocení 2).

Oblast podpory 3.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
3.1 Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKP Cíl: Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKP	Podporovat vznik platform, sítí, znalostních center a klastrů s cílem podpořit budování partnerství se zástupci různých sektorů a posílit budování kapacit MSP v oblasti kulturních a kreativních odvětví	2,6	0,70
	Poskytovat informace, konzultace a shromažďovat příklady dobré praxe	2,4	0,70
	Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětví	2,0	0,67
	Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK	2,0	0,82
	Podporovat nové obchodní modely pro MSP v oblasti KKP	2,4	0,70
	Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví	2,0	0,67
	Podporovat netechnologické inovace v oblasti kulturních a kreativních odvětví - inovace ve službách	2,2	0,79
	Mapovat a zvyšovat povědomí o kulturních a kreativních odvětvích a kreativní ekonomice (vytvoření informačního a propagačního centra) včetně portálu pro začínající podnikatele	2,4	0,84
	Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví	2,0	0,82

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Ve srovnání s aktivitami ostatních oblastí podpory se zdá být zájem krajů o oblast KKP 3.1 celkově spíše menší. Je to v zásadě očekávané hodnocení, neboť největší význam podpory této oblasti se předpokládá ve vazbě na průmysl a podnikatelský sektor. Celkově se pohybuje v rozmezí poměrně relevantní (2) a spíše nerelevantní (3), přičemž relativně větší význam je přisuzován následujícím aktivitám:

- Podporovat podnikání v kulturních a kreativních odvětví,
- Podporovat vývoj kulturních produktů, aplikací a služeb s využitím ITK,
- Podporovat vzdělávání manažerů kulturních a kreativních odvětví a rozvoj podnikatelských a manažerských dovedností v oblasti kulturních a kreativních odvětví,
- Zlepšit mezinárodní marketing a propagaci kulturních a kreativních odvětví.

V hodnocení jednotlivých krajů lze vyzorovat jistou polaritu (byť neplatí absolutně) mezi regiony s výraznou průmyslovou tradicí a ostatními. Plzeňský či Moravskoslezský kraj tak hodnotí vesměs všechny aktivity pozitivněji, naopak spíše nižší relevanci mají pro kraje Vysočina, Jihomoravský či hl. m. Praha.

Oblast podpory 4.1

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
4.1 Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru Cíl: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb	Podporovat spolupráci veřejných kulturních služeb s veřejnými službami zaměstnanosti – zapojování nezaměstnaných do programů revitalizace kulturních památek (zapojování nezaměstnaných do specifických projektů zaměstnanosti realizovaných v kulturních zařízeních/památkách)	2,5	0,85
	Podporovat poradenské činnosti, poradenské programy vedoucí k aktivizaci a motivaci při zapojování do specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	2,7	0,67
	Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních	1,8	0,79
	Zajistit proškolení nezaměstnaných/zdravotně postižených na specifické pracovní činnosti nutné pro revitalizaci kulturních památek	2,6	0,70
	Podporovat doprovodná opatření odstraňující bariéry účasti ve vzdělávacích programech	2,3	0,82
	Realizovat specifické projekty zaměstnanosti – rekonstrukce a provádění interiérových prací a průběžná supervize průběhu prací	2,6	0,84
	Podporovat zakládání sociálních podniků, zaměřených na realizaci specifických projektů zaměstnanosti v oblasti kultury	2,4	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Oblast podpory 4.1 je definována aktivitami, které jsou v krajském kontextu vnímány spíše jako méně relevantní – převažuje hodnocení mezi kategoriemi 2 - 3. Kategorii poměrně relevantních aktivit (konkrétně průměrné hodnoty 1,8) zastupuje aktivita „Odstraňovat bariéry bránící v přístupu znevýhodněných osob ke kulturním statkům a poskytování specializovaných asistenčních služeb v kulturních zařízeních“. Lze to interpretovat jako poměrně obecný parametr, který se stává snad již běžným standardem modernizované infrastruktury, proto ve větší míře chápáný jako relevantní aktivita mezi respondenty.

Oblast podpory 4.2

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
4.2 Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury Cíl: Zavést systém akreditovaných kurzů a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb pro veřejnost poskytovaných knihovnami	Zvýšit odborné kompetence zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace akreditovaných vzdělávacích programů	1,7	0,48
	Posílit kapacity institucí veřejné správy na všech úrovních včetně vzdělávání pracovníků zejména v oblasti legislativy (autorské právo, licencování, ochrana památek)	1,7	0,82
	Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)	1,0	0,00
	Podpořit umělecké vzdělávání - rozvoj kreativity, talentů a kompetencí	1,6	0,52

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Jednoznačně nejvyšší relevanci v rámci oblasti podpory 4.2 má pro kraje aktivita „Podpořit knihovny jako přirozená centra občanských komunit a zvyšovat úlohu knihoven/muzeí v celoživotním učení veřejnosti (podpora budování místní komunity a její rozvoj, vzdělávací, osvětové a kulturní aktivity pro veřejnost, spolupráce se vzdělávacími institucemi)“. V tomto případě panovala dokonce naprostá shoda napříč všemi regiony, což se v hodnocení všech intervencí napříč prioritami stalo již pouze jednou, u oblasti podpory 1.1, konkrétně aktivity „Udržovat, restaurovat, obnovovat a modernizovat vybrané památky a lokality“. I ostatní tři aktivity jsou v regionech hodnoceny pozitivně, jsou na pomezí vysoce a poměrně relevantních intervencí, konkrétně s hodnocením 1,6 – 1,7.

Oblast podpory 4.3

Intervence / Předpokládané cíle	Příklad aktivit	Průměr	Směrodatná odchylka
4.3 Konkurenceschopnost lidských zdrojů Cíl: Zavést systém vzdělávání managementu a výkonných pracovníků kulturních	Podpořit vytvoření a udržení vysoce efektivních, výkonných a kvalitních veřejných kulturních služeb (podpora reforem nutných pro zvyšování efektivity výkonných pracovišť na místní, regionální a národní úrovni)	1,7	0,82
	Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a	2,2	0,63

institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení	realizaci strategií místního rozvoje		
	Zvyšovat odborné kompetence vedoucích zaměstnanců veřejných kulturních služeb, včetně vytváření a realizace vzdělávacích programů (zejm. v oblasti ekonomiky – efektivní správa majetku, hospodaření kulturních institucí, budování tzv. kulturního průmyslu; v oblasti PR – strategie pro zvyšování atraktivity kulturních památek a marketingu)	1,7	0,67
	Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu)	1,1	0,32
	Podporovat uplatnění absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol	1,8	0,63

Zdroj: Zpracováno na základě dotazníkového šetření realizovaného společností CEP.

Pozn.: Respondenti (zástupci krajů zodpovědní za oblast kultury) posuzovali relevanci dané aktivity pro svůj region podle následujícího klíče: 1 – vysoce relevantní intervence, 2 – poměrně relevantní intervence, 3 – spíše nerelevantní intervence, 4 - zcela nerelevantní intervence.

Nejvíce relevantní intervencí oblasti podpory 4.3 byla vyhodnocena aktivita „Přiblížit kulturní služby pro širokou veřejnost (tvorba vzdělávacích programů/modulů pro školy a vzdělávací instituce, prohloubení spolupráce mezi orgány státní správy a samosprávy a NNO v regionu“ (průměrné hodnocení 1,1, hodnocení ostatních aktivit se blížilo spíše do kategorie 2 (poměrně relevantní intervence), přičemž relativně nejméně významnou je z hlediska regionů aktivita „Zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnou správou, podpora komunitního plánování v širším slova smyslu, tj. plánování zaměřeného na přípravu a realizaci strategií místního rozvoje“ (průměrné hodnocení 2,2).

Dotazník č. 2: Syntéza

Vyhodnocený dotazník č. 2 – syntéza je s ohledem na rozsah zpracovaných dat přiložen zvlášť dokumentem s názvem „Dotazník_2_Syntéza“.

Zápis z provedených rozhovorů s vlastníky kulturních památek

NPÚ (Národní památkový ústav)	upřednostňování NKP a památek UNESCO nad jinými KP je pouze administrativní záležitost, mnohdy nemají vyšší význam než některé KP
	nezbytná tvorba produktů i směrem do zahraničí, spolupráce s Czech Tourismem (CzT), zatím bez konkrétních výsledků
	původní mobiliář v KP a NKP na území ČR je unikátní v rámci celé Evropy (o tomto málo informací u veřejnosti i u cestovních kancelářích)
	hlavní devizou u památek v ČR je ojedinělá atmosféra a autenticita
	chybí finance na údržbu, na provoz si památky vydělají
	nezbytné stále posilovat využití památek pro CR (i vzdělávání je CR!)
	příjezdový CR – nikdo se nestará o regiony, pouze Praha
	mezinárodní spolupráce – velmi dobré zkušenosti u VaV (např. technologické postupy u konzervací atd.) a výměnné stáže (zde komplikují situaci stále jazykové bariéry – hlavně v oblasti odborné), také prezentace příkladů dobré praxe na mezinárodní úrovni se velmi osvědčila
	přetíženost památek vlivem CR lze řešit, není to problém (např. nezbytná rezervace v případě omezeného počtu osob v prostorách památky atd.), obecně lze konstatovat, že je

	<p>20% rezerva u využití (myšleno pro další účely) všech památek ve správě NPÚ</p> <p>odborné vzdělávání – považují v současné době za dostatečné (pokrytí v rámci vysokých škol - otevřené obory + rekvalifikační kurzy NPÚ)</p> <p>vzdělávání pro veřejnost – velká rezerva, na školách vhodné posílení – složitá motivace učitelů pro výuku historie přímo v autentickém prostředí památky</p> <p>otevřít možnost čerpat finance na vzdělávání (kulturně-historické vzdělávání) i pro PO kultury (v případě OP pod MŠMT, kdy byli přijatelnými žadateli pouze PO MŠMT)</p>
Církev a náboženské společnosti (Arcibiskupství pražské)	<p>významná spolupráce s MAS – jednotlivá farářství jsou úspěšnými žadateli ve výzvách LEADER ČR v rámci PRV, oprava kostelů a farností (v roce 2012 získali takto přes 8 mil. Kč), chválí jednoduchou administraci, dobré zkušenosti s etapizací staveb – bylo možné hlásit se vícekrát s jednou KP, toto je výhoda také z důvodu spolufinancování, které je tímto rozloženo do více etap, některé krajské dotační tituly mají omezení, kdy možnými žadateli jsou pouze obce do 500 obyvatel, toto pro ně nevýhodné, nejvíce památek evidují v obcích s počtem obyvatel do 2 tis.</p>
	<p>nejvýznamnějším problémem je veřejná podpora</p>
	<p>pro kostely je obtížné hledat jiné uplatnění, i když se odsvětí, tak je často problém s místními obyvateli, u nichž přetrvává stálý respekt k místu, „paměť místa“</p>
	<p>často řeší problém s pozemky, většina pozemků v okolí kostelů, far a hospodářských areálů je v majetku obce (nejčastěji) a soukromých vlastníků, nutné partnerství s těmito subjekty hlavně z důvodu údržby, ideálně realizovat projekty společně, resp. uplatnit vícezdrojové financování</p>
	<p>absence podpory historických staveb v torzálním stavu, výjimečně např. obnovení základů kostela s cílem udržet „paměť místa“</p>
	<p>oblast vzdělávání – jsou vlastníky církevních škol (oblast MŠMT)</p> <p>zaměstnanost – „umírá“ kvalitní řemeslo, snaží se spolupracovat s firmami, ale vnímají, že by bylo vhodné spolupracovat již s učňovskými středisky a dalšími odbornými školami (byli osloveni nedávno, chtějí využít spolupráce s učňovským střediskem, zatím žádné zkušenosti, teprve v jednání), velmi by uvítali podporu tohoto</p>
	<p>sociální oblast – spolupráce s Charitou ČR (ta provozuje zařízení v osmi diecézích) dále spolupráce při tvorbě speciálních projektů, církev jako partner, projekty také zaměřené na využití KP (chráněné dílny, domovy důchodců, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež atd.)</p>
Soukromí vlastníci KP	<p>problém při čerpání dotací u dlouhodobých akcí - např. obnova parků, odborníci doporučují postupnou rekultivaci v řádech 5 – 10 let, avšak nutnost čerpat prostředky v omezeném časovém úseku toto znemožňuje, vítali by možnost realizace na etapy</p>
	<p>různá omezení v případě čerpání dotace na obnovu památky nebo doprovodnou infrastrukturu k památce – nechce být omezen časově ani materiálově, složitá administrace, nepřátelský systém k žadatelům</p>
	<p>na provoz si památka vydělá, údržbu musí dotovat z vlastní podnikatelské činnosti</p>
	<p>uvítali by možnost restaurovat interiér (i v případech, kdy se nejedná o prohlášenou movitou kulturní památku)</p>
	<p>problémy v propagaci – CzT propaguje hlavně památky v Praze, existuje velký potenciál v regionech</p>
	<p>malá podpora ze strany médií - nepomáhají s propagací, nezajímá je kultura (hlavně v regionu)</p>
	<p>velká pomoc by byla prostřednictvím daňového zvýhodnění</p>
	<p>velmi se osvědčují stáže studentů – pro vlastníka veřejně přístupné památky je to výhodné</p>
SHSČMS (Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska)	<p>výrazná koncentrace zahraničních návštěvníků za účelem poznávacího či kulturního CR je nejen do Prahy, ale i do Českého Krumlova</p>
	<p>v případě popularizace památkového fondu v médiích je patrná absence velké národní kampaně, chybějící propagace novinek a nedostatečné nastavení hlavní linie PR</p>
	<p>stále nedostatečné zapojení lokálních financí pro obnovu drobné sakrální architektury (kraje, obce, soukromí sponzoři...)</p>
	<p>chybí reklama zaměřená na školní výlety s možností interaktivních návštěv památek</p>
	<p>u prezentace movitého kulturního dědictví je stále nízká kreativita, je nutné hledat další netradiční formy prezentace</p>

2.6. Seznamy

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Přehled hlavních strategických dokumentů v oblasti kultury za kraje ČR

Tabulka 2: Přehled prostředků alokovaných na památkovou péči v krajích ČR v letech 2010 - 2013

Tabulka 3: SWOT analýza

Tabulka 4: Vazby oblastí podpory Problémové analýzy v kontextu politiky soudržnosti 2014+ na operační programy definované v podkladu pro přípravu Dohody o partnerství

Tabulka 5: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 + a reformních opatření NPR 2012

Tabulka 6: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 + a tematických cílů ERDF

Tabulka 7: Vazba strategických cílů priorit Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014 + a tematických cílů ESF

Tabulka 8: Návrh rozvojové strategie v oblasti kultury pro strukturální fondy 2014+

Tabulka 9: Územní povaha priorit a opatření v rámci Priority č. 1

Tabulka 10: Územní povaha priorit a opatření v rámci Priority č. 4

Tabulka 11. Pravděpodobné možnosti financování pro opatření Priority č. 1

Tabulka 12: Odhad využitelnosti nástrojů finančního inženýrství pro priority definované v Problémové analýze v kontextu politiky soudržnosti 2014+

Tabulka 13: Možní příjemci podpory jednotlivých opatření v rámci Priority č. 1

Tabulka 14: Problémy spojené s implementací podpory v oblasti kultury v rámci Priority č. 1

Seznam grafů:

Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 9 Následující položky pouze očísľujte dle pořadí důležitosti

Seznam zkratk:

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
HPH	hrubá přidaná hodnota
ICT/IKT	informační a komunikační technologie
IOP	integrováný operační program
KKO	kulturní a kreativní odvětví
MAS	Místní akční skupina
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPS	malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MonumNET	internetový portál nemovitých kulturních památek
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NKP	národní kulturní památka
nKP	nemovitá kulturní památka
nNKP	nemovitá národní kulturní památka
NPÚ	Národní památkový ústav
PO	příspěvková organizace
PPP	public private partnership (partnerství veřejného a soukromého sektoru)

PS politika soudržnosti
UNESCO Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu

Seznam zdrojů:

Literatura a studie

Aktualizovaný Plán implementace Státní kulturní politiky na léta 2012 – 2014, MK, 2012

Common Strategic Framework 2014 to 2020, European Commission, 2012

Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe, 13th edition", Council of Europe/ERICarts, 2012

Cultural statistics, Eurostat 2011

Creative Europe: A new framework programme for the cultural and creative sectors (2014 – 2020), Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM(2011) 786/2

Národní program reforem České republiky 2011

Management cestovního ruchu, MPSV, MMR, 2008

Michie R and Granqvist K (2012): A Balancing Act: Managing the Programmes, Closure and Preparations for 2014 – 2020, IQ-Net Thematic Paper No. 31(1), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow.

Michie R and Wishlade F (2011) 'Between Scylla and Charybdis: Navigating financial engineering instruments through Structural Fund and State aid requirements', IQ-Net Thematic Paper No. 29(2), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow.

Národní strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2010–2016, MK ČR, 2010 (podkladová studie)

Podkladová studie k aktualizaci Státní kulturní politiky na léta 2013 – 2014 s výhledem na rok 2015 – 2020, MK ČR, 2012

Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020 – neschválená verze, MMR 2013

Návrhy nařízení pro programové období 2014 – 2020 (říjen 2011):

- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně ERDF, ESF, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj a cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce*
- *Rámcová pozice / Stanovisko pro Parlament ČR (prosinec 2011) k:*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně ERDF, ESF, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj a cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006*

- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006*
- *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce*
- *Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020 – Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce, MMR, listopad 2012*

Státní kulturní politika České republiky 2009 -2014, MK ČR, 2009

Vstupní analýza současných vazeb trhu práce se sektorem Kultury a definování výchozích předpokladů pro strategické plánování v tomto sektoru, Institut umění – Divadelní ústav, 2007

Výsledky účtu kultury ČR za rok 2009, NIPOS, 2011

Výsledky účtu kultury ČR za rok 2010, NIPOS, 2012

Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch – celkové srovnání turistických regionů, MMR, CzechTourism, 2011

Koncepce

Koncepce NPÚ na léta 2011-2015, NPÚ, 2011

Koncepce NPÚ 2011 – 2016, Komise pro plnění úkolu vědy a výzkumu v NPÚ, NPÚ 2011

Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2003 – 2008 (koncepte rozvoje muzejnictví), MK ČR, 2002

Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010-2014, MK ČR, 2009

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011-2016, MK ČR, 2011

Koncepce účinnější podpory umění 2007 – 2013, MK ČR, 2006

Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011-2015 včetně internetizace knihoven, MK ČR, 2012

Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na léta 2011-2015, MK ČR, 2011

Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014 – 2020 – neschválená verze, MMR, 2013

Strategie regionálního rozvoje pro období 2014 – 2020, návrh, MMR, 2012

Strategie Evropa 2020 (Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění), COM(2010) 2020, European Commission, 2010

Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020, MK ČR 2013

Internetové zdroje dat

CzechTourism – www.czechtourism.cz

Český statistický úřad – www.czso.cz

E – DATABÁZE Technických památek České republiky - <http://www.technickepamatky.cz>

MonumNET - <http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>

Národní památkový ústav – www.npu.cz

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu – www.nipos-mk.cz

Ústav pro informace ve vzdělávání – www.uiv.cz